

କର୍ମକ୍ଷମାଦେ ସେବା ପୂଜା ଓ ଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟ
 ସ୍ୱଚ୍ଛତାପାଇଁ ଚଳାଇବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହେଉଛି । ୨୨ । ୪ । ୧୦
 କମିଶନ

ଦସମ୍ଭବ

। ପ୍ର । ପଦ୍ମସୁନ୍ଦର କେତେକ ଉଦ୍‌ଗ୍ରହଣ

ମହାଶୟ !

କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିଭ ବସନ୍ତରୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ
 ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଠକମା-
 ନଙ୍କରୁ କେହି କୃତବ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିର ଉତ୍ତର
 ପ୍ରଦାନପାଇଁ ଅମ୍ଭର ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି
 ନାହିଁ ।

ବସନ୍ତ ଏହି ଚ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କ୍ରମକୁମ୍ଭି ଉତ୍ତ-
 କରେବର ପ୍ରାୟ ଅନେକାଂଶରେ କୃତବ୍ୟ
 ପତ୍ରିକାମାନେ (ଅନୁକ୍ରମେ କିଏ ପଢ଼ିବେ ?)
 ବିରୁମ୍ଭାବର ସାମ୍ବନ୍ଧିକ ଶ୍ରୀକ ଦକ୍ଷିଣ
 ପିଣ୍ଡିକା ଦିଶ୍ୟାଦେବୀର ବନ୍ଧୁ ନ କର ଅଗ
 ଚଳଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି ଫଳତଃ ସେହିମାନେ ଦକ୍ଷିଣ
 ଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରୀକ-
 ଦକ୍ଷିଣ ଅଗ ଚଳଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି । ଏଥିର
 ପ୍ରମାଣ କାହିଁକି ଅଛି ତାହା ରହି ପ୍ରକଟ
 କରନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ବିଚାର
 ଦାଗର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବସନ୍ତର ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଠ୍ୟକା କରୁଥିବେ-ସେବେଳେ ଶ୍ରୀକ-
 ଦକ୍ଷିଣରେ ଚଳଚର୍ଚ୍ଚା କରବାର ନିଷେଧ ଅଛି ।
 ପ୍ରମାଣ ସତ୍ୟ ।

ସିଦ୍ଧିପାଇଁ ରବିଶିଖର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ
 ସମ୍ପର୍କ । ସକାଳୁ କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିଭେ ନ
 ରୁପ୍ୟା ବିଚାରପଣ । କିଛିଦିନ ମାସାଦ୍ୟ ସମ
 ରୁପ୍ୟା ବିଚାରପଣ । ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ଦାବୀ କରବେ ବୁଝନ୍ତୁ ।

ଉତ୍ତ ପତ୍ରିକାସଂକଳ୍ପେ

ଅବଦଳ କେ କୃତବ୍ୟ ପତ୍ରିକା ମହାଶୟ
 ବର୍ଣ୍ଣ । କିନ୍ତୁ ବସନ୍ତରୁ ହେଉଁ କେତେକାକାର
 ସଂକଳ୍ପ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ କୃତବ୍ୟା ଧାରଣ
 କରବେ ନାହିଁ । ଇତି ।

୧୯୧୩ । ଶ୍ରୀ । ଶ୍ରୀ ଧର୍ମକିଶୋର ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ମାସ ଚାଷର ମାଗଣା	ବେତନ	୪ ୧୯
ପ୍ରମାଣିତ ମହାଶୟ	ପାଠ୍ୟ	୪ ୧୯
ମହାଶୟ ଚାଷର ମାଗଣା	ବେତନ	୪ ୧୯
ମାସ ଚାଷର ବେତନ	ବେତନ	୪ ୧୯
ମହାଶୟ ପ୍ରମାଣିତ	ବେତନ	୪ ୧୯
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାଶୟ ଚାଷ	ବେତନ	୪ ୧୯

ମି ୨ ୧୩ ବେତନରେ ସେବକର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା		
ସମ୍ପର୍କ	୪ ୧୯	
କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରମାଣ	ବେତନ	୪ ୧୯
କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିଭ ସାମାଜ୍ୟ	ବେତନ	୪ ୧୯
କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିଭ ଚାଷ	ବେତନ	୪ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

Sita-mai-ki Andira

ସୀତା ମାଉଁ କି ଅଣ୍ଡିରା

ଅଭୁତ ରହସ୍ୟ, ଅଭୁତ କାଣ୍ଡ, ଅଭ
 ଚମତ୍କାର ଘଟଣା, ଏପରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ-
 ଲୋକରେ ଅବ୍ୟୟ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନା-
 ରୁଦ୍ଧବଦନାବର ପ୍ରସାଦାଂଶ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦୪ ୨ ମାତ୍ର
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତାକାୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ

କାମଦାବେଶାୟକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତାକାୟରେ
 ବସନ୍ତ ଦେଉଅଛି ।

NOTICE.

The Orissa Patriot Press

under-takes job, and Book works
 in English, Bengali and Oriya and
 Printing of every description exe-
 cuted with neatness and despatch.
 Terms moderate and fair. Trial
 orders are respectfully solicited.
 Manager O. P. Press.

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ ଲୋକାଦି ମନୁଷ୍ୟତା
 ସେବେ ବଦରଣ ହେବାର ଥିଲା ତାହା କେଣ
 ହୋଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସଂସାରୀରମଣ କାଶିବା-
 ତାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସଂସାରୀରମଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
 ଯାଉଅଛି କି ଏ ଲୋକ ଶ୍ରୀ ମହାଶୟଙ୍କର
 ପତ୍ନୀ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ହେଉ-
 ଥିବାରୁ ତହିଁ ନମନ୍ତେ ମୋଟ ଚୁକ୍ତି ଓ ନିମ୍ନ-
 ଲିଖିତ ପତ୍ରିକାମାନେ ପଢ଼ାଇତା ଦେବାର ପତ୍ରି-
 କାମାନେ ଅବଶ୍ୟକ; ଅଥଚ ସବୁ କେହି
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ନିକ୍ଷାପାଳ ଯୋଗାଇବା ସଂକଳ୍ପେ

କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିଭ ହେବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି କେବେ
 କେହି ୨ ଲେଟରେ ଯୋଗାଇ ଯାଉଥିବା ତାହା
 ଉତ୍କଳ କର ଶ୍ରୀ ମହାଶୟ । କି । ବରଦକ
 ହେଉଛି ଚଳଚ୍ଚା ସମ୍ପର୍କମାନେ ଶ୍ରୀ ୧୫ ଉତ୍କ-
 ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । ଇତି ।

୧୯୧୩ x x x

ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀ କାନଗୋଇ
 ସଂକଳ୍ପକରସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବୈଦି ।

ପ୍ରଜାସୂଚକପତ୍ରିକାଆରମ୍ଭ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସମ ୧୮୯୩ ସାଲର ଅ ୮ ଇତି ।
 ୧୮୯୯ ସାଲର ଅ ୧୦ ନେ ଦକଳରେ ଏହି
 ଅଭିଳାଷ କେତେକ ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳୁ-
 ଅଛି । ଏହି ଅଭିଳାଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାଂଶର ସଂକଳ୍ପ
 ଓଡ଼ିଶା ଅନାଦ, ଛାଡ଼ା ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଗ-
 ଦର୍ଶନକାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଅଭିଳାଷକାଳ
 ନିୟମାବଳୀ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତାକାୟରେ ଅଭିଳାଷ-
 ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣା ସରବ । ସଂସାରୀରମଣକୁ ରହିବା-
 ନମନ୍ତେ କିପରିକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲେଖାଯାଇ
 ଅଛି । କମିତାର, ମହାଶୟ ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କ-
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରି-
 କାରେ ଏହି ଅଭିଳାଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶକାୟ ।
 ଏହା ପ୍ରକାଶକରେ କଟକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶକାୟରେ ମିଳବ ।

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକରେକଳାରେ ଏକ ୨ ଫୁଲୁଅଳ ମୂଲ୍ୟ
 ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶୁଣା ହୋଇଯାଇ ଯାରେ
 ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଧାର୍ମିକ କି
 ଲବ୍ୟାଦି ବସ୍ତୁ ବା ଧର୍ମଦାନକର ଉତ୍କଳ କିଛି
 ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦିଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
 ସକଳ ବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀ ସୁଶ୍ରୁତ ସମ୍ପର୍କେ ସମାଜ
 ଉତ୍କଳାଣ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବିଶ୍ୱାସ । ଓଡ଼ିଶା
 ପତ୍ରିକା କଲେ ଏଥିର ଶୁଣା ଜାଣି ପାଉବ ।
 ଉତ୍କଳମୟ, ପାଟଣାକାରେ ବିଧି, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
 ମୁଣ୍ଡବଳ, ଲୋକନ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ପରସ୍ତ-
 ଶୁଣା ଓ ଶ୍ରୀକଳା, ନିଦ୍ରାକଳା, ଶୈବ୍ୟ, ତାପୋ-
 ଦ୍ୱେଷ, ଶ୍ରୀମାନାଦ୍ୟ, ଶ୍ୱାସ, କୋଷ୍ଠବଦନା, ବସନ୍ତ
 ଚର୍ମସେନ ଉତ୍କଳ ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ ଓ
 ଶୈବିକ ପାତାରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋଗ୍ୟ

ଊଷ୍ୟ । ଏକ ଭକ୍ତ ସରସୀର ଓ ଦେବପୁତ୍ର-
ରାଜେ ଅଭିଧାନ ହୁଏତ ।

ହୁନୋଗ୍ରାନ୍ତର ସକଳକରଣର ଇଂରାଜୀ
ଊଷ୍ୟାକାବ୍ଧରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ
ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅର ଦେବା-
ନୁହେବ ।

New School Books.

JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1895.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary.

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Bahu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgha Bazar, Cuttack.

କଳକରଣସିଦ୍ଧାନ୍ତର କ ୨ ମୁଦ୍ରର ପର୍ଯ୍ୟ-
ପ୍ତସ୍ତକ ହିନ୍ଦୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
କମ୍ପାନୀର ପତାଳପୁରେ କଟକ୍ଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ମାତ୍ର ।

Key to New Royal Readers
No. II. 2nd edition is out and
can be had of the Printing Com-
pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

କଟକ୍ଷ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଏବଂ ପବ୍ଲିଶିଂ କମ୍ପାନୀ ।

ଡ, ଦୁର୍ଗାବାଜାର ପତାଳପୁର

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବୀରାଜ ଓ ଡେବୁ ପ୍ରମୋଦର ଏକତ୍ର ମସିହା ।

ଊଷ୍ୟାକାବ୍ଧ ।

୧

କାବ୍ଧ, କବ୍ଧର ପ୍ରକାର ଶେଷ ଦେବଦେବରୁ ହୋଇ
ହୋଇ ଶିବ ଦେବଦେବରୁ ହୋଇ ଶିବ ଦେବରୁ ହେବ

ଦେବଦେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବରୁ ପୁଣି ଉଦ୍ଭବମାନଙ୍କର
ମତାନ୍ତରାଳରେ ଯାହାର ପ୍ରକାର ଊଷ୍ୟ ଯାହା
ଶିବ ଦେବଦେବ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତାଦେବେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଅବସ୍ଥା । ଯେଉଁମାନେ ଯାହାର ପାଠକଲେ ସେ ଗା-
ଧ୍ୟାୟ ଏକ ଯାହାଦେବଦେବ ଓ ମେଘ ପ୍ରମୋଦ ଅଦେବ
ଦୁବ ସାହି ବୋଲି ଯାହାର ଉଦ୍ଭବେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ
ଉଦ୍ଭବ ସେମାନେ ଥିଲେ ଏ ଊଷ୍ୟ ପଦସାଧକ ଦେବକୁ
ଦେବା ସେବକଲେ ଯାହାଦେବଦେବ (ଅଦେବ ପଦସାଧକ
କା ମଧ୍ୟଦେବପାଠକଲେ) ଶୈବକଲେ ମାତାଦେବ
ଉଦ୍ଭବକଲେ ଦେବା ପ୍ରମୋଦକଲେ କବ୍ଧର ମାତା ଯାହା,
ମେଘ, ପ୍ରମୋଦଅଥ ୨୦ ପ୍ରକାର ମେଘ, କବ୍ଧମଞ୍ଜୁ, ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଗାଧ୍ୟା, ଧୂଳକଳ, ଉତ୍ତପୁଷ୍ପିକା, ସମ୍ପଦାସକେ
ଅସମତା, ସୁନ ଚନ୍ଦ୍ରପା, ଅଦ୍ଧ ବା ଦେବା ଉଦ୍ଭବକଲେ
କେବେପାଦ, ଉତ୍ତା କଲେ ଅନୁମନ, ବ୍ରହ୍ମଦେବ, ପ୍ରମୋଦ
ଅଦ୍ଧ ବା ପଦ୍ମରେ ବା ସକେ ୨ ମୁଦ୍ରିତକଲେ ବା ସଦ୍ଭାଷା
କର୍ତ୍ତା, କର୍ତ୍ତାରେ ଶବ୍ଦ, ପ୍ରମୋଦକଲେ କ୍ରାନ୍ତାଦେବ, ମୁକ୍ତମୁକ୍ତି
ପ୍ରସ୍ତବ ଓ ଉତ୍ତର ବର୍ଷ ଉଦ୍ଭ ବା ବୋଧେ । କେବେକଲେ
କେବେକ, ସଦ୍ଭା ଅଭିଧାନ, ସୁଧାମାଳା, ଦୋଷକଳ, ଶର-
ପାତା, ମୁକ୍ତବର୍ଣ୍ଣକ, ଚନ୍ଦ୍ରପା, ମୁକ୍ତପଦ୍ମ, ପୁଷ୍ପିକାମା,
କୃଷ୍ଣକାଳ, ହାତଦୋଳକ କ୍ରାନ୍ତା ଉଦ୍ଭାବ (ସି ଓ ପୁଷ୍ପକଳ)
ଦେବଦେବ ମୁଦ୍ରିତକଲେ ଯାହାଦେବ ଉଦ୍ଭ ବା ସାଧ୍ୟ
ଦେବଦେବର ପ୍ରକାର ଓ କବ୍ଧକ କେବେ ଏକମାସ କେବେ
କଲେ ମୁକ୍ତପଦ୍ମ ଅଦ୍ଭାବେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର, ମାଂସ, ମୁକ୍ତ,
କବ୍ଧ, କର୍ତ୍ତା ବୁଦ୍ଧି ଦେବ । ଅଥବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟକଲେ ଯାହା
ପାଠା ଅଦ୍ଧ ଦେବ କାହି । ଏକମାସ କେବେକାପଦୋଦ୍ଭା
ପ୍ରକାର ଶିବ ୨ ମୁଦ୍ରିତକଲେ ପ୍ରମୋଦ ୨୦ । ଉଦ୍ଭା
ଊଷ୍ୟାକାବ୍ଧ ଠିକ୍ କାହି ।

୧. ଉଦ୍ଭାବେ ଏହି, ବୋ,
୧୧ ମୁଦ୍ରିତ କଲେ ମୁକ୍ତି, କେବେକା ।

ଘଣ୍ଟମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

କାଳାପ୍ରକାର ଘଣ୍ଟ କଳ ସୁନ୍ଦର
ଉଦ୍ଭାବରେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯାହା ସମ-
ସ୍ତରେ ସାମ୍ପ୍ରଦିବାକ ବଳ ବଳୋକସ୍ତ ଏ
କରକଲେ କ ସୁବାସୁ ଅମ୍ବେ ବହିମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦରକାଅଛି । ସାଧାରଣ କରକାଳ
ଦେବ ସୁଧାଖାଳାଠାରେ କଳ କଲେ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧ୍ୟେ ।

ବାଲିକାଗାଳି ।

କଳକରଣ ସମ୍ପାଦକ କଲେ ଏକକ କଳକ
କୋଷ୍ଠକରକାଳ ବାହୁ କୋଷ୍ଠକରକ ସମ୍ପାଦକ

କେବେକଲେ ବାହୁ ଅର୍ଥବଦ୍ଧ ବଳ କ୍ରମାଗତ
କୋଷ୍ଠକରେ କଳକ କେବଳ ଅଛି, ଯାହା—
୧୦ ପଦ ବାହୁ ୦ ୧୦ ୩ ୨୦ ୦ ୧୦ ୩ ୨୦
୧୧ ପଦ " " ୩ ୨୦ " ୩ ୨୦
୧୨ ପଦ " " ୩ ୨୦ " ୩ ୨୦
୨୨ ପଦ କଳକରକରକେବଳ ୩ ୨୦ " ୩ ୨୦

କ୍ରମାଗତ ବାହୁ କୋଷ୍ଠକର ସମ୍ପାଦକ
କଳକରକରକାଳ କୋଷ୍ଠକରକେବଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କୋଷ୍ଠକରେ କଳକକୋଷ୍ଠା ଓ କଳକ ଓ
କୋଷ୍ଠକରେକେବଳ କ୍ରମା ଓ କୋଷ୍ଠକର ଓ କଳ-
କ୍ରମା କୋଷ୍ଠକ ସଦ୍ଭାବକ କଳକ କେବଳ ଅଛି
କାହା ସମସ୍ତ କ୍ରମାକରକରକ ମଧ୍ୟରେ କଳକ
ଅଛି । କଳକର ଅଦ୍ଭାବକ୍ରମାକୁ ଶେଷକ
କ୍ରମାକୁ କଳକ ସକାଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାକଲେ
ସାଧା ଅବଶ୍ୟକ କଳକ କୋଷ୍ଠକରେ ଅଦ୍ଭା-
ସୁକ କଲେ ସୁକଳ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ କୋଷ୍ଠ-
କାଳକେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ଯାହା କେବେକଲେ ପାଠକେ ବର୍ଷ
କର୍ମ କେବଳକାଳ କୋଷ୍ଠକରକ ଶାନ୍ତକେ
କେବେ ପାଠକକାଳ କଳ କେବଳ କଲେ ମି-
ଅକ୍ଷେ କେବେକଲେ ମକ୍ତକର ଦେବ ଓ କଳ
ଅକ୍ଷେ କାହି ।
କଳକ କମଳା ଓ ସାହକେ କଳକକାଳ
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟକ କଳ କୋଷ୍ଠକର

କଳକରକରେ କଳକକ୍ରମାକରକାଳ କଳ
କଳକରକରେ କଳକ କୋଷ୍ଠକରକ ଯାହା ।

ପ୍ରମୋଦର ସକାଳେ
କଳକ୍ରମା ୩ ୨୦
ଅଧ୍ୟାୟକ ୩ ୨୦
କ୍ରମା ଏକ ପ୍ରମୋଦ ୩ ୨୦
କାଳ କୋଷ୍ଠକ କ୍ରମାକର କେବେ କଳ
କେବେ କଳକର କଳା ୩ ୨୦ କ୍ରମା କେବେ
କାହି ।
କ୍ରମା ଓ କ୍ରମାକର କଳାକେ କଳା ପ୍ରମୋ-
ଦକର କେବେ ଓ କ୍ରମା ସାଧ୍ୟକେ କେବେ ।
ଅଧ୍ୟାୟ କଳକ କୋଷ୍ଠକର କଳକରକ
କୋଷ୍ଠକରେ ।
କଳକରକ କ୍ରମା କଳକରକରେ ପାଠକ
ବାହୁ କେବେ ।
କଳକରକ କ୍ରମା କଳକରକରେ ପାଠକ
କୋଷ୍ଠକରେ ପାଠକରେ କଳକ ଓ କଳକ କେବେ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ
ବ. ୨୭ ଖଣା

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ୧୯୧୯ ମସିହା । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୧୯ ମସିହା ୧୯୧୯ ମସିହା

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାବେସୁ ୫ ୨୯

ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ସମାଜର ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ସେ
ମାନସିକ କାହାଲିଗ ସତା ସେଷକାଳ ସୁନ୍ଦ-
ରେ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ସିଦ୍ଧେ । ଏକଥା
ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଲି ସମସ୍ତା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେତେ ବାସ୍ତବରେ ଏପରି
କିଛି ଦଳ୍ପନା ଦୋଷିଆଏ ତେବେ କିଛି ଦୁଃଖର
କଷ୍ଟ ଅଟଇ । ତତ୍ପରା କରୁଁ ଗଢ଼ାକାର
ସମଗ୍ରଣ ସାହେବ ଏହା ଦେବେ ତସ୍ତର ଦେବେ
କହିଁ ।

ଦଳ୍ପନାକୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ଅସମ-
ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ଚାହାରି
ରୁଷ ଦେଶକୁ ଏକ ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୧୯୧୯
କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟର ଲାଭିଅଛୁ । ଏ ସବୁ କ୍ଷମାକ୍ଷ-
ତର ମାଲିକ ରାଜ୍ୟମାନେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
କିପରିକି ଏକକିଟା ବହୁଅଛି ବ୍ୟକ-
ସାୟ କର ଲାଭିଅଛି କିମ୍ବା ସଦେଶକୁ ଦେଇ
ମାଲିକ ଅଛନ୍ତି ଅଥ ବାବେଶାୟମାନେ ସେହିମନ୍ତ
କ୍ଷେତରେ ମନୁଷ୍ୟରୂପା ଦଳ୍ପା ଉପାସୁଗୁର
ଦେଖି କାହାନ୍ତି । ଅଥଚ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଦେବେ
କାହାନ୍ତି ଲୋକ କହୁଅଛନ୍ତି ।

କଳାକାର ଉପେକ୍ଷା କରନ୍ତେ କିଛି
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଅସମରେ ପ୍ରାୟ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ
ଦେବାର ସମ୍ପାଦ ଅସମରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ
କରୁଥାନ୍ତୁ ନାହାନ୍ତି । ଦୈନିକ ପତ୍ରିକା ସମାପ୍ତ

କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ଅଧି-ସମ୍ପାଦକ ଜଳାଉ-
ଦୁହିର ବୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟଇ ।
ଅସମ୍ଭବ କେବେ ଅନୁରୋଧ ପଥରେ ଅସମ୍ଭବ
ସୋଇଅଛନ୍ତି ଏକ କହିଁରେ ଦୁରମାମନକ
ସାହସ ବହୁଅଛି ଲୋକଙ୍କୁ କେହିକି ଦେ-
ବକ ମୁକାସ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦର କରନ୍ତେ ସେ
କହୁନା ନାହିଁ କର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ ଦେଖୁଅଛୁ
ମାତ୍ର ଆସକର୍ତ୍ତମାନେ କାହା ଦେଖିବେ କ?

ଏହାଦ୍ୱାରା ଦାମକୋର୍ଟର କିମ୍ପା ଓଜନ
କାରୁ ପାଖାପାଖି ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ଅଦାଲତର
ଓଜନମାନକୁ ଲେଖିଥିଲେ କି ତାହା ୧୯୧୯
କିମ୍ବା ମାନର ପଠାଇଲେ ସେ କହିଁ କମନ୍ତେ
ପାରିବୋସିବ ଦେବେ । ଏଥିପାଇଁ ତାହା
ନାମରେ ନାଲିସ ଚିହ୍ନରୁ ଦାମକୋର୍ଟର ପୁଣି-
ଧରଣକରେ ଚର୍ଚ୍ଚିର କରୁର କୋଇ ସେପକାର
ପ୍ରମାଣ ଲେଖୁଥିବା ଏକ କହିଁ ଲେଖୁ ଅଦା-
ଲତକୁ ଠାକୁରାଣୀ ଦେଖା କରିବାର ଦୋଷ
ପ୍ରମାଣ ଦେଖୁ ଦାମକ କାମ ଓଜନର
ଦେଖୁଥିବୁ ବସାସିବା ଏକ ହଜନ ରୁକି
କରିବାର ଅବେଶ ଦେଲ ।

ଅଧିକାଂଶ ମାତ୍ରରେ ଓ ତେପୁଟା ଓ ସବୁ-
ତେପୁଟାକି କିଛି ଗାନ୍ଧିଜୀ ସମ୍ପର୍କର ପଦ
କଲକତ୍ତା-ମେକେଟରେ ଦାମାଉଅଛୁ । ଓଡ଼ି-
ଶାନ୍ତ ସେହିମାନେ ସମସ୍ତା ଦେଲଥିଲେ ସେ-

ମାଲକମନ୍ତରୁ କଲକତ୍ତାକୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦିଗମୁ-
ରେ ଶ୍ରୀ ରେଡ଼ି ସ୍ ମାକେତ ଏକ କମନ୍ତେକାର
ଅବଶିଷ୍ଟ ଦିଗମୁରେ କରୁ ମୁଦାମତରୁ କାହାକ
ଓ କାହା କୋଳାକାଳ ମୋକଳ ହିକ ସାମ୍ପ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଅଧି ସମସ୍ତେ ଦେବେକ ଦିଗମୁରେ
ସାମ୍ପ କରୁଥିଲେବେ ଦେବେକ ଦିଗମୁ ଦାମ୍ପ
ସୁଗାରୁ ପ୍ରକାଶର କ ସୁରୁ ସମ୍ପର୍କରୁସେ ଅଦା-
ପତ୍ର ଯାଇ କାହାନ୍ତି ।

କହାକରୁଟି ଦେବୁ ଅମେକକାରେ ମୁଖା-
ସମ୍ପର୍କରେ ଏକେ ଅନୋକକ ନାଗିକେଶ୍ଟ ସେ
କଲକତ୍ତାକୁ ମନୁକାମାରେ ରୁଷା ରୁଡ଼ା ଅନ୍ଧ
ଆରୁମର୍ତ୍ତ ଅକକାର ଚିକିତ୍ସା କାହିଁ କୋଇ
କହୁନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକକାସ ରୁଷାର ଅବ-
ଶ୍ୟକତା କହିବ ସମେଦ କାହିଁ । କରୁର ମହ-
କାମାକ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋଟାଏ ମେଳ
କରେ କି କଲ କୁଅନ୍ତା କାହିଁ ? ଏଠା ସ୍ତ୍ରୀ-
ମାନଙ୍କ ଅନକାରରେ ଅନେକ ହୁଅନ୍ତି ଅଦକ
କୋଇ ରହୁଅଛୁ । ସେବେ ସେମାନେ ରୁଷା ରୁଡ଼ା
ଅନ୍ଧ ଅକକାର କି ଚିକିତ୍ସା ପଥେ ଏକମତ
ହୁଅନ୍ତି କାହା ଦେବେକ କଲକତ୍ତା ଅନେକ ହୁଅନ୍ତି
ଅଧି ପାଉବ ଏକ ମୁଖାର ଅବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରେ
କହିବ ପ୍ରକାଶର କୋଇ ପାରିବ ।

ଅସମସ୍ତଦେଶର କହୁଗାର ପ୍ରକାଶ ଏକ-
କହିଁକୁ କାହାର କୁହୁରୁ ଦେଖାଇବ

ଅଭ୍ୟାସରେ ଶୁଭଳ ହେଲେ । ବିଭିନ୍ନରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟପତ୍ର ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରମାଣ ନ ହୋଇ ସ୍ଵରୁ- ଚର ଅଭାବ ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଚାହା- ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ନାମକାସ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଅସି- ନରେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପ୍ରଲେ ଶୁଣାବ ହାତଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଦୁଇପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଲା । ପରେ ଅନୁ- ସନ୍ଧାନରେ ତଥାଗଲ ହେଉଥିଲେ ମିଳନାହିଁ ଶ୍ରେଣୀ ଅସମ୍ଭବରେ ଜେଲଖାନାରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିରୁ ବଳ ପୁଲସର କାହାକୁର ଅଛି କି ଦୋଇପାରେ ? ତଥାପି ପୁଲସପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେ- ଶ୍ଵାଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦର ଓ ପୁଲସ ଗୁଲଗାନରେ କଣ୍ଠ ଦେବା ପାଇଁ ଦାବନକପ୍ରତି ଅଦରକ ଚାକିଦ ।

କେଉଁଠିକିର ବୋଲିନାକ ଦଣ୍ଡମାତ୍ର ନିଶା ଦୋଇ ନାହିଁ । ବିଦ୍ରୋହମାନେ ଡିଏଏ ଅଣ୍ଡ ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି ତମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ଵରୁ କାହାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ପୁଲସଦଳ ଚାହାଙ୍କୁ ଜରିଏ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣେ ବୁଝିବାଳ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ କୁରର ପ୍ରକୋପ ବୁଝି ହୋଇ ପୁଲସପ୍ରତିରେ ଅନେକଲେକ ପାଠିକ ଦୋ- ଇଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵୟଂ ସୋଇଟିବଳ ଏକଥ ମଧ୍ୟ- ପାତ୍ରା ଲୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । କହୁଅଛୁଅଛ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଚକ୍ରଚାପ ସ୍ଵପ୍ରଗ୍ରହ ଶାହେବ ଅବନମ୍ନେ କେଉଁଠିକି ମାଧାକରଣେ । ଦାସୁକରେ ଯାହେବ ମହୋଦୟ ସେଠାରୁ ଯାଇ ବଠିନ ଛପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ଏ ବିଦ୍ରୋହୀଳ ଲିଭିବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଶ ମଥୋରପ ଦୟାକରରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନ- କର ହୁଏ ଦେଉଅଛୁ କି ଯେମିତି ଅବପ୍ରା ଦେଖିଅଛୁ ବଳା ଚକ୍ରପାତରେ ସତାଡ଼ ଦେବାକୁ ଅଣା ଚାହିଁ ।

✓ ଗତ ପୂର୍ବ ସୋମବାର ଅର୍ଥାତ୍ ୨୨/୧୧/୧୯- ୧୯୧୧ରେ ଏ ନଗରରେ ଅକାଶ ମେଘାଶୁଣ୍ଠ ରହି ଦେବକ ଦେବେ, ବହୁପାତ ଦୋଇ- ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସିଠାରେ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଜଳ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏବକ ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଘାଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଇନଞ୍ଚା ଘୋର ଗର୍ଜନ ଏବଂ ଦଳ ବଜ୍ର- ପାତ ସହୁତ ଏମିତି ପୂର୍ଣ୍ଣଲୀଳରେ ବୁଝି ଦୋ- ଲପ୍ତଲ ଯେ କାଟିପାଟି ମରୁ ବୁଝିଯାଇ ବର- ଅଗଣା ଏବଂ ଅନେକ ଶାପରେଇ ଗରଜକରେ

ପାଣି ପ୍ରତା ଦୋଇଅଛୁ । ପୁଷ୍କରଣୀ ସବୁ ବୃଦ୍ଧି ମାତ୍ର ପଲାଇପିକାରୁ ଲେହେ ସଞ୍ଜକସମ୍ପାରେ ଅନେକ ମାତ୍ର ଧରାଅଲେ । ଏ ବୁଝିସଙ୍ଗେ ପ୍ରବଳ ତାପୁ ନ ଥିଲ ଏଇକ ରଣା । ଏଯୋଗୁଁ ପକାପରମାନଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ଦୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଶପ୍ତବେଳପର ଅନେକ ରାଜି ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ବଜ୍ରପାତରେ କେତୋଟି ଲେକ ମସ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ଅଭବଦ ଦୁଇପ୍ରବର ବେଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶନକ ଦାହାର ଯାଇ ନ ଥିଲ । ବୁଝିଲ ପରମାଣ ୧ ଇଞ୍ଚରୁ ଅଧିକ ଥିଲ । ବଦଳାର ଅଲ୍ୟାନ୍ୟ କେବେକ ପ୍ରଲରେ ଏହପର ବର୍ଣା ଦୋଇଅଛି । ଫଳତଃ ଉତ୍ତରର ଗୁରୁଅଡ଼େ ଅଇ ବୁଝି ଦେବାକୁ ସମାଦ ଅସୁଅଛି । ମୌସମ- ବୁଝିବାଳ ଏଥର ବଜ୍ର ପ୍ରବଳରେ ଅରପୁ ଦୋଇଅଛି । ସେଷକୁ କି ଦେବ କିଏ କହୁମାନେ ?

ଦର୍ପ ପ୍ରେରପପ୍ର ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅମ୍ଭେ- ମାନେ ସବକା ଦୁଷ୍ଟ ବ ଦେଲେହେଁ ଏଥର ଚହୁଁର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସଂଶ୍ଳଷ୍ଟ ଏବଂ ଚହୁଁପଲ ଅଲ୍ୟାନ୍ୟ ଦସପୁ ଅମାନିରୁ ରଖିଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପାଠକମାନଙ୍କଠାରେ ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା ବ- ରୁଅଛି । ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଶକ୍ତିବାର ଗାଢ଼ଣ ଏହି ଶ ଯେତେବେଳେ ଛୁଇଲ ମମାଦକ ଉପେକ୍ରବଜ୍ରକ ସମା ଲାଗନା କହୁଥିଲେ ଜବାବଟା ଶ୍ରୀପା ଚରଅଛି ସେପ୍ରକେ ଦକ ଜବାବ ଅଛି ପାର୍ଥ ଦେଲ ବୋଲି ଉପେକ୍ଷା କରବା ଉଚିତ ବୋଧ ଜରୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ଯେଉଁ କବିଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା- ବାସୀ ଅଭିମତୁ ଅଦର ଏବଂ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଯାବାକହାସ ଜଳଲସାହିତ୍ୟର ଗୌରବ ବୁଝି ଦୋଇଅଛୁ ଚାହାଙ୍କର ଅକାରଣ ନିନାର ପ୍ରତି- ବାଦ କରବାପାଇଁ କେହି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲେଉଟିଲେ ଚାହାକୁ ଚମ୍ପନ କରବା ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାୟ ବଦେତନା କରୁଁ । ବିସେଷତଃ ଯେତେବେଳେ ପତ୍ରପ୍ରକଳ ବୁଝା ବାବୁଦଣ୍ଡା କି ଦର ଦେଲେପ୍ରତିଏ ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଦଥା କହି ଜତ ସାଧାରଣଙ୍କ ବର୍ତ୍ତର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚିତ୍- ରେକାସ ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକୃତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ତେ- ଦେବେଲେ ଚାହାକୁ ପ୍ରମୋଗ ଦେବା ଉଚିତ ଦେଉଅଛୁ । ଉତ୍ତରା କରୁଁ ସବସାଧାରଣ ଏଥିର ବିପ୍ଳର କର ଉପାର୍ଥ ନିସଂକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରବେ । ଲଲ ସମକାଳସୁଣ ସମ୍ପୁ ସେ ଶ୍ରମ ସ୍ଵୀକାର- ପୂର୍ବକ ଉପେକ୍ରବଜ୍ରକ ପ୍ରମୁମାନ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି

ଏଥିପାଇଁ ସେ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦୁଃଖନବସମ୍ପୁ ସେ ସେ ଅଧିକତ ଉପସଂହାରକର ଅସିବାଟେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଖି କରବାକୁ ପ୍ରବୁର ଦେବାକୁ ଚାହାଙ୍କ ସମାଲୋଚନା ଚକ୍ରଲୀଖାଇବା ଶକ୍ତି ବିକ ଗଣିତା ନ୍ୟାୟକୁ ଅନୁସଂ ଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଏତେ ଅନର୍ଥ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଅଛି ।

ଚଉବଦାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ରପ୍ରତି ଗୁରୁଶ୍ରୀ ଗରୁ- ରେ ନିକାଦ ଦେବା କଳାପୁରବର୍ଣ୍ଣମେଶକ ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ଓଡ଼ିଶାର ବନୋବସୁଅକାନ୍ତି ଚଉବଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ କହି ଅଧିକ ଶରଣ ଦୋଇଅଛୁ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ ସେତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଚହୁଁରେ ମାତ୍ରପ୍ରତି ଗୁରୁଶ୍ରୀକୁ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏଥିପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ରୂପୋର୍ଷିକେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀକଟ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ ଦେବାର ପ୍ରକାପ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚହୁଁସଙ୍ଗେ କହୁଅ- ଛନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଆଅମୀଳକ ସାଗବଦ ଅଲସ୍ୟ ଏବଂ କବର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରମାଣ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ କି ଯୁଗ ବରବାର ବାଧା ଡ଼ି ନ ଥିଲେ ଶରଣ ଅପ୍ରତି ଉଣା ପଡ଼ି ଥାନ୍ତା । ପାଠିବବର୍ଣ୍ଣକଲେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ଉପବଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବା ଓଡ଼ିଆ ଅମିଳକହାସ ଦୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇ ଅସୁଅଛି । ଏଣିକି ଶିକ୍ଷାର ବିସ୍ତାର ଏବଂ ସରବେସ୍ଵଲ ଦେବାକୁ ଜଣାଦି ଛରପା ଲେକକ ସଖା ଓ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଦୂର ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି । ଉତ୍ତମାଳ ବନୋବସୁରେ ଓଡ଼ିଆ ଅମିଳମାନେ ଅଲସ୍ୟ ଓ ଅନାଡ଼ି ବୋଲି ବାହିବ ପ୍ରକାପ ଗାଇଲେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକଟ ଏଥିର ଡିଏଏ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲେ ଜାଣି ପାରିଥାନ୍ତେ ଦୋଷ ଓଡ଼ି ଅକର ନୁହଇ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ନିୟୋଗକାରକର । ଶ୍ରୀମତେ ଗୋମ୍ୟଲେକ ବାଜି ଦେବାର ଉପାୟ ଅକଳ- ମିଳ ନ ଦୋଇ ସେଣ୍ଡମାନେ ଅମଲକ ସନ୍ତୋଷ କର ପାରିଲେ ସେହିମାନେ ନିୟୁକ୍ତି ଦେଲେ ଏବଂ ଠିକା ଦର ଏତେ ଉଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ସେ ଅସିତି ନୁହଅଛୁ ଦୁଇ ସ୍ଵକା ମିଳନ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶରଣ ଦେବୁ ଗୋମ୍ୟଲେକ- ମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅସୁସର ଦେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ମାମାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ନିୟୁକ୍ତ ଦେଲେ ସେମାନେ ପରପା ଲୋକରେ ଛାଡ଼କ ବାଟକୁଟି କଲେ । ଅଲସ୍ୟ ଓ ଅନାଡ଼ି ଲେକ ବରୁର ଦେବାର ଏପାର ପ୍ରକୃତ ବାରିଣ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁଗେଷ କରୁଅଛୁ । ଦେବକ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ
 ବାଦ ଉତ୍କଳପ୍ରଭୃତି ଉପେନ୍ଦ୍ରବ୍ରହ୍ମଣଙ୍କର ଉଚ୍ଚ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସମାଲୋ-
 ଚନା କରାଯାଇଛି । ତାହା ଅନୁମାନକର
 ଅଲୋଚନା ।

ଏପରି ଉପାସନା ମୁଖ୍ୟତଃ ଲୋକୀୟ ପ୍ରୟୋଗ
 ତଳ; କାରଣ ଆ-ମୁଖ୍ୟତା ଏକ ଦୂରକୁ ବ୍ୟ-
 ପ୍ତ ନିମ୍ନାଂଷା କରାଯାଇ ଯାଉଅଛି । ଏପରିପ-
 ଠେ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମତର
 ସେ ଜାଗା ସ୍ୱାଭାବିକ ଜାଗା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିମାଣିତ
 କର ନୂତନ ଜାଗା ସ୍ୱାଭାବିକ ସମ୍ପର୍କ ବଦଳିବା
 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଅତୀତ ସ୍ୱତ-
 ନ୍ତାତ୍ମକ ପୁରୁଷରେ ସେତେବେଳେ ସାମାଜିକ
 ସମ୍ପର୍କାଧିକାରରେ ଅନୁମାନକର ଦେଖ
 ଅଲୋଚନା ଦୋର ନ ଥିଲା ସେତେବେଳେ
 ତଳେ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କାଧିକାର ସମ୍ପର୍କା-
 ସମାଧିକାର, ଚୌକି ସମ୍ପର୍କାଧିକାର ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 କର ବ୍ୟବହାରମା ଦେବା ତଥା ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ
 କରବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର ଲୋକ
 ହାସଲକରି ଏକ ମାତ୍ରାକୁ ଅନୁମାନକର ପୁ-
 ଶ୍ଚାପୁଷ୍ପମାତେ ଅନୁମାନକର ହୁଏ ଶୁଣ କରୁଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କ ସେ "ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କାଧିକାର
 ତଳେ ହାତମା ଲେପନକାର" ଏବଂ "ଜାଗା
 ସାହାଯ୍ୟର ଗୋର ଅଧିକାର" ଅଟନ୍ତି ଏ ନା
 ଏହା ମିମାଂଷା କରାଯାଇ ଦେବ ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍କଳପ୍ରଭୃତି
 ପୁ ୨୩୩ ଶ୍ଳୋକେ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ କହନ୍ତି
 "ଅନୁମାନକର ଅଲୋଚନାମାନ ବାଦରେ ତଳ
 ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କାଧିକାର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର
 କେ ତଳେ କରାଯାଇନା ଲେପନ କରାଯାଇଛି
 ଜାଗା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାରେ ଅଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକଳ ବାଦୁଲ୍ୟ ଦେବୁ ସେ ସମ୍ପର୍କ-
 ଲେ ବସେଷ ଅଲୋଚନା କ କର ଏ ପ୍ରକଳ
 ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର କରନ୍ତି, କଳ ବାଦ କରନ୍ତି ଶ୍ୟାଠ
 କରନ୍ତି ପୁରୁଷ କରନ୍ତିକୁ ଯାଇ ଅନୁମାନକର
 ଜାଗା ସାହାଯ୍ୟର ଗୋର ଅଧିକାର ସାଧନ କ-
 ଯାଉଛି । ଏକ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳପ୍ରଭୃତି
 ପୁ ୨୩୦ ଶ୍ଳୋକେ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ର-
 ଶେଷକରି "ଜାଗା ପ୍ରକଳକ ବାଦ
 କେତଳ ପ୍ରକଳୀୟମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ବଦଳି
 ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକରେ ପରପୁଷ୍ପ" ଏପରି ସେହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଦକ ଅଧିକ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ

ହୁଏ କେତେଦୂର ବାମୁକ ବାଦା ଦେଖାଇବା-
 ଯାଇଁ କଳ ମଧ୍ୟ ତା ୧୪ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କାଧିକାର ଉ-
 ଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକେ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ ବିଦେଶ୍ୟ-
 କଳାସବୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର କର ଅପ୍ରକଳ ।
 ପୁଣି ଅପେ "ଦେବକାଳୀୟ ମୋହେ ସମ୍ପ-
 ର୍କାଧିକାର" . . . ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଅର୍ଥ କରାଯାଇ
 ତାହା ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର ନାହିଁ, ଏକ ଅପେ
 ଶ୍ୟାଠୀୟ କରୁଅଛି ସେ କଳ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ
 ବାମୁକ ବୋଲି ଚିହ୍ନି କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର
 ସେହି କଳ ପ୍ରକଳକ ବାଦରେ "ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର
 ପ୍ରକଳୀୟମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ବଦଳି କଳା-
 କୀତାରେ ପରପୁଷ୍ପ" କରାଯାଇଛି ସେ କଳ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ପର ନାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ସେଠାରେ ବାମୁକତା ପ୍ରକଳକ କ କର
 ମାର୍ଚ୍ଚଣେୟତା କରା କରାଯାଇଛି କାହିଁକି
 ଗଲେ ? ସେହି ବାମୁକତା କର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ର
 କରାଯାଇ ବୋଲି ଅନୁମାନକର କରନ୍ତି ନିମ୍ନ
 କରୁଅଛି ସେହିବାମୁକତା କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିମ୍ନ
 କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ସମକା-
 ଲୀୟମାନଙ୍କ ବାମୁକତା ନିମ୍ନ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କର-
 ବାକୁ ଯାଏ କରାଯାଇନାକର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ କହନ୍ତି ସେ ମାର୍ଚ୍ଚ-
 ଶେୟ ନିମ୍ନ କଲେ; ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ନିମ୍ନ
 କଲେ ବୋଲି ସେ ସାଧାରଣ କରାଯାଇ ପ୍ରକଳ
 କରୁଛି ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ବାମୁକତା ନିମ୍ନ କର
 ଅପ୍ରକଳ ବୋଲି କରାଯାଇ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ
 ବାଦ କରାଯାଇଛି ? ଅନୁପ୍ରସଙ୍ଗକରଣରେ ଉଚ୍ଚ-
 ତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଏହା କ କର ଯାଉଅଛି; କିନ୍ତୁ
 ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ସାଧାରଣ କରାଯାଇ କରାଯାଇ
 କାହିଁକି ? କରାଯାଇ ଅର୍ଥ କର ବ୍ୟବହାରକର
 ଶ୍ୟାଠୀୟ କ କରାଯାଇ ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ ବାଦା-
 ଥାନ୍ତା କ ? ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ
 କ ନା କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ପ୍ରକଳ କ ?
 ଏହା କର ଅନୁପ୍ରସଙ୍ଗ କର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ଜାଗା ସାହାଯ୍ୟର ଗୋର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକଳ
 ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ କେତେଦୂର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଲାଭସମ୍ପର୍କ କରା ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ
 ଓ ଅଠକମାନେ କହନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ସେ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ଏପରି
 ବାମୁକ ବୋଲି ଚିହ୍ନି କର ସୁଖି ନିମ୍ନ କର-
 ବାଦେ କରାଯାଇ କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା; ସଦ୍ୟା
 ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ ବିଦେଶ୍ୟକଳାସରେ
 ଅଧିକ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବିଦେଶ୍ୟକଳାସରେ

ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇ ବାଦା ଦେଲେ ଏପରି
 ପ୍ରକଳୀୟମାନଙ୍କ ଦୋର କ ଥାଉଛି; କିନ୍ତୁ
 ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ସମାଲୋଚନା
 କରାଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ କରାଯାଇ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ ସମାଲୋଚନା
 କରାଯାଇ ନୁହେ କ ? ଏକ ସେହିମାନେ କାଳ
 ସମାଲୋଚନା ଯାତ କର ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 କର ମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚତା
 କରାଯାଇ କ ? ଅପେ କଳେ ମହିମା ଅନୁ
 ସୁକରାଯାଇ ଯାହା ଚିହ୍ନି କାହା ସେ ନାମାଧିକ
 କର ଏକ କେତେ ସେ ବାଦାକୁ "ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ"
 ବୋଲି କରାଯାଇ ଦେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ତଥାପି ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାମୁକତା
 କରାଯାଇ ବିଦେଶ୍ୟକଳାସରେ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ସେହି ବାମୁକତା ନିମ୍ନ କରାଯାଇ
 ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ କରାଯାଇ
 ବାଦାକରାକୁ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଇ ସେ ଅନୁ ସ୍ୱତ-
 ନ୍ତାତ୍ମକ ଯାହା ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ବାଦା କରାଯାଇ ସେ
 ପ୍ରକଳକଥା ପ୍ରକଳ କର କରାଯାଇ
 ଏକ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଅନୁ ବାଧ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 କରାଯାଇ ।

ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାମୁକ ବୋଲି ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 କର ମାର୍ଚ୍ଚଣେୟତା ନିମ୍ନ କରାଯାଇ
 କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ପ୍ରକଳୀୟମାନଙ୍କ
 କରାଯାଇ । ପ୍ରକଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ ମନୁଷ୍ୟ-
 ଶ୍ୟାଠୀୟ ଧାରଣ କଲେ ବାମୁକତା କରାଯାଇ
 ଦେବେ, ଏକ ସେହି ବାମୁକତା କରାଯାଇ
 ଧାରଣ କରାଯାଇ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମନୁଷ୍ୟ
 (ମାର୍ଚ୍ଚଣେୟକ) ଦାବ କରାଯାଇ । ବାଦେ
 କରାଯାଇ କର ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ବାମୁ-
 କତାକୁ ମନୁଷ୍ୟ (ମାର୍ଚ୍ଚଣେୟ) ନିମ୍ନ କ
 କରାଯାଇ ଏହା କରାଯାଇ କରାଯାଇ କର
 କାହିଁକି ସୁଦ୍ଧା ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାମୁକ କର
 ଚିହ୍ନି କରାଯାଇଛି; ଏହା କର କରାଯାଇ ଅଧିକ
 କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ପର ବୋଧ ଦେହ
 ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟା ଅଧିକ କୌ-
 ଶ୍ୟାଠୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବାଦ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ଶ୍ୟାଠୀୟ ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ କରାଯାଇ ଏକ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ
 ପ୍ରକଳରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକଳ କରାଯାଇ
 କରାଯାଇ ନାହାନ୍ତି—ଉତ୍କଳପ୍ରଭୃତି ମାର୍ଚ୍ଚ-
 ଶେୟକ କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚତାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚତା
 ଥିଲା କ ? ସମକାଳୀୟମାନଙ୍କ ବିଦେଶ୍ୟକଳାସ
 ଦୋରାଧିକାରରେ ପରପୁଷ୍ପ କର ଏକ କର ଏହା

ଏକମାତ୍ର ମତ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ଯେ ନରଦେବ-
 ଧାନ୍ତ ଉତ୍କଳରେ ସୁଦ୍ଧା ବାମୁଦଳା ମନୁଷ୍ୟ-
 ଦ୍ଵାରା ନଦମୟ, ତାହା ହେଲେ ତାହାଙ୍କପ୍ରତି
 ଦେଉଁ ବିଶେଷମାନ ପ୍ରୟୋଗ ବୋଲିଅଛି
 ତାହା କି ଉଚିତ ?

ଏହା ଚି ଗଲ ଅମ୍ଭ ସୁଲଗ୍ନିର ବ୍ୟାପ୍ୟା
 ଏହାରୁ ବିଅନ୍ତାମୂଳରୁ ଶେଇଦେବା ବର୍ତ୍ତା;
 କିନ୍ତୁ ପାଠକେ କବଳର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମକାଳୀନବାବୁ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
 ବାଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି କି ? ଏକପକ୍ଷରେ "ଉତ୍କଳ
 ମଦାସୁଧାଳ" ରେ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ଅଲୋ-
 ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ବୋଲି ସମକାଳୀନବାବୁ ସ୍ଵୟଂ
 ଦେଖିଅଛନ୍ତି; ସୁତୀ ସେହି ମଦାସୁଧାଳରେ
 ମୋହୁଅଛି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଦୂର୍ଭିରମୋହୁ
 ସୁଧୁ ଭାବିତ ସୁଲଗ୍ନିରୁରେ ବେଳେ
 ସେହି ସୁଲଗ୍ନି ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳବାସୀ
 ସମକାଳୀନବାବୁ ବାବୁଙ୍କ ସମାଲୋଚନାରୁ ଗୌ-
 ରବ କରବ ଦେବାର ଅସମ୍ଭା; ତାହା ଉତ୍କଳ
 ମଦାସୁଧାଳବାସୀ ଅଳ୍ପଲୋକମାନେ ନିଶ୍ଚୟ
 ଭୁଲିନେ ସେ ଉତ୍କଳ ସମାଲୋଚନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ଲବରେ ହୋଇ ନାହିଁ; କହିଲେ ଅତେଜ
 ବିଷୟ ଉଦ୍ୟତା ସୁଧୁ କରା ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାର ମାନଂସା କରିବାପାଇଁ ଏପରି
 ଚର୍ଚ୍ଚାକରଣ କଲେ ଉତ୍କଳୀୟ ଲେଖକ ଓ
 ସ୍ଵପ୍ନସମୁଦ୍ଧ ମହାଧାରୀ ନ ହେଲେ ତଳର
 ନାହିଁ । କହିଲେ ସୁତୀ ତାହାସରୁ ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶ
 ଦୂର ହାତୀର ବଳିକାରୁ ମୋହମର ମୂର୍ତ୍ତିର-
 ଫୋଲସ ଉତ୍କଳ ଏକ ଯେ ଅଛନ୍ତି ତାହାକର
 ଏପରି ଅପ୍ରୀତିକର ବାର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରକୃତ ଦେବାର
 ଉଚ୍ଚା କି ଆଇ ପାରେ । ସୁତରାଂ ଗୋଟିଏ
 ମଦୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧକ କରନ୍ତାକୁ ସାଧି
 ସମକାଳୀନବାବୁ ଯେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଚଳକ
 କେବେ ଏହା ଦେଖିବେ ତାହାଙ୍କର
 ନୁହେ । ଅଧିକପକ୍ଷରେ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟି
 ଏ ମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୋଟିଏ ମଦୁର
 ଦୋଷରେ ତୋହା କହବାକୁ ଉଚ୍ଚିଅଛି
 ସେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କପ୍ରତି ସାଦା କଥାଧ୍ୟା ତାହା
 ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚର ନୁହେ କି ? ଏପାରେ ସମକା-
 ଲୀନବାବୁ ବାବୁ କହି ଯାଇଛନ୍ତି ଯେ ତାହାକର
 ସମାଲୋଚନା ମେ ହସର ମହିମିଅ ସମ୍ଭା
 ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ସମସ୍ତ କାବ୍ୟ
 ଉଚ୍ଚି ତାହାଙ୍କୁ ଜାଣିଆଇ ନୁହେ; ତାହା ହେଲେ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମାଲୋଚନାରୁ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ମଦାମତ
 ପ୍ରିୟ କରିବା ବେଳେ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର କାଳକ-
 ରେ ସମାଲୋଚନାକୁ ମନରମ କର ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୟ
 କାହାର ଉଚ୍ଚର ନୁହେ ବୋଲି ସାଧାରଣରୁ
 ସାଧ୍ୟକ କରଇ ଦେବା ଉଚ୍ଚର ନୁହେ କି ?
 ଏହାର ଉତ୍କଳ ପାଠକମାନେ ଏକ ସମ୍ପର୍କ-
 ସୂତ୍ର ବାବୁ ଦେଉଛନ୍ତି ।
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଦା କୁହାଗଲା ସେଥିରୁ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କର କମ୍ପା ସମକାଳୀନବାବୁଙ୍କ ବାବୁଙ୍କ ବେଳେ
 କରନା ଉଚ୍ଚର ନୁହେ ଯେ କିଏ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ରୁକ୍ତଦେବକ ସହ ଉଚ୍ଚର ଲେବ, କମ୍ପା
 ତାହାକର ସମସ୍ତ କାବ୍ୟ ବସ୍ତୁକ, କମ୍ପା ସବୁ
 ରେ ମଦୁରୁଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ବୋଲି ଅମ୍ଭେ ବିଷ୍ଣୁ
 ଅଛୁ କମ୍ପା ତାହାକର ଉଚ୍ଚର ସମସ୍ତ ସୁଧୁକମାକରୁ
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟସୁଧୁର ହେବାପାଇଁ ଅନୁ-
 ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛୁ । ତାହାକର ସକଳଉଚ୍ଚ ଅ-
 ରସରେ ସଜ୍ଞପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେ ବୋଲି କିଏ କହି-
 ପାରୁ । ସୁଲଗ୍ନିରୁରେ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରତି
 ଅଧିକପକ୍ଷରୁ ଦୃଷ୍ଟିକେ ଅଛି ନିତ୍ୟାସର୍ଯ୍ୟକୁ ମାନ-
 ଅଛି ବୋଲି କିଏ ଅସ୍ମିକାର କରବ ? କିନ୍ତୁ
 ତାହା ବୋଲି ଯେତେବେଳେ ତାହାକର ଉଚ୍ଚର
 ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାଂଶ ମୁଦାକର ସୁଦ୍ଧା
 ଦୋଇ ନାହିଁ ଏକ ସେ ସମସ୍ତ ଦୁଃସ୍ଵାପ୍ନ, ତେ-
 ଯେବେକେ ପ୍ରତି ବିଶେଷର କମ୍ପା କାପୁକ
 କାହିଁକି ବିଶେଷର ସମାଲୋଚନା ନ କର
 ଏକାକେତେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାରେ କବଳ
 "ସୁଗାୟାକରଣେ କଳକ କାଳମା ଲେଖକମା-
 ସା, ତାହାକୁ ସାହୁକର ଗୋର ଉତ୍କଳବାସୀ"
 ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଦୋଷଣା ଦରୁ ରୁଚିତା ସୁଧୁ-
 ସୁଧୁ ଓ କାମୁସଂସ୍କର କି ?
 ପାଠକମାନେ ମନେ କରନ୍ତୁ କରବର
 ସମସ୍ତ କାବ୍ୟ "କେବଳ ଅରବସର ଅପାର
 ଓ କରସୁନୀତାରେ ସଜ୍ଞପୂର୍ଣ୍ଣ ; " ତାହା
 ଦେଲେ ଦେଖିବୀ ପାଠ ବିକେତନାରେ
 ତାହାକର ଦୋଷଣା ପ୍ରିୟ କରବା ନ-
 ଉଚ୍ଚ ? ଯେ କେବଳ ପ୍ରତିକରରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ରେ କମାପୁତ ବର୍ଷର କରବା ଉଚ୍ଚର ?
 ପାଠକ ଏକ ସମକାଳୀନବାବୁ କାଳ ଓଡ଼ି-
 ମାର ଉଚ୍ଚରୁରେ ସୁଗାୟା ତାହାକର ବ-
 ଉଚ୍ଚର କି ଓଡ଼ିଶାର ଦେବାକପୁମକ-
 ରେ ଅଗାଧମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କରେ
 ସାଦା କରୁଅଛନ୍ତି ତାହାସହୁତ ଠରେ ଉଚ୍ଚ

କେବଳ କେହି ଦେଉଁ ସୁଖୀର ଉଚ୍ଚର
 ଶକଳ ର ଦେଖିବାରେ ଅଦରସ କେଉଁ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଲାଞ୍ଚିତ ସେହି ସମୟରେ ସେହି
 ଦେଶରେ ସହକରୋଷୁ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କରେ
 ସତକାରଣୀ ସୁକପମାକର ପ୍ରତି ଲେବେ ଦୃଷ୍ଟି
 ସକାଳିନୀକୁ ଶୁଭ, ନାହାନ୍ତି, ସେହି ସମୟରେ
 ଯେ ଦେଶରେ ଲେଖକମାନଙ୍କର ପାପକାର୍ଯ୍ୟ
 ରେ ଶକା ପାକ୍ୟ ଅବର୍ତ୍ତତା, ସେହି ଦେଶ-
 ରେ ସୁକାଳୀନରେ ସୁଗାୟା କମ୍ପାକର
 ସୁଧୁ ରଚନା କରବକୁ ଆଇ ପକ କାଳୀକା
 "ମାତା ! ଶେଇସୁଦାସଂକଳି ! ସୁଖୀକାର-
 ଦାସକର । ସୁଗାୟାକର ଦେବପୁତ୍ର ! କରବା
 କରବରୀଂ ପ୍ରାର୍ଥୟେ । " ବୋଲି ଅରମ୍ଭ କରି
 ସୁଧୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 "ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ କରବରୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାକର
 ସମାୟ ପ୍ରତିକାଶରୁ କରବୁ ମେ ଗାଙ୍ଗ କର
 ନରବର" ଏକ ସେହିକେଶରେ କରବରୁ ଅଛି
 କେ ମା ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ କୁପାରୁ ସାକଳରୁ ମୂର୍ତ୍ତିତା
 ଦୋଷରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବା ମାତରେ ମହାଦେବ କା-
 ଲୀକାର ଉତ୍କଳ କରବ ।
 "ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଲେଖକମାନେ, ସୁଧୁକର
 ପୋଲର ମୁକ୍ତାଦାରେ, ଗାଙ୍ଗାସୁଧୁର ରୁଚିକର, ସୁ-
 କରବର ରୁଚିକ ଦେବ କମପ୍ରେ"
 ସେହି ଦେଶର ଯେତେବେଳେ ଅଧିକ
 ରୁଚି ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପରେ କମ୍ପା ନ ସୁଦ୍ଧା ସେତେ-
 ବେଳେ କିଏ ସୁକାଳୀନବାସୀକାରୁ କରବ-
 କରୁଥାନ୍ତା କେଶିକର ଅଧିକ ସେସୁଧାରୀ ତାହାକୁ
 ଏପରି ଦୋଷାକରଣ କରବା ଉଚ୍ଚର କି ? ବୋଧ
 ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥେ
 ମାସରସୁଧୁର ଶୁଭପକ୍ଷ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ହସ
 ଅମ୍ଭେମାନେ କରବାକରୁ ପ୍ରତି ନାହିଁ ସେତେ-
 ବେଳେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ଜାଗାକରଣ ହୁଇ
 ଦେବାର ସମାଜନା ଦସୁ ନାହିଁ । ସେ ହାତୀ
 ଦେଇ ସମକାଳୀନବାବୁ ଓ ପାଠକମାନେ
 ଅଧିକମାନେ ଉଚ୍ଚ ଦେଖନ୍ତୁ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମା-
 ନେ ଅଧିକ ସାଧାକୁ ସୁଧୁ, କମ୍ପାକରା ପ୍ରକୃତ
 କରୁଅଛୁ ତାହା ସମସ୍ତକାଳରୁ ଉଚ୍ଚର କି ?
 ଅଧିକ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଏକ ତାହା-
 କର ମହାଦେବର ଅଦରକାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ସୁଧୁକରମାନଙ୍କୁ ମୋ କରବାପାଇଁ ଅଧିକା-
 ର ଉଚ୍ଚ ପାକ କାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଦେବ

ପ୍ରଭୃତିର ମାନ୍ୟ ଭବୁ ନାହିଁ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି ସେତେବେଳେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପରପୁରୁଷମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିରାକର କି ପାରିବେ ? ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାଧନାର ଫଳକୁ କି ହେବେ ସେମାନଙ୍କର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଭାବ ଦେବା ଉଚିତ ? କି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାଧନାର କାର୍ଯ୍ୟବିଷୟକୁ ସମ୍ଭବାର୍ଥ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ? ମାତ୍ରଦ୍ରବ୍ୟ ସେବକାଳରେ ସୁଖ ମାତ୍ରଦ୍ରବ୍ୟ ସେବକ କରୁଥିବା ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଗଲେ ତାହାର ପିତା ପିତାମହଙ୍କୁ ଗାଳ ଦେଇ କୁଲିବା ଉଚିତ ? କି ମାତ୍ରଦ୍ରବ୍ୟ ସେବକ ସହିତ ବୋଲି ବୁଝାଇବା ଉଚିତ ? ସେତେବେଳେ ବୁଦ୍ଧ, ସିଦ୍ଧ, ଚୈତନ୍ୟପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମପ୍ରଭୃତିର ଅରମ୍ଭ କଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ସେହି କୃତ୍ୟପ୍ରଭୃତି ଦେଖିଥିଲେ ସେହି ସବୁ ସମ୍ଭାର କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଥିଲେ ? କି ଅପଣାର ପିତା ପିତାମହପ୍ରଭୃତି ଏବଂ ଲାଭକରୁ ସାହସକ୍ରିୟାର ଚୈତନ୍ୟପୁରୁଷଙ୍କୁ ଜାଣିପୁଣ୍ୟ ଜାଣିପୁଣ୍ୟକ ପ୍ରଭୃତିର ଘୋର ଅନୁକାଂକ୍ଷାଦି ବିଷୟଗଣରେ ଅନିଚ୍ଛୁତ କରିଥିଲେ ? ଧର୍ମପ୍ରଭୃତିରମାନେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରବିଷୟର ଜନା କରିଥାନ୍ତୁ ? କି ଶ.ହପ୍ରଭୃତିର ଜନା କରିଥାନ୍ତୁ ? ଯଦି ଏବଂ ସମନାସପୁଣ୍ୟବାଦୁ ଅପଣ ଦେଖନ୍ତୁ ଦେଖି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କୁ ନିଜା କରି ସୁରୁତ ପ୍ରଭୃତି କରିବା ଏହି ଜାଣଅନୁର୍ଗତ ହୁଏ କି ? ଏହି ଜାଣର ଫଳାଫଳ ୧୭୦୦ ଖୁଣ୍ଟାକର ପରପିତୃପୁତ୍ର ଏବଂ ଅଧୁନକ କୃତ୍ୟକରୁ କୌଣସି ପରପିତୃପୁତ୍ର ପ୍ରମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରିୟ କରିବୁ । ସେଥିର ଅଲୋଚନାରେ ପ୍ରଭୃତି ଦେବା ଏ ଉପସ୍ଥଳୁ ପ୍ରକ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାତକେ ଓ ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଦେଖନ୍ତୁ—ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶିତ ସମାଲୋଚନା କରନ୍ତୁ କି ।—ବଡ଼ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କର ସମସ୍ତ କର୍ମ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପ୍ରତି ବିଷେଷ ନୁହେଁ । ସେ ସ୍ୱୟଂ । ତାହାର ସହିତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କି ସମ୍ପର୍କ ? ତାହାଙ୍କ ସମୟରେ ଦେଶ ନାଳି କି ଥିଲା, ଏବଂ ସମାଜ ସମ୍ପର୍କ ଯାମି ଦେଖି ଗଲେ ଅନୁସରଣ କରି ଦେଖିଥାନ୍ତୁ । ଏହି ସବୁ ବିଷୟ ନିରାପେକ୍ଷଭାବରେ ଦେଖି ବିବେଚନା କରିବୁ ଯେ କି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେହି ବିଷେଷମାନ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି ତାହା ଉଚିତ କି ନା ।

“ବାଳକୁ ଗୁହଁ, ବଳବରେ ବାଳଣ ହୁଁ” ପ୍ରବଳ ସମ୍ପେକ୍ଷ ଦାର୍ଯ୍ୟବାୟୁ ଦେଲଣି, ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅତି ଲେଖିବାର ବର୍ତ୍ତମାନା ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
 ଉଚ୍ଚେଷିଣୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇ ଏକ ଗୋଟି କଥା ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁଙ୍କୁ କହି ଦିଆଯିବେ ।
 ଅମ୍ଭେ ଯେ “ବାଳର ଦାଢ଼ରେ ଗାଳଗାମ ଉଦ୍ୟାଦ” ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ଅପଣ ଦେହକୁ ନେବାକୁ ଉଚିତ ହୋଇଅଛି କି ? ସେ ପ୍ରବଳରେ ଅପଣଙ୍କୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ ସହିତ ଭୁଲକା କରି ହୋଇ ନାହିଁ କି ଅପଣଙ୍କ ଦକ୍ଷତା କି ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ବୋଲି ଯାଇ ନାହିଁ । ଅତି ଅଧିକ କହିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କି ? ଗୋଲକଧନୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ ଭୁଲକାରେ ବାଳର ଦେବାକୁ ଲଢ଼ିତ ନୁହନ୍ତୁ; ଅତି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କୁ ଦାଢ଼ରେ ଯାଇଲେ ବାଳର ଠାରୁ ଫୁଲତା ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଏପରି ଗଳ୍ପ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ପାଣିଚୋଖିକ ପାଇବା ଅପଣାରେ ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଉତ୍କଳପ୍ରଭୃତିରେ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କର ସମାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ—ମୋର ପ୍ରତିବାଦ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଚରେ ତାହାଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠିତ ବଞ୍ଚଣ ଏହା ସହ ପ୍ରଭୃତି ହୁଏ ମୁଁ ଏଥିପାଇଁ କିଛି ଦୁଃଖିତ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦେହେବେଳେ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରତିବାଦ କରି ନାହିଁ—କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାସୀ ନୁହେଁ ଦେବଳ ଜଣେ ମୁତ ବ୍ୟକ୍ତିର ପେଶର ଭାବରେ ସମାଲୋଚନା ଦେଉଅଛି ତାହା ଦେଖି ମୁଁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଭୃତି ଦୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ମୋର ସହ ଦୋଷ ଦୋଇଆଏ ତାହା ଦେଲେ ଅପା ତରୈ ଯେ ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଓ ପଠକେ ସମା କରିବେ—

ସଦାଶେଷରେ ସମନାସପୁଣ୍ୟ ବାବୁ ଉଚ୍ଚେଷିଣୀରେ ଯେ ସେମନ୍ତା ନାମ ଜମ୍ବୁଦାନ ପ୍ରଭୃତି ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ଅପାବ୍ୟାନତା କରଣ ଲେଖି ପାରି ଥାନ୍ତି—ତାହା ସହ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ “ପ୍ରିୟତରୁ ଧାରୁକି ପଞ୍ଚରୁତ ଲୁପକରେ” ଦେଖି ତାହା ପ୍ରକାଶକାରି କରି ଉଅଛି ତାହା ଦେଲେ ଅମ୍ଭର କିଛି ଦ୍ୟୁତ୍ୟ ନାହିଁ—କିନ୍ତୁ ଯଦି ତାହା କି କରି ପ୍ରତିବାଦର ଅପେକ୍ଷା କରିବୁ ତାହା ପ୍ରଭୃତିରେ କହିଲେ ତାହାର ଉତ୍କଳ ଦେବୁ—କିନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କ

ଜନସାଧାରଣ ପ୍ରାୟ ପ୍ରିୟ କରି ଦେବେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଭବଗାର ଦୋଇ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅମ୍ଭେ ବୁଝିତ ଦୋହୁଁ ।

ସାବଧାନ ସାବଧାନ ଅଭେ ମୁଦ୍ରମତ ସ୍ୱରତ ଜାତ୍ରତପ୍ରଣୁ କରବର ପତ କଟକ } ଅପଣଙ୍କର କରମଦ ୨୭୨୧୯ } ଗୋଲକଧନୀ

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ରୀ ।

ବାବୁ ମଦନମୋହନ ଦାସ	ବାଲେଶ୍ୱର	ଟ ୩୯
“ ହରିଦଳ୍ପ ଡାମାଠା	ସାକ୍ଷୀ	ଟ ୨୯
ଶ୍ରୀବାଳକ ଯାଦା	ପାଟଣାପୁର	ଟ ୩୯
ଦେଶକ ଶାମସୁନ୍ଦର	ପ୍ରମୁଦପାଣ	ଟ ୩୯
କୃଷ୍ଣଚାନ୍ଦ୍ର ବିନୟନାଥ	କଟକ	ଟ ୩୯
ଶ୍ରୀଚାନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର		ଟ ୨୯
ମଦନକୃଷ୍ଣାମୁଖ୍ୟପୁତ୍ର	କୋରାପାଳ	ଟ ୩୯
କେଳୋହର ପଞ୍ଚମାସୁର	ଉପେନ୍ଦ୍ରପୁଣ୍ୟ	ଟ ୩୯
ସେନ ପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୨୯
ଦୟାକର ପଞ୍ଚମାସୁର	ସୁଜାତୋତୀ	ଟ ୨୯
ଗାନ୍ଧୀଧର ପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୨୯
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଦାଢ଼ପାହ	ଟ ୩୯
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କଟକ	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

Sita-mai-ki Andira ସୀତା ମାଉଁ କି ଅସୁରା

ଅଭୃତ ରସମା, ଅଭୃତ କାଣ୍ଡ, ଅଭୃତ ତମଜାର ଦଢ଼ଳା, ଏପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍କଳ-ଲକ୍ଷଣରେ ଅବଧ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବାଳ-ଦୃଷ୍ଟିକରତାଙ୍କର ସୁଖମାତ୍ୟ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ . . . ଟ ୦/୨ ମାତ୍ର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ

କାହାଳାବେଶ ଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଭାଇତେର ସତୀକର ମନୁସହୃଦ୍ଧା ସେତେ ଭବିଷ୍ୟ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ସେତେ ଦୋର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧାକୁ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସଦାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ-ଯାଉଅଛି କି ଏ କଥାର ଶ ମହାନୁଷ୍ଠାନର ପଦ୍ମା ମହଲ ଓ ଉତ୍କଳ ଓବେର ଉତ୍କଳ ଦେଉ-ଥିବାରୁ ଉହିଁ ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ଦୁଇ ଓ କିମ୍ପ-

ଲିଖିତ ପଦମାନରେ ସହାୟତା କରୁଥିବ ପତ୍ରିକା-
 ମାତ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟକ; ଅଧିକତର ପଦ ଦେହ
 ଉପରେ କିଛି ପାଠ୍ୟମାନ ଯୋଗାଇବା ସକାଶେ
 କଣ୍ଠାକୃତ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ
 କେହି ଯେତେବେଳେ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ ତାହା
 ଉପରେ କର ଶ୍ରୀ ମହାରାଜା । କ । ବରଦଳ
 ଦୁଇରୁ ତଳତ ପନ କୁମାର ତା ୧୫ ଶିଖ-
 ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । ଇତ ।

୧୦" x ୫" x ୩"

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କାଳଗୋଳ
ସର୍ବତ୍ରପରିସ୍ପର କୌତ ।

ବଗ୍‌ମସାହେଦଙ୍କ ବର୍ଷିକା ।

(BEECHAM'S PILLS.)

ପଳକବେଦନାରେ ଏକ ଯୁଗ୍‌ଅଳ ମୂଲ୍ୟ
 ଏକ ଯୁଗ୍‌ମୋହରୁ ଶୁଣା ବୋଲିପାଇ ପାରେ
 ଏ ବର୍ଷିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚିତପଦାର୍ଥରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଯାହା ଚର୍ମ
 ଲଜ୍ଜାଦ ବ୍ୟାଧି ବା ଧର୍ମହୀନତର ଦୁର୍ବଳ ଚିତ୍ତ
 ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦାଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସବଳଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶୁଣୁଥିବା ସମୟରେ ସମାଜ
 ଉପକାଶ ବେଳ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବ୍ୟବହାର । ଥରେ
 ଦେଖା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।

ଉଦରମୟ, ଶରୀରୀରେ ବିଧିଆ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
 ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଶ୍ଳେଷ୍ମ ଉତ୍ସାହ ଉଦରର ପରପୁ-
 ଶ୍ଟିକା ଓ ଶାଳିକା, ନିଦ୍ରାହୀନତା, ସୈନ୍ଦ୍ୟ, ନାସା-
 ଦୁର୍ଗମ, ଶ୍ଯାମାଦ୍ୟ, ଶ୍ଯାସ, ରୋଗୁବକଳା, କବ୍ୟ
 ଚର୍ମରୋଗ ଉତ୍ୟାଦ ସଦଳପ୍ରକାର ସ୍ଯାସକ ଓ
 ଯୈତ୍ରିକ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବର୍ଷିକା ଅମୋଗ
 ଔଷଧ । ଏକ ଲକ୍ଷ ସହାୟକ ଓ ଦେହସ୍ଯାସ-
 ଯରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚିତ ।

ହୃଦୟୋପାଳର ସଦଳପ୍ରକାର ଲକ୍ଷଣ-
 ଔଷଧାୟକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
 ଅ ଅବାର ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୨ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ୫ ୦ ୫ ୦ ଅଟେ । ଶାଳିକା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବା-
 କୁହେବ ।

New School Books, JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary.

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgba Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳ ଭାଷାଲିଖନ ନ ଯୁଗର ଅର୍ଥ-
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହିତାୟ ସମ୍ଭବତ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକା-
 ଶ୍ୟାକର ଅଭାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୮ ମାତ୍ର ।

Key to New Royal Readers
 No. II. 2nd edition is out and
 can be had of the Printing Com-
 pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ଘଡ଼ମରମତି ।

Watches | Clocks | Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

ଜାଣାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଜ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମବର୍ତ୍ତି
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମଞ୍ଜୁମତ ଦେବା ଓ ସାଧା ସମ-
 ସ୍ଯାରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଭଳ ବ୍ୟବହାର ଏ
 ଲକ୍ଷଣରେ ନ ଶୁଣାକୁ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ଦାର୍ଯ୍ୟାୟମ ବସୁଧାଅଛି । ଯାହାର କରକାର
 ଦେବ ପ୍ରାଣାଳୀକାରେ ଚକ୍ର ବଳେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଗାନ୍ଧିକାଗ୍ରୀ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କ କରଣ
 କୌଣସିପ୍ରକାର ବାବୁ ବୌଦ୍ଧବ୍ୟବସ୍ଯା

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବାବୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ବର ବ୍ୟାପକ
 ବ୍ୟାପକରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଛି, ସାଧା—

୧୦	୧୫	୨୦	୨୫	୩୦
୧୦	୧୫	୨୦	୨୫	୩୦
୧୦	୧୫	୨୦	୨୫	୩୦
୧୦	୧୫	୨୦	୨୫	୩୦

ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅନୁମୋଦିତ
 ତୋକାକରେ ନିମ୍ନଲିଖିତା ଓ ଉତ୍କଳ ଓ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଓ ଉତ୍କଳ-
 କଳା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଅଛି
 ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକାଶକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତରେ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାର
 ଯାହା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ଉତ୍କଳ ତୋକାକରେ ଅଭି-
 ଶ୍ୟାକରେ ପ୍ରକାଶ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋ-
 ପାରିବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାହାର ଦେହରେ ପାତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚି
 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଦେହରେ ପାତ୍ରରେ
 ଦେହରେ ପାତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚି ଦେହରେ ପାତ୍ରରେ
 ଅଭିବ୍ୟକ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ଦେହ ଓ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ।

କୌଣସି ପଦ୍ୟ ଓ ପାତ୍ରରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ପ୍ରକାଶକର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ପାତ୍ରରେ ପାତ୍ରରେ ପାତ୍ରରେ

୫	୧୦
୫	୧୦
୫	୧୦

ମଧ୍ୟରେ ପାତ୍ରରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ
 ଦେହରେ ପାତ୍ରରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ
 ଉତ୍କଳ ।

ଋଷି ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶକର ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶକର ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶକର ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକର
 ବାବୁ ଦେହ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକର
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକର

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ଭାବନା ।

ଶୁକ୍ର ୨୭ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୩୫

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ଓ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ଓ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ

ଅଗ୍ରମ ଦାୟିତ୍ୱ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯

ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ପୁଣ୍ୟାୟ ରହିଅଛି । ଅବଧି ସାମ୍ବାଦିକ ଆଶା ହେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ସମ୍ବାଦିକ ଧରଣର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋକାଏ ରୁପୁ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଗୁଡ଼ି ପ୍ରାୟ ଦିନେ ଶୁକ୍ର ନାହିଁ ଏବଂ କିଛି ବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଅଛି ।

ନୂତନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଗଠିତ ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ୟବସାୟକମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଚଳିତ ମାସ ତା ୨୬ ରୁପରେ ହେବାର କଥା ଅଛି । ନିର୍ବାଚିତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କରୁ କେବଳ ଦାସ ପ୍ରାକର ଅପର ହେଉ ଏ, ତୌରଧିପ୍ରସାଦେବ କିଶୋର ସୁନ୍ଦର ଥିଲେ । ସେ ଅପର ନିର୍ବାହୀର କମିଶନର ସାଦେବ ତୌରଧିପ୍ରସାଦ ସଂସ୍ଥରେ କିଛି କହୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ୟାମ ଓ ଫରାସିକ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉପ-ସ୍ଥିତି । ଫରାସିକରେ ଶ୍ୟାମର ଗଜଧାନ ବନ୍ଦ କରା ଅନୁମତି କରବାର ଉଦ୍ୟମରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ୟାମ ତାହା ରକ୍ଷାକରବାର ଅ-ସ୍ପୋଷକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜସର କୌ-ଣସି ପକ୍ଷ ଅବନମନ ନ କର ସେଠାରେ ଥିବା ଇଂରାଜପ୍ରକା ଏବଂ ଇଂରାଜରୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏକ ରକ୍ଷଣ ସେଠାକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ସକ୍ଷ କ ଦେଲେ ଶ୍ୟାମ ରଖା ପାଇବ କ ?

ଏକେକିନ ଉତ୍କଳର ଜେଲଖାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେମ୍ବର ଓ ବେମେମ୍ବର କଲେକ୍ସନରୁ ଏକା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧୀନରେ ରହିବାକୁ ହେଉ-ଅଛି । ସମ୍ପର୍କ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଡ଼ ସର-କାର ପୂର୍ବରୁ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର କଲେକ୍ସ ଏବଂ କେ କ ରହି ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାକରେ ରହିବେ । ବେମେମ୍ବର କଲେକ୍ସନେ ଉଚ୍ଚାଦଲେ କେଲଖାନା କୁ ନା ଦିଲି ଅପଣା କୁଣା ଶିଳ୍ପ କ ଏବଂ ସେମାନେ କଣ୍ଠା ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷରୁ ନାନା ଉପକ୍ରମକୁ ଯେ ସମସ୍ତ କୁଳ ପ୍ରେତର ଦୋଳିଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ସତ ୧୯୯୧୯ ରେ କ ୨୨୨୯ ଶ ପ୍ରେତ ଅସିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୮୮୭ ଶ ବାରେ ମନୁ ପଡ଼ିଲେ । ଗଜବର୍ଷ ହେଉଁମାନେ ଫେର ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ଯେତେଟିକା ଅସିଥିଲେ ଦରହର କରପ୍ରତି ଟ ୧୯୮୯ କା ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ଦରହର କରପ୍ରତି ଟ ୧୯୯୯କା ପଡ଼ିଅଛି । ମରୁତପ୍ରସ୍ତର ଦୁଇ-ଅଦୋଷ ଜାମେର ଶିଳ୍ପଦା ଏବଂ କେଟାଲର ଭୂମିମାନେ ଅଧିକ ରେକଗାର ସର ଫେର ଅସିବାର କଣାସା ।

ପୁଣ୍ୟର ହଜାବର ଲଭସେକସ ପିସ ଜଗ-ପ୍ରତି ଏବଂ କାଲେଖାଏଁ ଆର୍ଯ୍ୟ ଥିଲ । ଏଥର

ଦେଲଅଧିକାର କରା ପ୍ରତି ଦୁଇଟିକା ଆର୍ଯ୍ୟ କରନାରୁ ଅଧିକାଂଶ ହଜାବର ଲେବେ ଶାସ କର ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏଥର ନୁଆବଲେବର ଦେଲୁ ଅନେକ ଯାଣୀ ଅସିବାର କଥା ଓ ଲହିପର ଅନେକ ପରର ପାସ ଦେବା ର-ପର ମାନ ହଜା ଦୁଇ ଦେଲୁ ଅନୁପର ପାସ ଦେବ । ଏହି ହେଉବାଦରେ କେତେକ ଲେବ ପୁର ପ୍ରାୟ ଏବଂ କା ଦରରେ ପାସ ଦେବା କାରଣ ମାଜକ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଅଦେ-ବନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅବଧି କିଛି ନୁହେଁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁମତି କରବରକାରେ ଅବେଦନ-କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମକ୍ରମ ଅଛି । ମାଜକ୍ରେଟ ସାହେବ ସମସ୍ତ ନ କଲେ ଅନେକ ଯାଣୀ ପର ନ ପାଇ ପଦାରେ ପଡ଼ିରହି ପାରିବ ଦେବେ ଏବଂ ଲହିପର ଯାଣୀର ଦୋଷ ଦେବ ।

ଏଥର ଦୋଅକରା ପଡ଼ିବାରୁ ପୁଣ୍ୟର ଜ୍ଞ କରନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ନୂତନ କଲେବର ହେବାର ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ମତ ପୁଣ୍ୟର ମହା-ଶ୍ରୀ ତହିଁରେ ସମ୍ପର୍କ ନ ଦେବାରୁ ଅଧିକ ନୁଆବଲେବର ଦେଲୁଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଦାରୁମାକ ରହି ଦେବର ଉପରରକୁଣା ବଦଳା ଦେଲୁ-ଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଧୁ ମଠର ନୂତନ ମାଜେ-କର ବା ମହନ୍ତ କି ଯେ ବ୍ରହ୍ମାକନ ସରସ୍ୱତୀ ଶଙ୍କରପୁର୍ଣ୍ଣ କରପ୍ରଭୁ ନାମ ଧାରଣ କରୁଅ-ଛନ୍ତି ସେ ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଧୁ ମଠରେ ଥିବ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ବଳଭଦ୍ର ପୁତ୍ରା ଭଗବତ୍ପୁତ୍ର ନୁହନ୍ତି ବଳେବର କରୁଥିବାରୁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସତ୍ୟେଷୁ ବ୍ୟସ୍ତକରଣର ବସ୍ତୁର ଦୃଶ୍ୟ । ମହନ୍ତ ମହାସମ୍ଭବର ଦେବତାମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଅଛି ଏବଂ ମଠର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷତା ସହିତ ନିର୍ବାହ କର ଏଥିମଧ୍ୟରେ ମଠର କେତେକ ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୀର ଅନେକ ଲୋକେ ମଠରୁ ଶୁଣୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ମଠଧାରକର ଏହିପରି ପ୍ରକାଶାଗ୍ରହଣ ଦେବାକୁ ସହିବରଣା ଉଚିତ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେହି ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାଧିମୁକ୍ତ ଉପାଧି ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେପରି ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଧନମାନେ ସେହି ପଦର ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ କେତେଯୋଗୀ ଅର୍ଥା- ବିରାଣୀ ରାଜ୍ୟର ଉପାଧି ବରଣା ଅଭିପ୍ରା- ସ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସକବର୍ତ୍ତୀ- ମାନେ ଏପରି ଶସ୍ତ୍ରୀଏ ଅଭିଳାଷ ପାଶୁଛନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରତିରୁଦ୍ଧ କୋଇଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୋଗଲ ସଙ୍ଗେ ସମୟରେ ଉପାଧି ସଙ୍ଗେ ଏହିପରି ଭୂମି ଦାନ କରିବାର ପ୍ରଥା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାହା ସୁରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିବାରୁ କାଳକ୍ରମେ ଅନେକ ଉପାଧିଧାରକ ବନ୍ଧନମାନେ କର ଉକ୍ତି ଶାସ ଅନୁଗ୍ରହ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଭୂମିଦାନର ପସନ୍ଦା ନ ଦେଲେ ବୁଝା ଏବେ ଯେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହିନ୍ଦୁଅଛନ୍ତି କି ଅନନିବନ୍ଧନ ଅଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କର ବଡ଼ ଗୌରବ ହ- ଉକ୍ତି ଏବଂ ଲୋକେ ଅଧିକ ଅନୁରକ୍ତ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅଯୋଧ୍ୟା ଅନୁର୍ଗର ଫବକାଦର ଜଣେ କେତୁମ୍ଭାଗବେଷ୍ଟିକ ଶ୍ରେଣିର କ୍ୱାନାପ୍ରସାଦ ଏବଂ ସିଂହାହରୁ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ ବଡ଼ କେଦରେ ପକ୍ତି- ଅଲେ । ସିଂହାହ ନାମର ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଭି- ଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ହିନ୍ଦୁରେ ପ୍ରମାଣ ହେ- ବାରୁ ଏହି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାହାକୁ ଦେହାଦାରେ ଦସ୍ତ ଦେଲେ । ସିଂହାହ ନାମରେ ନାଲିସ ବେଲେ ଧଲଟନର ବର୍ତ୍ତୁକୁ ସମାଧି ଦେବାର ଉପୁମ ଅଛି । ପକ୍ତିର ମହାସମ୍ଭ ନାହା ଭଲ ଯାଉଥିଲେ । ଦସ୍ତର କଥା ଶୁଣି ସଖି ସିଂହାହ- ମାନେ ସମ୍ପ୍ର ପ୍ରକଟ ରଖିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ମାତ୍ର ପରିଶେଷରେ ତାହା ନ ମାନ ସେମାନଙ୍କ

ସାକ୍ଷାତରେ ଦସ୍ତ ଦେଲେ । ଏଥିରେ ସିଂହାହ- ମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ଦୋଇ ପଲଟନରୁ ଦଲବଳ ସହିତ ଅଧିକାରୀ ଲୁଟି ଓ ମହାଦଳାଦଳାମା କଲେ । ସରକାରୀ ମାତାକୁ ଦାଣ୍ଡିପକାଇଲେ । ହିନ୍ଦୁର ପକ୍ତିର ଲୁଟି ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲେ ସିଂହାହ- ମାନେ ତାହାକୁ ଖୋଜିପାଇଲେ ନାହିଁ । ପଲ- ଟନର ସାହେବମାନେ ସିଂହାହମାନଙ୍କୁ ଲେଉ- ଟାଇ ଦେଇ କେତେକଙ୍କୁ ଗିରଫାର କରି- ଅଛନ୍ତି । ସୈନିକଅଫାଇଲରେ ସେମାନଙ୍କର ବିବର ଦେବ ।

କେଉଁକି ପୁରୀର ଗୋବଧ କରଣା ମୁସ- ଲମାନମାନଙ୍କର ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟଦାର୍ଯ୍ୟ । ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁ- ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଦେଖିବା ବଡ଼ ପାପ ପ୍ରବଚନା ଯାହା ଦେଇ ଏଣିକି ବହୁରଦରେ ଗୋବଧଟା ହିନ୍ଦୁ ବିପେଷ ଦେଉଅଛୁ ପୁଣି ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଏହି ବି ଅନୁରରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ହିନ୍ଦୁମାନ ବା ବାସପ୍ରାଣ ନିକଟରେ କରିବାର ପ୍ରତିରୁଦ୍ଧ ଅନେ- କପ୍ରକାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏପରି ଦକ୍ଷା ଦୁର୍ଲଭା ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ଗର ବକରଦଳ ଗୟାରେ ଏପରି ଦେବାର ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଦାବି- ମାନେ ପୁରୀର ସରକାର ଦୋଇ ଉତ୍କଳପକ୍ଷକୁ ସାବଧାନ କରିଦେବାରୁ ନିବାରଣ ହେଲା । ଅକମଗଡ଼ରେ ଉକ୍ତିକି ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନମା- ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷା ଦୋଇ ଅନେକଲୋକ ଦଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକଲୋକକୁ ପ୍ରଲସ ଗିରଫାର କରିଅଛୁ । ରଞ୍ଜନରେ ବଦ- ପେଷା ଅଧିକ । ସେଠାରେ ପୁଲିସଦଳ ଗାନ୍ଧି- ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ସେପକ୍ଷ ଗୁଳିଦ୍ୱାରା କେତେଲୋ- କକୁ ଦଳ ଓ ଅଦଳ କଲେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷେ ଫେଲ୍ୟ ଅଧି ଗାନ୍ଧିରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତି ହେଲେ । ଏପରି ଗୁଡ଼ବଦାଦ ଅମଙ୍ଗଳ ଭାବ ଅଭୁତ୍ତ ହୁଏ ।

କେଉଁଠି ବିଦ୍ରୋହସମ୍ଭବରେ ଓକ୍ତିୟା ଓ ନବସଂବାଦଙ୍କର ଧାରଣା ସେ ଅଜ୍ଞ ଦଶଅ ଜାଗରତରେ ଅଭି ବେଷ୍ଟ ଦୁଷ୍ଟଗୁଣିର ଲୋକ ପଶିଅଛନ୍ତି ସେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହୀନ ଜନ୍ମଅଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ଅଗ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଧରବାର ପରାମର୍ଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ସରକାର ବାହାଦୁର ଏହି ନାଭରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସରଦାର ଧର ପକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ସଦ୍ୟ- ଉପାଦ ଅଦୁର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ତିନି ପକ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ସରକାରୀ ସମ୍ଭବର- ହିନ୍ଦୁଗଣଙ୍କ ମତକୁ ଅସ୍ୱ ନାହିଁ । ସେ ଦୋ- ଲକ୍ଷି ଯେ ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କ ବଳରେ ବସ ନ କଲେ କୌଶଳରେ ବସ ବସ୍ତାକୁ ନଦେହ ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପିତଦେବା ବହୁସମୟ ସାପେକ୍ଷ । ସରଦାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷେ ଉଚିତ କୌଶଳଦ୍ୱାରା ବସ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । କାହା ପଲପ୍ରତ ନ ଦେବାରୁ ବଳପ୍ରୟୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋଇଅଛି । ସଦ୍ୟୋଗୀ ହିନ୍ଦୁଗଣୀ ଅଭି ବି କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କାହା ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ପ୍ରକାଶ ନ କର କେବଳ କୌଶ- ନରେ ବସ କର କୋଇ ଅନୁର ପରାମର୍ଶ ଦେବାର ଦେଲ ନୁହେଁ କାରଣ ବହୁଲୋକ ଧରପ୍ରାଣରେ ମହିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସହିରେ ରକ୍ଷାପାଇବେ ତହିଁର ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ ସମସ୍ତ ଦାଣ୍ଡିକା ଲୋକଙ୍କର ଭୟର ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।

ହିନ୍ଦୁର ସରକାରୀ ସଂଗଠନାଦେବର ହିନ୍ଦୁରେ ହୁଅଇ । ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ହିନ୍ଦୁ ନ ଗଲେ ସେ ପଦକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଅସମ ଅଧିକ ହିନ୍ଦୁ ଗମନରେ ଧର୍ମ ଓ ଜାତିନାସର ବସ୍ତୁ ଏବଂ ବହୁ- ବ୍ୟୟ ଯାଏପକ୍ଷ । ଏଥିପାଇଁ ଉକ୍ତି ପରାମର୍ଶ କଲେ ଓ ଉତ୍କଳରେ ଏକସଙ୍ଗେ ଦେବାକାଳର ଉକ୍ତି- ଉକ୍ତିମାନେ ବହୁକାଳରୁ ଗୁମାର କରି ଅସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ମାନବର କୌଶଳିକ ଦାଦା ଭଲ ବଲ୍ଲଭ ପାଉଲମେଣ୍ଡ ସରକାର ସରକାର ଦୋଇ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏବଂ ଅଭିଳାଷ ପାଶୁଛନ୍ତି ଉପପ୍ରକ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ କିଛି ପକ୍ତି ଦେଲ ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୁଠାଟ ପାଉଲମେଣ୍ଡ ସରକାର ଜଣେ ସରକାରୀ ସାହେବ ଏ ବସ୍ତୁର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପପ୍ରକ କରିବାରୁ ସରକାର ଗୁମାର ଦୋଇଅଛୁ ଏବଂ ତରୁପେ କାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରପର ଦେବ ଉକ୍ତିର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଉକ୍ତିର ବିବର କରୁଅଛନ୍ତି । ସେପରି ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ ଉକ୍ତିର ଅନୁମତ ଦେଉଅଛୁ ସେ ଏ ସଂଗଠନା କଲେ ଓ ଉତ୍କଳରେ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଗୁମାର ଦେବାର ଦନୋବସ୍ତୁ ଶାନ୍ତ ଦେବାର ନୁହେଁ । କାହାଦେଇ ପାଲ ସାହେବ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁଗୁ ଉକ୍ତିର ବହୁମେଣ୍ଡମାନେ ବି ଜାଗସ୍ତ ମହାସମ୍ଭରେ ପୁକ୍ତସେ, ସବ ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଧର୍ମ୍ୟ ଦେବୀରୁ ସେମାନେ ଭୀ-
 ଶ୍ମତାସିଙ୍କର ଅଗେଷ କୁଚକ୍ଷୁଣା ଏକ ଧନ୍ୟବାଦର
 ପାତ୍ର ଏକଥା ବୋଲିବା ଦାବୁଲି । ବଡ଼ ଅଳ-
 ନର କଷ୍ଟ ସେ ଭୀଷଣର କାଳା କରଣ-
 କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ପ୍ରଦାୟ ସକ୍ତ କରି ଶୁଣୁକ୍ତ ପାଳ
 ସାଦେବ ଏବଂ ତାହାର ପକ୍ଷୀରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ-
 ବାଦ ଦେବାର ଭାରସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଦାୟିତ
 ଦେଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଏ ସମୟରେ କିରଦ
 ରହିବ ?

କାରୁ ମଧୁସୂଦନ ବଡ଼ ଏଠା କଲିକଟ
 ସୁଲିର ଦେହମାଧୁର ତେଜା ପୁନେ ବହୁକାଳ
 ତେପୁଟୀ ଭଗନେକ୍ଷୁଣା ଦାୟ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।
 କଲିକଟ ଭୁମଣଦେବୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଅବକଳ ଦେଖି
 ଅରମରେ ଭଲକାଳରଣ ଦେହମାଧୁର ପଦ
 ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଦୁଇବର୍ଷରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେହି ଭୁମଣଦାୟ୍ୟକୁ ବଦଳିଦେବା ଏକ ଏଠା
 ଭଲଦୂର ଶକ୍ତିକୁ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଅବଶ୍ୟ
 ଦୂଷିତ ପ୍ରକେ ଦେବକ ଭୃତ୍ୟର ନିୟମପାଳକା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନକୁ ଏହି ପ୍ରବୋଧ ଦେଉ-
 ଥିବେ । କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କ ବଦଳୀର ଗୋଟିଏ
 କାରଣ ଶୁଣି ଅନେମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ-
 ଅଛୁ ଓ ତାହା ସାଧାରଣ ଦୁଃଖର କଷ୍ଟସ୍ୱ
 ସଦେବ ନାହିଁ । ସେ କାରଣଟି ଏହିକ ଏଠା
 ରେବନସା ବଲେକର ଅଧର ଭଲକା ସାଦେବ
 ସୁଲିକଲଣର ଶୁଣୁକ୍ତ ସେପର ଅନ୍ୟାୟଦଣ୍ଡ
 ଦେଉଥିଲେ ଓ ଯହିଁର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନେମାନେ
 ଏଥିପୁନେ ଲେଖିଥିଲୁ ଯହିଁରେ ମଧୁକାରୁ
 ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟୁଷ ସାହାଯ୍ୟ ନ କରିବା
 ଏକ ଏଥିପାଇଁ ସେ ସୁଲିକାପରର ଯୋଗ୍ୟ
 ନ ଥିବାର ଜାଣିରେକୃତକ୍ତ କୋଳକାରୁ
 ମଧୁକାରୁକର ବଲେ କେଲ । ମଧୁକାରୁକର
 ଅପରାଧ ଏହିକ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବେହୁ
 ପିଲକୁ ସେପର ନିଷ୍ଠୁରଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଅଦେଶ
 କଲେ ମଧୁକାରୁ ତାହା ନ୍ୟାୟର ଅନୁବେ-
 ଧରେ ମଧୁ ଶୁଣୁକ୍ତେ ଯୋ କରିବାକୁ ଅସମ
 ଦେଲେ ଏକ ଯେତେ ପିଲକପ୍ରତି ଅଜାଣଣ
 ସାଦେବ ସ ନବ କଲ ମଧୁକାରୁ ତାହା ନ
 କଲ ଅବୁ ପିଲ ଦୋଷୀଥିବାର କହଲେ ।
 ସମ୍ବଲପୁରହରିଶିଖୀର ସମାଦବାଦୀବ ବ-
 ଥାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କର ଅନେମାନେ ମଧୁକାରୁକୁ
 ଶୁଣୁକ୍ତ ଅନ୍ୟାୟୁଦଣ୍ଡରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ମନେ
 କରି ଅପରାଧ ଦୋଇଅଛୁ ଏକ ଚହିପର

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପାପ୍ରାପ୍ତିକା କରୁଅଛୁ ବସୁବରେ
 ମଧୁକାରୁ ଶୁଣୁକ୍ତ ଅନ୍ୟାୟୁଦଣ୍ଡର ସଦାପୁତା ନ
 କରି ସୁବରାଜପୁତ୍ରଙ୍କ ଶାମଳ କରବାରୁ ଦେଖା
 କରୁବାରୁ ନିଜାପାର ଦେଲ ଦେଲେ ଏହାକ
 ମାନାନ୍ୟ ପରତପର କଷ୍ଟସ୍ୱ ? ଯଥାତ ଦଲକ୍ଷି
 ସାଦେବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଅବଶୁରକ ନୁହନ୍ତି ଏକା
 ସମଲପୁର ହରିଶିଖୀ ଗୁଡ଼ା ଅଭୁବେହ
 କହିବ ?

ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ଭବତଃ ଘଟଣା ।

ଗତ ନବମୁଦାଳରେ କଲିକଟା ସମ୍ଭବ
 କଲେକର ଅଧର ମହାନଦୋପାଧାୟ ମଦେ-
 ସୁନୁ ନ୍ୟାୟୁକ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାର କଲିକଟରେ ସମ୍ଭବ
 ଶିକାର ଦୋହାଦେବା ଉଦେଶରେ ଯେଉଁ
 ସମ୍ଭାବନ କରିଥିଲେ ଚହିଁର କିରଣ ପାଠ-
 ନମାନୁ କୋଅପ । ସେ କଲିକଟାକୁ ଫେର
 ଯାଇ ଶିକାକରଣର ଜାଣରେକୃତକ୍ତ ସେଗେ
 ଗର୍ଭମେଖକୁ ଯେଉଁ ରପେଟ କରିଥିଲେ
 ଦଳୀୟ ଶେଷଲକ୍ଷ ଚହିଁ ସମକରେ ଏକ କର୍ତ୍ତା
 ରଣ ଲିପିକି କରି କଲିକଟା ଗଜେଟରେ
 ପ୍ରଦାଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତାଉତ୍ତର କୋ-
 ଯାଏ ମହାନଦୋପାଧାୟକୁ ଓଡ଼ିଶାପରତମଣ
 ବଡ଼ ସମଳ ଦୋଇଅଛୁ ଏକ ଚହିଁ ପାଇ
 ମାନ୍ୟକର ଶେଷଲକ୍ଷ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । କ୍ୟାସୁରୁ ମହାସମ୍ଭବ ଯୋଗେ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭିକୋଟି ସମ୍ଭବତଃ କ ଦୋଇ
 ଅଛି ଯଥା :—

- ୧ । କଲିକଟା ସମ୍ଭବତଃ—ଏ ସକ୍ତ
 ପୁଣ୍ୟରେ ପ୍ରାପିତ ଦୋଇଅଛୁ । ଏଥିର ସତ୍ୟ
 ସତ୍ୟ କ ୨୭ ଶ । ଉମାରମଠର ମଦନୁ ରଘୁ-
 କଲକ ରମାନକ ଦାସ ବାସିକ ଟ ୨୦୦୧ କା
 ଶୋଏ ପ୍ରଥମ ଭଳକର୍ତ୍ତର ବ୍ୟୟ ନିବାଦ
 କରବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
- ୨ । ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ଭବତଃ କଟକ କରଣ-
 ରେ ପ୍ରାପିତଦୋଇ ଅଛି । ସତ୍ୟ କ ୨୭ ଶ ।
 ସକ୍ତର ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନକମଳେ ବାସିକ
 ଟ ୨୦୦୧ କା ଦେବା ଅନୀକୃତ ଦୋଇଅଛୁ ।
- ୩ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବାଲେଶ୍ୱରସଂସୁ ଚେ-
 ମନେ କ ୨୧ ଶ ସତ୍ୟଦେନ ଗଠିକଦୋଇ
 ଅଛି ଓ ବଜା ବୈଲୁକାଥ ଦେ କାଦାପୁର
 ଏଥିର ସତ୍ୟତ ଦୋ ବାସିକ ୫ ୧୫୦ କା
 ଦେବ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପଶ୍ଚିମମହାସମ୍ଭବ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ମଧୁରୁହ-

କ୍ଷର ଗଜା ଅପଣା ବ୍ୟୟରେ ଯୋଡ଼ିବ ଟୋଲ
 ବସାଇବାରୁ ସମ୍ଭବ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିମ-
 ଧରୁ ଗୋଟିଏ ମଧୁରୁହକ୍ଷେତ୍ର କର୍ଷକ ସେ
 ଚହିଁର ବ୍ୟୟ ଟ ୪୦୦ କା ଦେବ । ଅନ୍ୟଟି
 ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବାସିକ ଟ ୧୫୦ କା
 ବ୍ୟୟରେ ବସିବ ।

ଏପର ପଶ୍ଚିମମହାସମ୍ଭବ କଳିକଟର ସଦର-
 ମୁଦାମ ଗଞ୍ଜାରେ କପସ୍ତିତ ଦୋଇଅଲେ । ଏ
 ମାଦାଲର ସଜା କାକାଲଗ ଥିଲେହେଁ
 ସେଠାର ମାଲେକର କ ସେ କଣେ ତ୍ରେପୁଟି-
 ଶେଖିର କର୍ମଭୂଷ ଅଟନ୍ତି ମାଦାଲର ଅଧୁରୁ
 ଦାସିକ ଟ ୧୦୦୦ କା ବ୍ୟୟ କରି ସମ୍ଭବ ଶିକାର
 ଉଦ୍ଦିଗ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଅଛନ୍ତି ।
 ଗର୍ଭମେଖ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର କରୁର କରବେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ଭବତଃ ଘଟଣା ଚଣ୍ଡାଉରମଳେ
 ଦଠୁ ଏଦେଶୁତବ ସମିତ ବସିବା ଏକ ବଡ଼
 ଲେକକ ସଦାନୁଭୂତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟ ସକ୍ତୋ-
 ଶକ୍ତକର ଅଟଇ । ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଶୀଘ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସରଣର ଦେଲେ କଡ଼ି ସ୍ୱପ୍ନରକଷ୍ଟସ୍ୱ
 ଦେବ । ଚହିଁର ଉତ୍ତମସବୁ ଅଧିକତାକ
 ଚଳିଗଲ ମାଟି ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଟୋଲକର୍ତ୍ତା
 କା ଦୋଷସି ସକ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭର ସମ୍ଭବ
 ପାଇ ନାହିଁ । କରବାକରୁ ଏଥିରେ ଆଉ
 ଦଳନ ଦେବ ନାହିଁ ।

ବଟାକିଡ଼ାଟର ପ୍ରଗତି ।

ବଟାକିଡ଼ାଟ ଦେବୁ ଭାରଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଗର
 କେତେକବର୍ଷରୁ ସେ ପରମାଣ ଏକ ସହ
 ଅଧୁଅଛନ୍ତି ତାହା କାଦାରକ ଅବଦର ନାହିଁ ।
 ଗତ ମାଜନାସରେ ସେତେବେଳେ ଚକରବ-
 ଶିର ବଜେଟ ପ୍ରଦାଣ ଦେଲ ସେ ପ୍ରଧାନକଟ
 ଏହି ବଟାକିଡ଼ାଟ ଅର୍ଥାକ୍ତ ରୂପାର ଦର ସକା
 ଅପେକା କାଗଳ କମ୍ପାନୀ ଦେବା ଦେବୁ
 ଭାରକର ବ୍ୟୟକୁ ଅଧୁ ନିଅଣ୍ଡ ଦେବ ଏକ
 ରୂପାର ମୂଲ୍ୟ କୌଣସିମତେ ସ୍ଥିର ନ ରହିଲେ
 ବ୍ୟୟ ନିବାଦ କମିଲୁ ଅବଦଳୁ ଟିକସ ବସା-
 ଉଦାହାର ଅଧୁକି କରବାକୁ ଦେବ ବେଉଁ
 ଟିକସଦ୍ୱାରା ଦସର ଅଧୁକି କରବାକୁ ଚେବ
 ଚହିଁର କରୁର ନିମନ୍ତେ ମହାନାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
 କେନରକ କାଦୁର ଏହି ବର୍ତ୍ତାକାଳରେ
 ଶିକାରୁ କଲିକଟାକୁ ଅପି ବ୍ୟବସ୍ଥାକରଣକୁ
 ପ୍ରକାଶକାର କଥାଅଛି । ଭାଗକୁ ଏହି ବଟା-
 କିଡ଼ାଟ କଷ୍ଟସ୍ୱରେ ଏଥିପୁନେ କଲିକଟେ

ଏକ ଅମୃତ ପ୍ରଭୁର ଅଭିପ୍ରାୟ କି ଉକ୍ତିକୁମ-
 ତରଣ ଲେଖିଥିବାଲେ ସମାପାର୍ଥକୀ କରୁ ।
 ଏବେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅପମାନକ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ
 ଧାରଣା ପ୍ରଦାନମାନ କରୁ । ଅଜ୍ଞତ ବା
 ସଜ୍ଞତଭାବରେ ଯେଉଁଠି ଦୋଷ ବରୁଅଛି
 ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଭାଦ୍ରା ସମାପତନା ଦେବେ ।

କିନ୍ତୁ କିଛି ଜ୍ୟୋତିର ବିଷୟ ଏହି ଯେ
 ଅପମାନ ସାଧାରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି
 "ଅମ୍ଭେମାନେ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କୁ ନନ୍ଦା କରୁଅଛୁ ।"
 ଯେତେ ଜଣାକରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥାଆନ୍ତା
 ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ମନ ସଫା ପ୍ରକାର
 ୧୯୮ ପୃଷ୍ଠାରେ, ଅମ୍ଭେମାନେ କବିଙ୍କ ଅଗାଧ
 ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଓ ସକପାତ୍ରିତ୍ୟରେ କିମି ପସ୍ତକ
 ଦୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତର ଗୋଟିଏ କଥା ଏହି ଯେ ବୈଦେ-
 ହସକଳାସହି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଲୋଚନାର
 ବିଷୟ; ଭାଷା ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶମୂଳକ
 ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ଅପମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ
 କବିଙ୍କ ବିଦେହବାସ ଓ ସମାଲୋଚନାକାର
 ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ପରସ୍ପର କଲମବାସୀ
 କ୍ୟପ୍ରସମୟ; ଏଥିଁ କିମି ଦୁଃଖ ଅଛି କଥା
 ଅଛି ?

ଅତି ଅଧିକ ଲେଖିବୁଁ ନାହିଁ । କେ ତାଣେ
 କଥା ଲେଖିବାକୁ ଯାଇ କଥା ଲେଖି ସମା-
 ରୁଁ । ସରସେଶରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନ୍ୟକାନ୍
 ଦେଇ, "ବାଳକେ ମୋର ବୋଲି କିଛି ଦେ-
 କରୁଁ ଗୋବିନ୍ଦ ସୁମର" ଏହି ମହାକାବି
 ସ୍ତବ୍ଧ କର, ସାନ୍ତ ହେଲୁଁ ।

ଅଗାଧ } କବିମାନ
 କବିକ } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାପତ୍ରର ଗୁଣ

ମହାପଦ ।

ପୁରସ୍କାରକରଣପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳନ କର
 "ଉତ୍କଳପତ୍ର" ଯେଉଁଠି ଉତ୍କଳପତ୍ରପତ୍ର
 ପ୍ରଭୁର ମଙ୍ଗଳସାଧନ କରୁଅଛନ୍ତି, ପଞ୍ଚାମ୍ବୁରେ
 ସେହିପରି ଭଦ୍ରାସ ବାଦାର ମହାନ ଅମଙ୍ଗଳ
 ସାଧନ ଫଳୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନୁକ୍ରମେ ଦେବ
 ଜାଣି । ଉତ୍କଳର କୃତସମ୍ପାଦନାକରଣ ଗବେ-
 ଷଣୀୟୁର୍ଥ ପ୍ରକାଶନାକରଣ ଯେତେବେଳେ
 "ଉତ୍କଳପତ୍ର" କଲେକର ପରସ୍ପର
 ଦେଉଅଛି ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ, ତେତେବେଳେ
 ମତୋମଧ୍ୟରେ ମଦକ ଅଗାର ପଞ୍ଚାସ ହୁଏ,
 ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ କିଛିପଦ ଅନାଦି ଲେଖ-

କରଇ କଳିକା ପ୍ରକାଶନାକରଣ ଅନୁବାଦକ ଓ
 ସୁକଥୋଲକରଣ ବୋଲି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକଳ-
 ସମୁଦ୍ଧ "ଉତ୍କଳପତ୍ର" ସ୍ତ୍ରୀର ପାଇ ସୁଭ-
 ପ୍ରାବର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି କବିବଚନ ଦେଉଅଛି
 ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ, ତେତେବେଳେ ଅର୍ଥ ଓ
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରକାଶନରେ ପଡ଼ି ଏକ
 ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ହେବା ଅପେକ୍ଷା
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ଲେଖକଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ ଦେବା ସଦସ୍ୟୁ-
 ରେ ପ୍ରକୃତ ବୋଲି କବିବଚନ କରୁ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅଲୋଚନ କରନ୍ତୁ ଏକ
 ଦିନରେ କିପୁଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ଦେବାକୁ,
 ଅଲୋଚନ ମୁଖ୍ୟ ଏକସଂଖ୍ୟରେ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ବର-
 ସୁଖ ଦେବାକୁ, ଏକ ଅଲୋଚନ ଭାବରେ ବା-
 ରୁଣ୍ଡିତ୍ୟ ଶୁଭୁ ସଦସ୍ୟା ବିଧାନ ସର୍ବତ୍ର ସାଜ-
 ବାଜି ଅନାଦି କରନ୍ତି, ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କିମି
 ଅଧିକସାଧୁକଳରେ ଭଦ୍ରାସ ଦେବାକୁ ହୁଏ,
 ଭାଦ୍ରା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଉତ୍କଳପତ୍ରପତ୍ର
 ଭରେ ପ୍ରକାଶନା କରୁ କରୁଅଛୁ ଅଲୋଚନା
 ଦର ଏକାନ୍ତ ବାସନା, ଏକ ଅଲୋଚନ
 ଦେବେଉଣିଏ "ଅକାଳ ଉତ୍କଳ" ବଳକା
 ପ୍ରକାଶନାକରଣ ଗୋବିନ୍ଦ—କବିକର କର
 ଏଣୁ କିଛି ସୁଭାସ ଲେଖିପକାଇ ପ୍ରକା-
 ଶକ୍ତକରଣକୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସଦ୍ୟ, ମାତ୍ର
 ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ କି ଦେବ ? ମଧୁର ସଞ୍ଜୁତାସ
 ଶୋଭିତ ଭାବି ଅଥବା ସଦର୍ଶାକାବର
 ମେଷର ନ୍ୟାୟ ଶେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରକାଶିତ ବୋଲି ପଡ଼େ, ତେତେ-
 ବେଳେ ସେମାନେ ସାଧାରଣଙ୍କ ସମାପରେ
 ଲାଞ୍ଜିତ ଦୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳପତ୍ର ଏହିପରି ଭୂର
 ସୁଭକ୍ତ କ୍ୟାନ୍ତି ପାଠକମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଧୂଳି
 ଜିଣେ କରୁଅଛୁ ଯାଉ ଧର ପଡ଼ିବାରୁ
 ଲାଞ୍ଜିତ ବୋଲିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ପତ୍ର ମାନଙ୍କର
 ମନେ ଲେଖିବା ଦୃଷ୍ଟି ଯେ,

କାବ୍ୟର ଚକ୍ର ଯତ ସର୍ବସୁକ୍ତା
 ମାଣିକ୍ୟସୁ-କ୍ତା ଦରଶନ ଚକ୍ର ।
 ଏକେକପକ୍ଷେ ଗବିକରମୁକ୍ତା
 ଭାଷା କବିତା କର ବରଦଂଷ ।
 ଉତ୍କଳପତ୍ର ଆଜିକାଲି "ନାଉପୁ-
 ମାଳ" ଭୂଲ୍ୟ ବୋଲି ପଡ଼ିଅଛି ଯାହାର ଲଜା,
 ସଦୃଶ୍ୟରେ ନେଇ ଅଥବା ଅସଦୃଶ୍ୟରେ
 ଦେଇ, ସଞ୍ଚାର କଲେଇ ଦେଲ । କିନ୍ତୁ
 ଶ୍ରୀମତୀର ଓ ପାଠକମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଧୂଳି
 ଜିଣେ କର ବୌତ୍ସ୍ୟ-ପ୍ରକୃତ କ୍ୟାନ୍ତି

ଅଥବା ବୌତ୍ସ୍ୟ ପ୍ରକୃତରୁ ଉତ୍କଳପତ୍ର କର
 ସ୍ଵାୟତ୍ତ କଥୋଲକରଣ ବୋଲି ପରସ୍ପର ଦେବ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କବି-
 ତନା କରୁ । ଉତ୍କଳ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟର
 ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅତି ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଧାରଣ କରୁ । ଦ୍ଵିତୀୟ
 ଲକ୍ଷଣ "ଉତ୍କଳପତ୍ର" ୧୧୩ ଓ ୧୨୩
 ସଂଖ୍ୟାରେ "ମନୁଷ୍ୟପ୍ରତି ଉତ୍କଳପତ୍ର ଦୁର୍ଘଟ-
 ଦର ପରସ୍ପରକାର ଫଳ" କାମର ଯେଉଁ
 ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାଶିତ ବୋଲିଅଛି, ଭାଦ୍ରା ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
 ବାକୁ ଗୋପାଳକରୁ କନ୍ୟାପାଞ୍ଚାୟକ କର
 "ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ" କାମର କେଳା ଉତ୍କଳ
 ୨୯ ପୃଷ୍ଠା ଠାରୁ ୧୭ ପୃଷ୍ଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବକଳ
 ଲାଗାନ୍ତୁ ନାହିଁ । କମ୍ପୋସିଟର ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳର ଅନ୍ୟରୁ ବିଷୟକ ଉତ୍କଳ
 କରୁ ।

ଓକ୍ତିଅ—ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ରର ଦୁଇଅଂଶ ଅଛି ।
 ଜଡ଼ାଂଶ ଓ ଚୈତନ୍ୟଂଶ । ସର୍ବଭକ୍ତ ଜଡ଼ାଂଶ
 ଓ ମନକୁ ଚୈତନ୍ୟଂଶ କହ । ଉତ୍କଳକୁ
 ଅଦାର ଓ କ୍ୟାୟାମ ହାସ ଯେଉଁଠି ଶରୀର
 ରସ ଓ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଏକ ଅଦାରାକ୍ରମରେ
 ଅଥବା କଦର୍ଯ୍ୟ ବା ଗୁରୁକର ଅଦାର କଲେ
 ଯେଉଁଠି ଶରୀରକ ପୀଡ଼ା ଜନ୍ମେ, ମନ ସେହି-
 ରୂପ ଉତ୍କଳକୁ ଅଦାରଦ୍ଵାରା ପରକର୍ମିତ ଓ
 ଅନାଦାରରେ କୁଟୁ ଏକ ଅଭିଭକ୍ତ ଅଦାରରେ
 ପୀଡ଼ିତ ହୁଏ, ଲଭ୍ୟାଦ ।

କେଳା—ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ରର ଦୁଇଅଂଶ
 ଅଛି; ଜଡ଼ାଂଶ ଓ ଚୈତନ୍ୟଂଶ, ସର୍ବଭକ୍ତ
 ଜଡ଼ାଂଶ ଏକ ମନକେ ଚୈତନ୍ୟଂଶ କହେ ।
 ଉତ୍କଳକୁ ଅଦାର ଓ କ୍ୟାୟାମଦ୍ଵାରା ଯେଉଁଠି
 ଶରୀରରେ ରସ ଓ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଏକ ଅଦାରା-
 କ୍ରମେ ଅଥବା କଦର୍ଯ୍ୟ ବା ଗୁରୁକର ଅଦାର
 କଲେ ଯେଉଁଠି ଶରୀରକ ପୀଡ଼ା ଜନ୍ମେ,
 ମନ ଓ ସେଇରୂପ ଉତ୍କଳକୁ ଅଦାରଦ୍ଵାରା ପର-
 କର୍ମିତ ଓ ଅନାଦାରରେ କୁଟୁ ଏକ ଅଭିଭକ୍ତ
 ଅଦାରରେ ପୀଡ଼ିତ ହୁଏ, ଲଭ୍ୟାଦ ।

ପରସ୍ପରକାର "ଉତ୍କଳପତ୍ର" ସମ୍ପାଦକ
 କବିଙ୍କ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମାପ ନିବେଦନ
 ଏକ କିଛି ପ୍ରକଳର ଧାରଣା ପ୍ରକଳ
 ଲେଖିଦେବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ,
 ଏକ ସେହିପରିକାରେ ସମ୍ପାଦକ ମହାପଦ
 ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶନା କରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ

ସାମୁଦ୍ରିକ ଦେବୁ । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନା-
ରେ ଏପରିଭାବରେ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ
ପ୍ରମାଣୀ ପରିଭାଷା କର ଲିଖୁପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲେଖିବ-
ମାନଙ୍କ ବିଷୟ ମାଗଣାମିତ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ-
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ ଲେଖାଇ କେଲେ ଭଲ କୁଅନ୍ତା
ସର୍ ! ! !

କବେଦନ
ଶ୍ରୀ ଅନଙ୍ଗମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

କାନ୍ଥ ମଦନମୋହନ ବିହାରୀ	ଧରଣ୍ୟ	୪ ୩୯
ମୁକ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର	କେତା	୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ଗୋପାଳୀୟ ମହାପାତ୍ର	ଉତ୍କଳ	୪ ୩୯
ଏମସାନ୍ତର ଦଳକେତେବ ଚନ୍ଦ୍ରମୁନି		୪ ୨୯
ସତ୍ୟସି ସାହୁ ମହାପାତ୍ର	ଉତ୍କଳ	୪ ୩୯
ପ୍ରମାଣୀ ମିତ୍ର	ପଠମୁନି	୪ ୩୯
ଉତ୍କଳ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର	କେତା	୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ଦେବୀନାଥ ପଣ୍ଡା	କଟକ	୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ଧନେଶ୍ୱର ଦାସ	ବାଲୁକା	୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ବ୍ୟାକଟ୍ଟର ଦାସ	ସିନ୍ଧୁ	୪ ୩୯
ମାକେର	କରପାଦପୁର	୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମହାପାତ୍ର		୪ ୩୯
କାନ୍ଥ ଦାମୋଦର ଦାସ	ମାତାବା	୪ ୩୯
ମାକେରକଳ ମହାପାତ୍ର	କରାପାପୁର	୪ ୩୯
ଉତ୍କଳୀୟ ଦାସ	କଟକ	୪ ୩୯
ଅକ୍ଷୟକର ଦାସ		୪ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

Sita-mai-ki Andira

ସୀତା ମାଉଁ କି ଅସ୍ତରା

ଅକ୍ଷୟ ରାଜ୍ୟ, ଅକ୍ଷୟ କାଣ୍ଡ, ଅକ୍ଷୟ
କମଳାର ଶକ୍ତି, ଏପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍କଳ-
ରାଜ୍ୟରେ ଅକ୍ଷୟ ମୁକ୍ତି ଦୋଇ ନାହିଁ । ଅବାଳ-
ଦୁର୍ବଳତାକର ସୁଖମାତ୍ର ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦/୨ ମାତ୍ର
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ମାଗଣାପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ

କାନ୍ଥକାବେଶ୍ୱରୀ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ମାଗଣାପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କେଳାନାମ ବାଉଁଶମାସୁର ଉଲ୍ଲୋକା ନିମ-
ନ୍ତେ ଏକକଣ ଉତ୍କଳସମିତିର ଅବସ୍ଥାକ ।
କେବଳ ମାସିକ ୪ ୫୦ କା ଏବଂ ନିରୁପିତ
ଗ୍ରହଣଣୀ ୪ ୧୫ କା । ସେହିମାନଙ୍କର ପାବ-

କର୍ତ୍ତୃ ପ୍ରଦେଶସ୍ତୁ ସପ୍ତା ସମ୍ପର୍କରେ ଓ ପଞ୍ଚାକର୍ମ
ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ କହୁଦଣ୍ଡିଆ ଅଛୁ ସେମାନଙ୍କ
ଆବେଦନ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରସଂସାପତ୍ର
ସହିତ ଆବେଦନପତ୍ରମାନ ନିମ୍ନସ୍ଥାନକାରଙ୍କ-
ଦ୍ୱାରା ଚା ୧୫ ଶୁଖ କୁଳର ୧୮୯୩ ମସିହା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ହେବ ।

DHENKANAL } ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାର
The 30th June } Engineer
1893. }
Wards Tributary States.

FOR SALE
*A miniature Brou-
gham by Dykes in good
order, lately relined,
has shafts for a single
horse and Pole and
chains for a pair.*

Price Rs. 450
Apply to
[Mr. DESGRATOULET
Chowliagunj
Where the conveyance can be
seen.

NOTICE.
Wanted a temporary Work's Sircar
for 9 months under the Kendrapara
Local Board on Rs. 20 per mensem.
Candidates may apply with copies
of their testimonials on or before the
20th instant, to the undersigned.
None need apply who has not passed
any Survey Examination or who has
no experience in P. W. D. work.
Kandrapara } NOBIN CHANDRA Das
D. B. Office } Chairman,
The 4th July } Local Board,
1893.

WANTED
A Head Master for the Parikud
Middle English School, salary Rs. 20
a-month. Applications to be received
by the undersigned till the 15th in-
stant.
PURI } BHUGGEBUTY CHARAN
1-7-93. } SEN
Deputy Inspector of Schools

ଧର୍ମୀୟ ଭାଳରେ ଗଢ଼ାବର ମନୁଷ୍ୟତା
ସେବେ ବିଭବଣ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା ସେ
କୋଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସଦ୍‌ସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ବିକ୍ରମସାହେଦଙ୍କ ବଟିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେଦନରେ ଏକ ୨ ଫୁଲ୍‌ଅର୍ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ସପ୍ତା ବୋଲିଆର ପାରେ
ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚିତପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଞ୍ଚ ଚର୍ବି
ଇତ୍ୟାଦି ଉପାଦାନ ବା ଧର୍ମଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ କିଛି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାନ
ଉପକାରୀ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବିଶ୍ୱାସ । ଥରେ
ପରୀକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।

ଉଦସମୟ, ପାଚୁଣ୍ଡାରେ ବିଧିଆ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ଭେଜନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରୁ-
ଣିତା ଓ ଶୀତଳା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ରାଗୋ-
ଦଗ୍ଧ, ଶ୍ୱାସମାନ୍ୟ, ଶ୍ୱାସ, କୋଷ୍ଠକଳା, ବିଷୟ
ଚର୍ମଶ୍ୱେତ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନବଦ ଓ
ପୈତ୍ତିକ ପ୍ରାକ୍ତାରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋଗ
ଉଚ୍ଚ । ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଦେବପୁତ୍ର-
ସରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହନୋପାଳର ସକଳକର୍ମର ଉତ୍କଳ-
ଉଚ୍ଚାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଫଲ-
ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୪ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ଓ
୪ ୦ ୫ ୫ ୦ ଅଟଇ । ଜାକେଶ୍ୱରୀ ପୁଅର ଦେବା-
କୁହେବ ।

New School Books.
JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

- Chambers' Etymol. Dictionary.
- Webb's Condensed Dictionary.
- Webb's International Do.
- Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.
 Royal Readers No. I to IV.
 Manual of Geography.
 Wall-maps and Atlases.
 To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟପତ୍ରର ନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥ-
 ପୁସ୍ତକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ପର୍କ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 ଂଗ୍ରାହକ ସହାୟତାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ ମାତ୍ର ।

Key to New Royal Readers
 No. II. 2nd edition is out and
 can be had of the Printing Com-
 pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

ଜାତୀୟତା ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳା ଦୁର୍ଲଭତା
 ଉତ୍କଳରେ ମରମତ କରା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଥିରେ ପାଖିଆଇ ଭଲ କଲୋକସ୍ଥ ଏ
 ଭଗବତେ ନିମ୍ନରେ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ିମରମତି
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଉପଲବ୍ଧ । ସାମାଜିକ କଲକାର
 ଦେବ ସମାଜାଳାପରେ ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ଥାନ୍ତେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାପ୍ରକାର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୌରୀବଜାର ଶ୍ରୀମୁଖ
 ବାହୁ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ମୁଖ ବସା ସଲଗୁରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବ-
 ଲଇ, ରେସମା ଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଏକ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗରେ ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛୁ ।
 ପଦେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉକ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କପ-
 ଶରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖ । ସେହେତୁ ବର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସେବଳ
 ଦାନ ଦେଖି ଉଚ୍ଚ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାନ୍ୱୟ ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପଥରେ ଏକଦର କାହାରୁଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଚ୍ଚା ନିୟା ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜଳପ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରକୃତ ଦେଖିବେ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
 ସତ୍ୟସମ୍ଭବ ଅଟେ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟାସଲକୁ ଡାକ-
 ଶୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅଳ୍ପକାଳ ଚାଲିଥାଏ ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ-
 ଶେଷକଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ତଥ୍ୟସୂଚୀ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮
ଲାଇ ଓ ହେଲି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮ ୧
ଓଡ଼ିଆ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ନାବସା କାଗଜ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫
ସୁଲୁସକେପ କାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଏକଲ ରୁଲବାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮ ୨
ଏକଲ ମାଲସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଫାକର୍ସାମୋଟିପେପର ଓ	
ଲମ୍ପାଫା	୧ ୧ ଟ ୨ ୮
ଜାକବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଲମ୍ପାଫା ସରସା ସା ୦୦୪୦୫୮	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସା ୦୦ ୫ ୦ ୮	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୮
ଗାଲବାଗଜ ୧୨ ପତ୍ର	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ସାହାଜ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫
ଏକଲ ଶୁଣ୍ଠି ଏହାରୁ ଅଧ-	
ଗୋଡ଼ଲ ଜଳରେ ପକାଇ	
ତୁଲ୍ୟତ ପରେ ଉଚ୍ଚି	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮ ୨
ସାଲକ୍ସି ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଲକର	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଦୁଃସମସ୍ତୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୮
ଲୁଗା କଲମ (ନିଦ) ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଏକଲ କରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ଏକଲ କରସାମୋଟିକୋକମ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮
ନାରଦୁଅଳ ଉଚ୍ଚି ସରସା	
(କରସାକାଳ)	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮

ଏକଲ ସାଧ ରା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮ ୨
କୋପିତା ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
କୋଇପୁର ବେଗ	
ଶୁକସହର	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮
ମୁଗୁନପଥର ଫାସ୍ତରୁକା ଓ	
ରୁପେଲକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୨ ୮
ଲେବେଗ୍ରୁର	ଗୋ ୧ ଟ ୧ ୧
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫
ସାଗୁଲ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ସୁଲବାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୧ ୮
ଦେବାଲଗିର ଡାକସା	ଗୋ ୨ ଟ ୫ ୮
ଏକଲ ଏକତାକଥ	ଗୋ ୧ ଟ ୨
ସେକ	ଗୋ ୧ ଟ ୨
ଅରଗେଟ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୮ ୨
ରାସ	୧ ୧ ଟ ୦ ୮
ସାନପନଡ଼ା	ଗୋ ୧ ଟ ୫ ୧
ବନାରସା ସରସା	୧ ୧ ଟ
ପିକୋର ଏହାରୁ କୋପି	
ପାଦରେ ଲଗି ନିଆଁରେ	
ଉତ୍କଳର ଦୋଠା ସରସା	
ପାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଟି ପଡ଼ିବାର ବର ଦେବ ସେ ୧ ଟ ୦ ୮	
କଟକ	ଅରୁଦକମ୍ପେ ସରସା
କୋଷ୍ଠର ବଜାର	

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବଜାର ଉପାଦାନର ଶର୍ତ୍ତା
 ଲକ୍ଷଣରେ ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଯଥା ।

ପ୍ରଥମଥର ସଦାଗେ

ଧାତାପ୍ରତି	୧ ୦ ୮
ଅଧସ୍ତମ୍ଭ	୧ ୨ ୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ	୧ ୩ ୧

ମନ କୋଷ୍ଠର ବଜାରରେ ଯେତେ ସୁଦ୍ଧ
 ଦେଲେ ଉଚ୍ଚିର ଶର୍ତ୍ତା ୧ ୦ ୫ ରୁ ଉଚ୍ଚା ଦେବ
 କାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସଦାଗେ ଶର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ-
 ଥରର ଦେବା ଓ ତୁଲ୍ୟର ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ବଜାର ସଦାଗେ ସୁଖର କଲୋକସ୍ତ୍ର
 ହୋଇପାରିବ ।

ବଜାରର ମୂଲ୍ୟ ବଜାରସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-
 ବାକୁ ଦେବ ।

ଉଚ୍ଚ ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହର କଟକ ପଦୋକାର ସହ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍ ନିଗାଲସ୍ତ୍ରରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଯୋଗେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଗବର୍ତ୍ତନମସ୍ତୁ ଏବଂ ଅଦେ-
 ଦନମ୍ବୁ ପଠା ଯାଇଥିଲା । ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗବର୍ତ୍ତନମେଘ
 ଓ ପରାଜିତଗର୍ଭମେଘଙ୍କମଧ୍ୟରେ ସେଥିର ବିକାର
 ହେଉଅଛି । ଶାଠି ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାଦାୟକ ।
 ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଇଂରାଜର
 ଗଜ୍ୟର ଅବିକାର ଅଧିକାର ରହିପାରେ
 ନାହିଁ । କେବଳ ପ୍ରାଣୀପୁତ୍ରାକମଳ ଅବିକେତନା
 ଦେଉରୁ ଇଂରାଜପ୍ରଜାମାନେ ଏବେକାର କଷ୍ଟ
 ନଇଲେ । ଭରସା ହୁଅଇ ବଦଧ୍ୟତକୁ ଏପରି
 କି ଚିତ୍ତର ହିତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଆ ଓ କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁଃଖ ଓ
 ଅସୁସ୍ଥ ସହର ଅବଗତଦେବୁଁ ଯେ ବାଳେ-
 ଶରମର ନିକାଶୀ ପ୍ରହରପର ବାକୁ ରଗବାନ-
 ତରୁ ବାସ ଦେଖା ଅପରାଧ ସମାପ୍ତକାରଣ
 ଅଭିଯୋଗରେ ସେଠା କବ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି
 ଦ୍ୱାସ ଦୌର ପୁସର୍ବ ହୋଇ ତାଳିତରେ ଅଭ-
 ଶୁ । ମୋକ୍ଷକମାର ବରରଣ କିଛି ସଦାପାଶୀ
 ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ବାଳେଶର ବଡ଼ ଲୋକକ
 ଛାତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଂଝ ପଡ଼ି ଅଛି । ଏପ୍ର-
 ହରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏଠା କନ୍ୟା-
 ଦେବର ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେବାରୁ ସେ
 ରାଜବାନବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଜାମିନରେ
 ତାଙ୍କରୁ ଖଲସ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି ।

ପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାକାଳ ଯାଉଥିବା ଅଳେକଶୁକ୍ତିଏ
 ଦେଖିବ ଗର ଶରମାର ଏ ନଗର ମହାନଦୀ-
 କୁଳ ଯାଗନଠରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମଠମଧ୍ୟ-
 ରେ ଏବଂ କନ୍ୟାମାନଙ୍କର ଛାତ୍ର ଓ ପଢ଼ି ଅତି
 ଶ୍ରୋତ ଅମର କମ ଲାଲେ । ଛାତ୍ର ଉତ୍ତରୁ ଦୁଇ-
 ଶର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କେବଳ ବାକାଳ ମେ-
 ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଗଲେ ସଦାପୁତ୍ରା ଶାଂଶର
 ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବନର୍ଷର ହୋଇଥିଲେ । ଏପରିକାଶି
 କରୁ ଓ ବଡ଼ଲେମାନଙ୍କର ବାବାଜୀଙ୍କୁ ସେମା-
 ନକପେକା ଛାତ୍ରମଗ୍ଧେ ନିକାଦ ହୋଇଥିଲା ।
 କରର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭୁର ହୋଇଗଲେ ସେ ଜାଗା-
 ମାନେ କଠାକୁଳର ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଦେ-
 ଶିବାକୁ ମନରକାଶୀ ଅବାଲିରୁକରକା
 ଧାରିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରକାଳ ଏବେ ଲୋକ
 ଗାତାପୁତ୍ର ହଲେ ସେ ଅଧିକତ୍ର ସେଠା-
 ରେ ଯାତ୍ରା ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରାଡ଼ି ଓ
 ସମୁଦ୍ର ମିଳନାର କଷ୍ଟ ହେଲା । ସତୀତ୍ର ବଡ଼

ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନର ପରାକ୍ରମ ଯଦିଫ ପିତା ଅପିତା ଲଗ-
 ଥୁଲ କେବଳ ବାକାଳ ଦେଶର ଏପରି
 ଅନୁରାଗ ଅତି ହେବେ ଏଠାରେ ଦେଖାଯାଇ
 ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପାଦକା ଲେଖ-
 ଛନ୍ଦି କି ଏଠାରେ ଗୁରୁସମ୍ପ୍ରଦାୟର *୨୨୩
 ସକଳମତର ପାଧୁମାନେ ଜାଗରୁକ ହୋଇ
 ବିରାଜମାତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେବଳ ସଧୁମା-
 ନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୧୮୦୦୦ ହେବ । ଅଭି-
 ସୁଷ୍ଟ, ଦରପ୍ର, ଧନା, ରତ୍ନ ଓ ଅବତ୍ର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୧୦୧୨ ଦଳାର ହେବେ ।
 ଉପ୍ରାରେ ଓ ମହତାଳ ଜାହାଜବାସରେ
 କେତେଯାଣୀ ଦେବେ ଗୁଣ୍ଡିକର ସଂଖ୍ୟା
 ହେବ । ପଶୁମା, କଳାକା, ତୈଳା, ଓଡ଼ିଆ
 ପ୍ରସ୍ତି ଓ କରକ୍ତି ଏବେକେଲେ ୧୦୦୦୦ ଚର-
 ସଞ୍ଚକାର ପ୍ରାୟ ଅନାରେ ଦେଖାଣୀ । ସାଧୁ-
 ମାନେ କେତେବ, ବଡ଼ଜାଣ ଓ ସାମନ୍ତା,
 ଦୋଳମଗ୍ଧ ଏବଂ କରକାଅବଞ୍ଚିତରେ ଅତି
 କେତେକ ଚଳିକ୍ଷ, ଗୁଣା, ବାଲିରେ ପଡ଼ି କି-
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଦୈଷ୍ଟିକ
 ସେ ସେହିମଠରେ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ସେଠାରେ
 ରହି ମହାନମାନଙ୍କର ସେବାକ୍ରମର କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି । ମହାନମାନଙ୍କରୁ ସେ ଅପଣ ସମ୍ପ୍ର-
 ଦାୟର ଦୈଷ୍ଟିକକୁ ସ୍ତାନ ଦେବାପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅପମାନିତ ଦେଉଅ-
 ଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟୀ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଯୋଗି
 ଉତ୍ତର ଅନୁରାଜ ଶୁଭକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମସ
 ରା ୨ ରଖରେ ଅତି ସମାସେବରେ ହୋଇ-
 ଥିବାର ସମାଧି ଅସିଅଛି । ଲମ୍ବୁଳ ନଗରର
 ସେକେତେବୁ ନିକଟରେ ଶାଂଶର ପଢ଼ିଲା ।
 ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ହେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିଲେ । ଉତ୍ତରାଡ଼ି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋତରରୁପେ
 ପୁସର୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉହିଁ ଉତ୍ତର କର
 ଯାତ୍ରକ ରହାତ କଢ଼ିତ ହଲମିଲ ସୋପାଳର
 ଘୋର ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ସତ୍ତରରେ
 ଏମନ୍ତ ଉଡ଼ି ହୋଇଥିଲା ସେ ମାଟି ମିଳୁ ନ
 ଥିଲା । ବନାଦକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୁଅନ୍ତେ ଏଇ
 ବନ୍ୟା ସମୁଦାୟ ନାମକ ପ୍ରାଣକୁ ଯାତ୍ରା ବର
 ସେଠାରେ ଗୁଡ଼ି ଶା ସମସ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
 ସେହିଠାରେ ଉପସ୍ଥାପନେ କମ୍ପାନିର କାଳ

ବିଶ୍ରାମ ହରବେ । ଉତ୍ତର ସତ୍ତରମାନଙ୍କରେ
 ଲୋକ ସେଷକାର ହୋଇଥିଲା । ବନା ଗଣ
 ଅବାସ ପରସର ପ୍ରାଣକୁ ଦର୍ଶକର ବଡ଼ ସୁଖ
 ହୋଇଥିଲା । ପରମେଶ୍ୱର ନଦୁଃଖରୁ ଘାତୀପୁ
 କର ନଦୀ ସୁଖ ପ୍ରବାହ କରନ୍ତୁ ଏହାର ଅମ୍ବୁ-
 ମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା । ପରନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥମାନେ
 ସେଷକାର ଉତ୍ତର ସମାସେବ ଦେଖିଲେ
 ମାତ୍ର ଅପ୍ରେ କରର ବାସିମାନେ କିଛି ଜାଣି
 ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅଠଗଡ଼ର ଗଜା ସୁନୀ ଗବର୍ତ୍ତନମେଘ
 ଅଦେଶ ଅଦେଲୋ ଚରଣା ଅଭିଯୋଗରେ
 ବନୀପୁ ଗବର୍ତ୍ତନମେଘ ଅଦେଶମରେ ଓଡ଼ିଶା
 ଗଜକାର ସୁପ୍ରସନ୍ନାକ୍ରମ ସମଳ ଯୋଗେ ଗର
 ଦୁଧକାର ଏଠା କନିଷ୍ଠକର ବଚେଗକୁ ଚଳିବ
 ଦୋଇ ଅଧିଥିଲେ । ଗଜକାର ସୁପ୍ରସନ୍ନାକ୍ରମ
 ରୁ ଯାହେବ ସେ ସେ ବସୟରେ ଗଜା
 ଗବର୍ତ୍ତନମେଘ ଅଦେଶ ଅଦେଲୋ ଚରଣା
 ଏବଂ ସେ ସେ ବସୟରେ ସାଦାସ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ହୁଏ କର ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତାବରୁପେ
 ଦୁଃଖ ଦେଇ ବଦଧ୍ୟତକୁ ସାଧ୍ୟକ ଦେବା-
 କାରଣ ଦୁଃଖରୁପେ ଦୁଃଖିଦେଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ହସତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଚିଏନମ ସାହେବକୁ
 ଦୁଃଖ ଚାଡ଼ିବାର କଥା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ଚପ୍ପା
 ଯାଇ ଥିଲା । ଅଠଗଡ଼ କମାଗର ବଚେକେବର୍ଷ
 ହେଲ ଗଜକାର ସୁପ୍ରସନ୍ନାକ୍ରମର ବସ୍ତ୍ରମ ଉ-
 ତ୍ତର ଦେଇ ଅପୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମାଲ୍ୟକଳ
 ଶେଷକଟି ବାହାଦୁର ଉତ୍ତରା ବଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣା
 ନାହାନ୍ତି । ବରଷାକରୁ ଏହି ଶେଷ ଯାତ୍ରାକରେ
 ଚାଲିଲେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେବ ବସତକୁ
 ତା ଅଗଣା ବନ ରୁପେ ।

ଉତ୍ତରାଧିପାନକ ଚଳଣ ସୁକ୍ରକାବାଦ
 ଅନ୍ୟଏକ ଜାହାଜରେ ଧକ୍ଷା ଖାଇ ବସବର
 ଓଲଟାନ୍ତୁ ବୁଢ଼ିଆ ଉପକାର ସମାଦ ମିଳଇ ।
 ଏମନ୍ତ କରରେ ଉଡ଼ିଗଲ ଯେ ମି ୧୫ ନିଃ-
 ମଧ୍ୟରୁ ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳକରକୁ ଗୁରୁଗଣ ।
 ଜାହାଜଟା ଅପସ୍ତାମ୍ବ ଏବଂ ଅବତର ଦେବ
 ଉପର ହୋଇଥିଲା । ବୁଢ଼ିଗଣବେଳେ ଉଡ଼ିଲେ
 କ ୨୧ ଶ ଦର୍ମସ୍ତ୍ର ଓ ସେନା ଓ କ୍ର ୧୨ଶ
 ନାକର ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କରୁ ସେଠାଗତ
 ସହର କ ୨୨ ଶ ମୁଦୁମୁଖରେ ପଡ଼ି
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । କରରେ ଏବେକ ଉତ୍ତର

ଦଳ ପଢ଼ିପାଇ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଜର୍ମାନୀ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଇତ୍ୟାଦିପ୍ରଭୃତି ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ସ୍ୱାଧୀନତାପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ୱରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ଆସି-ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼ିବେ ତେଲେ ସେମାନଙ୍କ ପରବାର ବର୍ଗଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏକପାଖି ଖୋଲିଦେଇ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ ଏସବୁକି ଚ୍ୟାପମାନଙ୍କୁ ପାଇଁ ଗଠିତ ହୋଇଥିବାର ବସ୍ତୁ କୁଏ । ମନ ଜୁନିପାସ ପା ୨୩ ରୂପ ଅପରାଧକାଳରେ ଏ ଦୂର୍ଗତନା ଘଟିଥିଲା । କୌଣସିଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅଭିପ୍ରକାଶ କାହାକି ଜର୍ମାନୀ କରବାର ଏହାହିଁ ପରାମର୍ଶ ଅଟେ ।

ନେପାଲର ଭୂପୃଷ୍ଠ ମହାସୂଚୀ ଜଙ୍ଗବାଦୀ-ଭୂରକ ଚନ୍ଦ୍ରକମାଣ୍ଡ କାମ୍ପାଦୁରୀ କଥକଜଗନ୍ନା-ରେ କେମେଦାହାପୁରୁ ଭୁଲିହୋଇ ଯାଇ ଅ-ଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଏହାକୁ ଭୁଲିବାର୍ଯ୍ୟ ବର-ଦାକୁ ବଢ଼ିବାରେ ସେ କହିଲେ ମୁଁ ରାଜ-କମାଣ୍ଡ କେବେ ବହୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହିଁ କି କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ତାହାର ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଏବଂ କୋମଳ ଦସ୍ୟୁଦ ଦେଖି ଭୁଲିନୟୋଗ-କର୍ତ୍ତା ରୁଚି ପାଇଲେ ଯେ ଏ କାମରେ ବଡ଼-ଦରର ହିଅ ଗ୍ରମଦାର୍ଯ୍ୟ କେବେ କରି ନାହିଁ । ତହିଁ ସେ ପଶୁରଥିଲେ ତେବେ ରୁମ୍ବେ ଭୁଲି ହୋଇ ନାହିଁବ ଅପିଲ । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ ନେପାଲରୁ ଜଣେ ଚାକର ସଙ୍ଗରେ ପଳାଇ ଅସିଥିଲେ । ସେ ଏଠାକୁ ପଠାଇ ଦେଲ । ଭୁଲିବାର୍ଯ୍ୟ ବରଦାକୁ ଦେବ ଏହା ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି । ଅନ୍ୟ ଭୁଲକ ପିଲଙ୍କୁ ଖେଳାଇବା ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଭୁଲି ସିଦାରେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ମୁଁ ମାତ୍ର ଜାତୀୟ ସ୍ତାମାନଙ୍କ ପିଲଙ୍କୁ ପ୍ରାଣୀନେ ପୁଣି କରିବି ନାହିଁ । ଭୁଲିକର୍ତ୍ତା ତା-ହାକୁ କୌଣସି ଦାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେଇ ଦସାଇ ରଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ ଖାଇବାକୁ ଅଗ୍ରନ୍ତ ହୁବାରୁ ରକାଭୁତ ଦୟା ସିଦାର ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇ-ଅଛି । ଭୁଲି ଠିକାଦାରଙ୍କର ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଅ-ଧିକ ଅବଦାନ ଅଛି କି ହୋଇ ପାରେ ।

ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭା ସମ୍ମୁଖୀୟ ଭୂଲକ ପ୍ରଭଳ ଅନୁସାରେ ସ୍ତାନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା-ମାନଙ୍କର ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଅଛି । ବଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଅର୍ଥାତ୍ ମହାମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ହେ-

ନିୟମକ ପଲ୍ଲ କପର ଗଠିତ ଏବଂ କି ନିୟମରେ ଭୁଲକ ହେବ ତାହା ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁର ଘୋଷଣାପତ୍ର ଉପିଆ ଗଜେ-ଟରେ ବାହାରଅଛି । ଏହି ସଭାର ଅଭିରକ୍ତ ସଦ୍ୟ ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ ଏହି ନିୟମ ହୋଇ-ଅଛି କି ସରକାରୀ ବର୍ମଗୁଣକ ସଖ୍ୟା କି ୨ ଶରୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ରାତ ଓ ବସ୍ତୁଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାମାନଙ୍କର ଅଭିରକ୍ତ ବେସର-କାଶ କୌଣସି ସଦ୍ୟ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମରେ ବେସରକାଶ ସଦ୍ୟମାନ ଏବଂ କଲିକ-ତାର ତେମ୍ବର ଅବ କମର୍ଶ ନାମକ ବଣିକ-ସଭା ଏମାନଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହପତରେ ପାଞ୍ଚଜଣ ନିୟୁତ ଦେବେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ସଦ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ର କେନେଇଲ ବାହାଦୂର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷରେ ଯେ ଯେ ବିଷୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁବାରୁ ହେବ ସଦ୍ୟରେ ଅପଣା ବିବେଚନାମରେ ନିୟୁତ କରିବେ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକଥ ସ୍ୱରୂପ ଜଣେ ସଦ୍ୟ ନିୟୁତ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଆପାଉଟା ବଡ଼ଲଟବାହାଦୂର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦସ ପାର ନାହାନ୍ତି । ବାରିଶ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏବେ ଅଧିକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ଏବେ ପ୍ରବେଦ ଯେ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ବସର ନିୟମରେ ପ୍ରତିକଥ ନିବା-ଚନ କରିବାର ଅଧିକାର ଦୟାସିତ ପୁର କରିବା କଠିନ । ବରଲଟ ଅପଣା ବିବେଚନା ଓ ଅବଶ୍ୟକମରେ ଜମିଦାର ଶ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରୁ ବାହା-ରୁ ବାଛି ନେଇଥିବେ । ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସଦ୍ୟ ନିୟୋଗ ଦେବେ ତହିଁର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଦେଶୀୟ ସଭା ସଂଗ୍ରାନ୍ତ ନିୟମାବଳୀପ୍ରାୟ ଅଛନ୍ତି । ବିଷେଷ ପ୍ରବେଦ ନ ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବାର ପ୍ର-ୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଲେଉଟିର ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ଉପସଭା ଶାସନ ମାନଙ୍କରେ ରାଜ୍ୟାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବାହାକ ମୁକ୍ତାର ଲକ୍ଷଣମୋ-ହନ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ସ-ବଧ ଫରସିକଅଧିକାରକଲକପର କେଳିନା-ନାରେ ବାଜତ ବରକସରୁପ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି କେବେ ଏମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତର ଦେବ ବହୁ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀର ତକାନ୍ତରେ ପଡ଼ି ରାଜା ଦୈରୁଣକାଥ-କେ ବାହାଦୂରଙ୍କ ନାମରେ ଦାଏର କରିଥିବା ମୋକଦମାରେ ବସ୍ତୁବଦଦାର ଦେଇ ଫରସି କର୍ମରୁଣିକ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଗିରପାର ଦେଲ

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅବଦତ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷଣଦାର ମୁକ୍ତାର ଲକ୍ଷଣଦାର ପଳାଇ ଯାଇ ବହୁବଦ ଉପିରୁ ମୋକଦ ଦରଦା ଅକପ୍ରାୟରେ ଏକ ଅପିଡେକଟ ଦେଇ ଦାଇବୋର୍ଟକୁ ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେହଠାରେ ପଦୁଷ୍ଟକା ମାତ୍ରରେ ପୂର୍ବରୁ ସମାଜରେ ଥିବା ସୁଲସ ଚାହାଙ୍କୁ ଧରି ତନିକ-ଜଗରକୁ ପଠାଇ ଦେବାରେ ସେ ହାଜିରରେ ରହି ଅକ୍ ମୋକଦ ବସ୍ତୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେହ ତନିରମାସ ତା ୨ ରଖରେ ସେହୁ ମୋକଦ ବଲିକତା ଦାଇବୋର୍ଟର ବର୍ତ୍ତରପଲ ମାନ୍ୟବର ପ୍ରକସେଷ ଓ ଟ୍ରେଜିଲିୟୁକାଦେବ-ମାନଙ୍କ ମିସଲରେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବାକ୍ସି ଓ ଉଲଲସନ ସାଦେବ ବାରିଷ୍ଟରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ ଦେ-ବାକୁ ତାହା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜ୍ୟ-ନାଥ ମହାପାତ୍ରର ଦାୟର ମୋକଦମାରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଯା ୩୫୫ ରୁ ଅନୁସାରେ ଅସାମାନ୍ୟ ଖଲସ ଦେବାର ଯେଉଁ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ରହିବ ଏବଂ ମୋକଦମା ବିଷୟର ନ ଦେବାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ମର୍ମରେ ରୁଲ ଜାଣି ହୋଇଅଛି । ଏହି ମୋକଦ ଉପସ୍ଥିତ କରିବା ସମୟରେ ବାରିଷ୍ଟର ବାକ୍ସି ସାଦେବ ଏକପାଖି ଅପିଡେକଟ ପାଠ କର-ଥିଲେ । ତହିଁରେ ଅନାମିୟ ପ୍ରବଳମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କର୍ତ୍ତୃସାଦେବକ ମଧ୍ୟସ୍ତରା ଓ ଧନକରେ ରାଜ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର ଦସ୍ତବରଦାସ ଦେବାର ଲେଖା ଅଛି । ଅପି-ଡେକଟର ଦେହେଦ ଅଂଶ ଗୁଣି ମାନ୍ୟ-ବର ବର୍ତ୍ତରପମାନେ ରୁଲ ଜାଣି କରିବା ଅଦେଶ ଦେବାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ପଠିତ ଦେଲ ନାହିଁ । ଯାହା ପଠିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା କଲି-କତାର ଦୈନିକ ଇଂରାଜୀ ସମାଦପଞ୍ଚମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସ୍ତାନୀୟ ଦେହୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅମମ ଦେଲୁଁ ।

କଳାହାଣ୍ଡିର ମୁକ୍ତ ରାଜା ଉଦତ ପ୍ରଦାନ-ଦେବ ଯେ ବି ବନ୍ଧା ଦରଦାରେ ରୁ-ଦାହାଦୂର ପଦ ଏବଂ ଗୋ ୯ ଟା ଗୋସ ସ-ଲମି ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱମତନୁ ଦେବ ନାମରେ ଏକ ଘୋଷଣାପତ୍ର କରିଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଶାବଦଶା ସମୟରେ ତାହାଙ୍କ ଦେ-ବାକ ସଦାସିବକଲକ ଶମତା ବହୁ ଭୁକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରୁ ସେ ସମୟର ଉନ୍ନତମିଗନରୁଷାଦେବ ଦେବାନଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦ ଦୁର୍ଗି ରଖିବା ପାଇ

ସୁଭାକୁ ଅନୁଭବେ ଚରଣାରୁ ସଜା ପାଠକ
 ଥିବା ଦେଖୁ ଅପଣା ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀ ସମତନ୍ତ୍ରଦେବକୁ
 ସୁଭାକାର୍ଯ୍ୟର ଶୁଭ ବିଶେଷତା ଦେବାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଚଳଣି ଦେବାର ଶୁଭ ଦେଲେ ।
 ଦେବାନ ଏଥିରେ ହୁଏ ଦୋଳ ନାନା ପଦ-
 ଶବ୍ଦଦ୍ୱାରା ସର୍ବାମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇ ଗୋଟିଏ ଶୁଭ
 ବର୍ଷର ପିଲାକୁ ସୁଭାକୁ ଚୁକ୍ତପୁସ୍ତକୀର ଶୋଷ୍ୟ
 ପୁତ୍ର ବସାଇ ଦେଇ ତାହାର ନାମ ରଖିଲେ
 ଶୁଭ ଦେବ ଦେଲେ ଏବଂ ସମତନ୍ତ୍ରକୁ ଗଢ଼ି
 କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଶୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ସମତନ୍ତ୍ର
 ପର ରଘୁଦେବଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଳଦ୍ୱାରା ଅନୁ-
 ମୋହର ବା ପରିଚିତ ହୋଇ ଥିଲେ । ସଜା
 ଜର୍ଣ୍ଣରୁ ଫେରି ଆସି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପାଠିକ ହେଲେ
 ଏବଂ ବହୁବାର ଆଶା ନ ଦେଖି ସମତନ୍ତ୍ରକୁ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ବା ରକ୍ଷା ଦେବାନଙ୍କୁ ଅଦେଶ
 ଦେଲେ ମାତ୍ର ଦେବାନ ସମତନ୍ତ୍ରକୁ ଗଢ଼ି
 ମା ୧୪ ଇଲ ଅନୁରରେ ପଦବରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ସାଧନ ବସୁଲ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସଜାଙ୍କ ପୁତ୍ର
 ଦେଲେ ଦେବାନ ଏବଂ ଜାଲ ଉଲ୍ଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରୁଛନ୍ତି କଲରେ ରଘୁଦେବଙ୍କୁ ସଜା
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସମତନ୍ତ୍ର ଦେବନ ମାସିକ
 ଟ ୧୦୦୦ ବା ଖୋସୁଣ ପାଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ
 କରୁଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରବଦନରୁ ଦେବାନ ସପାଶିକ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁଭର ମାତ୍ର ପଦାଭିବା
 ଏବଂ ଜାଲ ଉଲ୍ଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁବାର ପ୍ରକାଶ
 ପାଇତାରୁ ମୋକଦମା ହୋଇ ଶେଷରେ ବିଷ
 ଶୁଭର ବା ଅଭିଯୋଗ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ ଦେଲେ ମାତ୍ର
 ଜାଲର ସଦାସୁଖା କରବା ପପସ୍ୟ ନମନ୍ତେ
 ଦେବାନ ଏକଦିନରୁଟିବା ଅର୍ଥକ୍ରମେ ଦେଇ
 ରଜାଦାଣ୍ଡିକୁ ବିକାଶର ଦେଲେ । ସମତନ୍ତ୍ର
 ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାସିକ ଟ ୨୦୦୦ ବା ଖୋ-
 ସୁଣ ପାଇ ବାଣୀରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ
 ଶୁଭେ ଉଲ୍ଲି ଜାଲ ଦୋଳ ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସମତନ୍ତ୍ରଦେବ ପୁତ୍ରକୁ ଶୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଓ
 ସଜାଦେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇ ସରକାରଙ୍କ
 ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିଲେ ସେଥିରେ ସେ
 କଳାପାର୍ଶ୍ୱର ଗବ ପୁଲକାପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ
 ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ବାରମ୍ବାର ପାର୍ଥନା କଲେ
 ପୁତ୍ରା ପତ୍ନୀମିତ୍ରର ଉତ୍ତର ପୁତ୍ରରୁ କଲେ
 ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଣ୍ଡି ପ୍ଲା-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଳରେ ଅଟିଲ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପ-
 ବରା ବଲ୍ଲଭ ପାଣିଆମେଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିପିଦାର
 ମାନସ ବରୁଅଛନ୍ତି ।

ସତ ୧୮୯୨ ସାଲର ଜରକ
 ବନୋବସ୍ତୁ ବଦରଣ ।
 ସତ ୧୮୯୨ ସାଲ ତା ୩୦ ରୁଣ ସେପ୍ଟ-
 ମ୍ବରରେ ଶେଷହେବା ବର୍ଷର ବନୋବସ୍ତୁର
 ଜରକ ଓ ବନୋବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପୋକ୍ତ
 ତା ୧୫ ରୁଣ ନବମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ବନୋବସ୍ତୁ-
 ଶ୍ରୀମେଖଳ ଦସ୍ତୁରର ଦେବାର ଉଦ୍ଦମ ଥିବା
 ପ୍ରକାଶେ କରୁଥିବା ରୁପମାସ ଅର୍ଥାତ୍ ଗର ମାସ-
 ତମାସରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ ଏଥିପାଇଁ ଶେଷକଟ
 ବାଦାଦୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଥାସମୟରେ
 ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇବା ନମନ୍ତେ ଚାକିର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏବା ଶେଷକଟାମୟ ବରୁଣ ଛଡ଼ା ବନୋ-
 ବସ୍ତୁର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଆଧି ସମସ୍ତ ବରୁଣରେ
 ଜରକ ଓ ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି । ଶେ-
 ଷକଟାମୟରେ ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରମାଣର ଅନୁର ଛାଡ଼ି
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ପାଠିକ ଜାଣ ଦେବାର ବର୍ଷର
 ଲାଗିଅଛି । ତାହା ଦେଲେ ଅତିରେ ସେ ବରୁ-
 ଣରେ ଜରକ ଓ ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିବ ।
 ଓଡ଼ିଶା ଚକ୍ରାମ ଏବଂ ଦେହାନ୍ତରମଧ୍ୟରେ
 ସଦାସେନା ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ଅନ୍ୟ-
 ଲୟ ବରୁଣରେ ଦେବନ ଦେବେତ ସରକାରୀ
 ଏବଂ ଦୋକ ଅବ ଉତ୍ତରମ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଉଅଛି । ବର୍ଷକ୍ରମରେ ୨୨୦୦ ବର୍ଗ-
 ମାଇଲ ମିୟାଦ ବନୋବସ୍ତୁ ଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଜରକ ଓ ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।
 ଏହିଭୂମି ଅଧିକାଂଶ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଚକ୍ରାମ ଅନ୍ତ-
 ର୍ଗତ ଅଛି । ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରାୟ
 ସାତେ କୋଟି ଏକାଶ ଟଙ୍କା ଗର ସେପ୍ଟେମ୍ବର
 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଜମାଦୂତି
 ଦେବେ ଦେବ ଜଣା ସାଲ ନାହିଁ । ଦେବେକ
 ଜାଗାଲଗି ମାତ୍ରା ବନୋବସ୍ତୁରେ ୪ ଲକ୍ଷ
 ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଉଦ୍ଧାର
 ଟ ୨୧୨୮୮ ବା ଜମାଦୂତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଅନ୍ତର ଟ ୮୫୦୦ ବା ଦୂତି ଦେବାର ଆଶା
 ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ମୋଟରେ ଯାହା ଖରଚ ହୋ-
 ଈଅଛି ତହିଁରେ ବାକିର ପତକଟ ଟ ୧୫ ବା
 ଲେଖାଏଁ ଜିଦାରର ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଖଜଣା ଦୂତି ଦେଲେହିଁ
 ବନୋବସ୍ତୁର ପାଆଇବ ମିୟାଦ ବ ୧୫ ଶ
 ଧରଣରେ ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ
 ସ୍ୱରୁ ନିର୍ଦ୍ଦମଣ୍ଡଳରେ ରହିବାଦ୍ୱାରା ସେମାନ-
 କର ଲକ୍ଷ ଅଛି । ସୁତରାଂ ବନୋବସ୍ତୁରେ
 ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଜାହାରି ଅଲଭ ନାହିଁ

ଜରକ ଓ ବନୋବସ୍ତୁ ବିଷୟକ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି
 ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲେ ଦେବେକ ବିଷ୍ଣୁ-
 ଶାଳୀ ଏବଂ ବିଲ ଦେଖାଯିବାରୁ ତହିଁର
 ଦେବେକ ପରବର୍ତ୍ତକ ହୋଇ ନୁହେଁ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥିରହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଦେହାନ୍ତରେ
 ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି ଶାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଦଲ ଦେବାର ଦେଖି ଶେଷକଟ ଅନୁକୃତ
 ହୋଇଅଛି । ଏ ପ୍ରଣାଳୀର ଶୁଣ ଏହି କ
 ଜରକ ଏବଂ ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ଷକ୍ରମରେ ଏବଂ
 ସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବଂ ଏକ-
 ଛାଡ଼ି ଭୂମି ପ୍ରମାଦ ଅନ୍ୟ ଏକକାହାର ଉତ୍ତ-
 ଶାତ୍ରୁ ଅସ୍ତ୍ରପତ୍ତି ସମୋଦ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଜରକ ଓ ଜାଗଜ ଉଦ୍ଧାର ଖରଚ
 ସତ ୧୮୯୦-୯୧ ରେ ପ୍ରତି ବର୍ଗମାଇଲକୁ
 ଟ ୧୨୯ ବା ପ୍ରତି ଶୁଭ ସତ ୧୮୯୧-୯୨ ରେ
 ୪ ୧୫୭ ବା ପ୍ରତି ଶୁଭ ।
 ଦେହାନ୍ତର ବରୁଣର ଜରକକାର୍ଯ୍ୟ ସତ ୧୮୯୧
 ସାଲ ଦସମ୍ବର ମାସରେ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରାୟ
 ୧୧୦୦ ବର୍ଗମାଇଲ ମୋଟ ଜରକ ଶେଷ
 ହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷରୁ ତଦାଗର ଜରକ
 ଅରମ୍ଭ ହେବ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ଚକ୍ରାମରେ ନିମ୍ନଲିଖିତମାନେ
 ଜରକକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା :—
 ଚକ୍ରାମର ବର୍ଗମାଇଲ ତଦାଗର ବର୍ଗମାଇଲ
 ବଟକ ୧୨୨ ୧୫୧୧
 ପୁଣା ୧୨୭ ୩୦୭
 ବାଲେଶ୍ୱର ୫୮୮ ୦
 ଏଥି ସୁଦ୍ଧା ବଟକରେ ୨୩୨୭ ଓ
 ପୁଣାରେ ୧୯୫ ବର୍ଗମାଇଲ ଜରକ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅତୀତ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇ
 ନ ଥିଲା ।
 ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷକୁ ପୁଣାରେ ଜରକକାର୍ଯ୍ୟ କରି
 ଗଣା ନାହିଁ କଟକରେ ଦେବେକ ୨୦୦ ବର୍ଗ-
 ମାଇଲ ବଦା ବା ଶୋକସମାପ ହେବାକୁ
 ବାକି ଅଛି ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷ ଭୂମିମାସରେ ପ୍ରବଳ
 ଦୂଷ୍ଟି ଏବଂ ଦୈବରଣୀ ନିଦା ଦୂଷ୍ଟି ହୋଇ ନ
 ଥିଲେ ଅଧିକ ଅନେକକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।
 ବାଲେଶ୍ୱର କଣ୍ଠାରେ ଜରକକାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଚକ୍ରାମର ୧୧୦୦ ଏବଂ ଶୋକସ
 ୩୧୨୭ ବର୍ଗମାଇଲ ଦେବାକୁ ବାକିଅଛି ।
 ସତ ୧୮୯୧-୯୨ ସାଲରେ ବନୋବସ୍ତୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅତୀତ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ

ମଧୁର ଚିତ୍ରର ଗୁଣମୟମାନ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଦେଖି ଯାହା
 କାଳକ୍ରମେ ଉପାଦେୟ (ଚାନ୍ଦିନୀ ବଳା ଦୋଳ
 ଚନ୍ଦ୍ରମଧ୍ୟରେ ଶେଷଭାଗରେ ବସି ପାରିବାର ଅବସ୍ଥାରେ)
 ପୁରୁଷ ତାହା ଅପମୂଲ୍ୟଭାବେ ଯଦ୍ୟଦି ଦେଇ ଉଦ୍ଧାର
 ଦେଲେ । ଏ ମନୋହାର ଶେଷପଦ ଉପରେ ସେଇ ପ୍ରକାର
 କରନ୍ତୁ ।

ଏଠାରେ ତାହାର ବାବୁ ସୁଅପତନୁ ସବୁ ଗୀତିକ
 ହୋଇ ଏକମାତ୍ର ପୁଣି ଦେଇ ଶିଖାରେ ତାହା ସ୍ଥାନରେ
 ତାହା ଦୈନିକାୟ ଶିଖା ତାହାରକାଳର କର୍ମ ହେଉଅଛନ୍ତି
 ସୁଦ୍ଧା ସକଳପୁଣ୍ୟପୁଣ୍ୟ ବାହୁ ଉଦ୍ଧାରକରଣ ପାପକର
 କଟକ ବଦଳାଇ ତୁମ୍ଭର ଦୋଳ ଅପ୍ତ ସେ ଏଠାରେ ଜମା
 ଦେ ନି ଶି ବସାକୁ ତାହା ବଦଳାଇ ଏଠାରେକାମୀ
 ଦେବତାଙ୍କେ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଅହଂକାର ଏଠାରେ କୁହଇ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତୁକ ଦୋ
 ଲଅପ୍ତ ଶାନ୍ତମଧ୍ୟରେ ତଳ କାହାରିଶିଖାର ସୁଖମ ସ୍ତୋତ୍ର
 ସ୍ତୋତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ବଦଳାଇ ଶାନ୍ତେ ଜମାହୋଇ ସେହଠାରେ
 ସୁଖ ଦେଖାଇ ବେଶ୍ କାରଣକୁ ଏହୁକର ଉପୁଷ୍ଟି ହୋଇସି
 କାର ଶୋଧାଏ ।

ଅସମାଜସ୍ତର ମାତଃକୃତ ଓ ବଦେଶ୍ଚର ଶାନ୍ତୁତ୍ର ତ,
 ବୁଦ୍ଧବସ୍ତୁ ସାହେବ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧ ହେ ଉଦ୍ଧାରକରଣ
 ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତ ସକଳପଦନ ଅପ୍ତ ଓ ସକଳେକାନ୍ତ
 ପ୍ରକୃତ ଅପ୍ତମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ ବଦେଶ୍ଚର ସାହେବ ମହୋ
 ପଦ ତା ୧୫ ଉପରେ ଦେଖି ଶିଖାର ପ୍ରକାଶାଏ ।

କାନ୍ଦିନୀପାପପ୍ରକର ବୁଦ୍ଧବସ୍ତୁ ମୋହରର ବଦଳା
 ଦୋଳ ସବୁ ପାରିତ୍ର ଶାନ୍ତ ଅନୁସାଧି ବଦଳାଇ ଅପଦ୍ୟରେ
 ଏକ ବର୍ଣ୍ଣ କାନ୍ଦିନୀ ଓ ୧୫ କା ଅର୍ଥକ୍ରମ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ଅହଂକାରକୁ ଦେଖିବେ ୧୫ କରଇ ଅପାପ୍ୟାନ୍ତାରେ
 ଅସମାଜ ପକାୟ ସାନ୍ତବ୍ୟକୁ ତାହା ନା ୧୫ ତଳ
 ବାବଦପ୍ରକର ଅହଂକାର ହୋଇଅଛୁ; ବର୍ଣ୍ଣକ ଅନୁପ୍ର ବସ୍ତୁ ।

ପ୍ରେମିକପତ୍ର ।

ପ୍ରମୋଦକର ମନାମଳ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ତେ
 ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ,
 କମ୍ପୁଲେକ୍ସିତ ଦେବେଇ ପିଣ୍ଡିକୁ ଅପକାଳ
 ପ୍ରତିକାରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ, ଗୋଲକଥନାକୁ
 ମେଣ୍ଡି ବୁଦ୍ଧବସ୍ତୁ ସାନ୍ତରେକକ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଦୁକ୍ତର କରବା ଦେବେ ।

ପାଠକେ !

ଏହି କୁଚ୍ଚିତମାସ ଶା ୧ ଉପରେ ଉତ୍କଳ
 ସାହିତ୍ୟ ସାଦାର୍ଥ୍ୟରେ ଅପ୍ତେ “ ଉତ୍କଳ ମହା
 ଶୁଣାକରେ ” ଉକ ଉପେକ୍ଷକରଣ ପଦ ସନ୍
 ନରେ ଅମ୍ଭର ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାହା କର
 ବସଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେମାପାର ସହୃଦାର କରକାରୁ
 ବେଦ ସେଥିପାଇଁ ଉତ୍କଳୀୟ ସମ୍ପାଦକମାନ
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକରୁ ଅପକାଳକରୁ ଏକ ସନ୍

ଦୁଇ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ମତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁ-
 ଅହୁଁ ମାତ୍ର ଉପମଧ୍ୟରେ ଏକାର୍ଥ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତି
 ଗୋଲକଥନାକୁ ଏକ ଗଲ କୁମାସ ଶା ୮୮ ଉପ
 ସମ୍ପଲ୍ଲପୁର ପ୍ରକୃତିଶିଖାର “ କୁଚ୍ଚିତପ୍ରଣେ-
 କଟକ ” ସମାଲୋଚକ ବାବୁ ସମନାସପୁଣ୍ୟ
 କଲକୁ ସମ୍ପୋଧକ କର ଯାହା କୁଚ୍ଚିଅଛନ୍ତି
 ତାହା ପାଠ କରି ଅମ୍ଭର ଏହି ଦୁଦୟୁକ୍ତଦାୟକ
 ଅନୁଭାବ ଦେଉଅଛୁ ସେ,

କ କଲି କ କଲି କ କୁକି କୁକିଲି
 ବେକଲେଷ ଆଉଁ କଣା ମୁଁ ଦୋଇଲି !!!
 ମହାକଳମିତା ସତେ କ କୁଲିଲି
 ଉପକଳି-କାଶୀ-ପୁଲିରେ ରସିଲି
 କଳାପାଦାକ୍ତକୁ ଅନୁକର ଅରେ
 ଶ୍ୟାତିରେ ପ୍ରୟାସୀ ନୋହଲି ମସାବେ
 ପୁକ୍ତପୁକ୍ତପ୍ରକ୍ତ ଗୟାଣକ ବାରେ
 କଲି ନ ରଖିଲି ନାମ ଏ ସଂସାରେ !!!
 ଅହଂକାରୀ କେବେକି ସହରେ ପକିଲି
 ଜାମବକାକ୍ତକୁ ଉପାଧି ବୁଲିଲି !!!
 କୁକିରେ ତାକୁ ବୁଲୁ କ କଲି—
 ପୁଲି ସୁଦୁ ପକ୍ତ ନ ପାଲି—
 ପୁଲେ ପକ୍ତ ଅକ୍ତ ବେମଳୁ ଭବରେ
 ଉତ୍କଳୀକୁ କୁଚ୍ଚି ଶିଖର ଶିଖରେ ?
 ଶୁଣ ଶୁଣ ପୁରେ କର ଶୁଣ ଗାଳ
 କୁଚ୍ଚିଆନ୍ତି କେତେ ମଧୁ ଅହରଣ
 ପୁଲି ଶୁଣର ଦୋଇ ମୁଁ କୁଷଣ
 କୁଚ୍ଚିଆନ୍ତି ତାଙ୍କ ଶିଖା କରକଳ
 ଦେଖି ପାରୁଆନ୍ତି କୁଚ୍ଚି ରହୁଛନ୍ତି
 “ ବାମା ବଃଦେଶେ ” “ ଉତ୍କଳକରଣତା ”

କ କଲି କ କଲି କ କୁକି କୁକିଲି
 ମୁଲ ଉପକଳୁ ବାହୁଁ କ ରସିଲି ?
 କୁକିପରସୁ ବାହୁଁ କ ନୋହଲି
 ଦୋଷ ଶୁଚି ପୁଣ ବାହୁଁ କ ଶୋକିଲି ?
 “ କରଣୁ ସୁକଣୀ ” ଦେଖି କ ପାପଲି
 “ ରସି ଉପି ଶୁଷ ” ଶୁଣି କ ପାପଲି
 “ ପର୍ଣ୍ୟକ ପାଖକୁ ” ଯାଇ ନ ପାପଲି
 ଦେଲି ସୁର ରସ ପିଇ ନ ପାପଲି ।
 ଗାର ମନେ ସଦା ଜାଣେ ଯେଉଁ କୁଚ୍ଚି
 କାଲେ କାଲେ ତାକୁ ଦେଉ ପାହା ଲୁଚ
 କଣାଣ ଏକକ ଦେବ ସଦୁକାର
 ତାଣୁ ମୋର ମନେ ପ୍ରେମଭକ୍ତିରୁକ ।
 ୧୫୭ } ଅପକାଳକରଣ କଷମ୍ଭ
 ୧୮-୭-୧୯ } ଗୋଲକଥନ ।

ସମାଲୋଚକ କୁଚ୍ଚିପୁଷ୍ପ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାସ କୁଚ୍ଚି ଉପ ମୁଖ ଅପକାଳକ
 ଦେ ଦେଖୁଅଣ । ଅପକାଳକ ଉପକାଳ
 କରଇ ମହୁ-ଅଣ । ତଳେ କଳ ମନେ
 ପୁରୁଷ ଅପକେ, ଦେଖି ତଳ ଲୋକାଣୀ
 ଏ ମହାକାଳେ ଉପକାଳ ସହୃଦୟ ।
 ବଦଳେ ଚଳଇ ଅପା । ଦେଖାଉଅଣେ,
 କାନ୍ଦିନୀ-ଅହ-ମୁକ୍ତେ । ଉତ୍କଳପୁତ୍ରା ପାପି,
 ଶେର ବେ ରକ୍ତେ, ବସି ସଂସାପ୍ତ ମେଲେ
 ଉତ୍କଳପୁତ୍ରା ଉତ୍କଳୀ କାଳ ଚଳିଲେ,
 ତୋରି ‘ ନିଜ ସଦ-ସୁଧା ବଦ ’ କୁ ‘ ଅହଲେ ’
 ‘ ଉଦ୍ଧାରକରଣ ’ ମଧୁ ପଦ୍ୟା ପର୍ଣ୍ୟକଲୁ
 ସେ ‘ ଦେବ ’ ଶେ କଷ୍ଟକି ଉପକାଳକରେ,
 ଅପକାଳକ ଉପକାଳକ ପଦ ମହାକାଳ,
 କାମଣ୍ଡ-ପଦ ପୁରୁଷ-ପଦ-ଅହଂକାର-
 ଦେଖେବେ ବୈଶ୍ୟକ୍ୟ ଓ ଦେଖ ବସନାଳ-
 ‘ କୁକିତ ’-‘ ରସି ଶୁଷଣ ’-‘ ପର୍ଣ୍ୟକ ରକ୍ତକ ’-
 ଏକକ ଉପକାଳ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଶାନ୍ତେ-
 ଗୁପ୍ତପଦ୍ୟ-ଉପକାଳ-ଉପକାଳ ସମାପେ ।
 ଦେଖି ସୁଧା ଉପକାଳେ ଦେଖାବେ ଦେଖେ
 ଦେଖିବେ ଅପକେ କୁଷ୍ଠେ ବୁଧ ପରକରେ
 କୁଚ୍ଚିକର ବିଦାପରେ— ଶାନ୍ତା ଉପକାଳ
 କେତେ ବଦ ‘ ଉତ୍କଳୀ ’ ହେଉଅଛୁ ଅପକ,
 ‘ ଉଦ୍ଧାରଣ ପା ’ ବଦେବେ ବ ‘ ପୁରୁଷ ’
 କ ପୁଲି କୁଚ୍ଚି ଅପା କ ପୁରୁଷ ଦେ ।
 ତଳ ସେ ଉପକାଳକ ‘ ଉତ୍କଳୀ ’ ବୁଦ୍ଧବେ ।
 କଣା ଶେର ଦେ ଏକା ବଦିଲି ଉପକେ,
 ଦେ ବସାଉଅଣ । ବର୍ଣ୍ଣ ଉକିଲି ମୁଁ ମନେ-
 ପକାଳ ଦେଖୁଅଣ ‘ ଉପକା ’ ବୈଶ୍ୟରେ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ ସଦ୍‌ଗୁଣକ କୁଚ୍ଚିଶିଖା ପୁଷ୍ପ ।
 ପର୍ଣ୍ଣରେ ଶାନ୍ତକ ବୁଦ୍ଧ ବ ବଦ୍ଧବସ୍ତୁ-
 ପଦକାଳ— ଅହଂକରେ, ମ ମ ବଦ୍ଧବସ୍ତେ-
 ଦୋ କାଳେ ଉପକ ମୁକିପାପକ—
 ଉପକାଳ କୁଚ୍ଚି ପରକେ ଶାନ୍ତ ବଦ୍ଧବସ୍ତେ
 ପୁରୁଷ-ପୁରୁଷ ଦୋ— ଅହଂକ ଉପକେ ।
 କୁଷ୍ଠେ ପୁଷ୍ପେ ବସି ଦେଖାଉଅଣକରେ
 ଦେଖୁଅଣ ମୁଁ ଦେଖାଉ ଦେ ଉପକାଳ ।
 ଶାନ୍ତ ଦେବ କୁଚ୍ଚି ଉପକ-ମୁକ୍ତ-ଉପକେ ।
 ଗାଳ ଶା କ ଉପକାଳ ଉପକାଳକ
 ମହାଶୟ ବଦ । ଗାର ପାପି କୁଚ୍ଚି ପାପି
 ଗୋଲକ କ ଉପକେ ଅପ ବଦ୍ଧବସ୍ତେ
 ପୁରୁଷ ପୁଷ୍ପ, ପୁଷ୍ପ, କଳ, ଚର୍ଣ୍ଣକରେ ।
 ଦେ ଉପକାଳକ । ଦେବ କ ବଦ ଶାନ୍ତେ
 ପୁଷ୍ପି ଏ ବଦ୍ଧବସ୍ତୁ ପୁଷ୍ପ-ଶମାପକ,
 ତଳ ସମା ପୁଷ୍ପେ, ସେ ପୁଷ୍ପେ କୁଚ୍ଚିକ ଦେବେ
 ଉପକାଳ ଉପକ— ଉପକାଳ ଦେଖାଉଅଣ-
 ଉପକାଳକ-ମହାକାଳକ ଉପକ ସମ-
 ପୁଷ୍ପ-ଉପକ-ଉପକାଳକ ଉପକ-ସିଦ୍ଧାପକେ,
 ପୁଷ୍ପ ଦେଖାଇ ତଳେ ମହାଶୟ ଉପକେ;
 ଉପକେଶି ଅପ ଦେବେ ସେ ବଦ୍ଧବସ୍ତେ,
 ଏପକେ ହରଣା ପର୍ଣ୍ଣ କ ଦେଖିବ ଦେବେ ।

R. C. Dutt's History of India.
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.
 Royal Readers No. I to IV.
 Manual of Geography.
 Wall-maps and Atlases.
 To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgba Bazar, Cuttack.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟରାଜ୍ୟର ୯ ମସିହାର ଅର୍ଥ-
 ପୁସ୍ତକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ପାଦନା ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
 କମ୍ପାନୀର ସଫାଳତାରେ ଉତ୍କଳସମିତୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ମାଟ୍ର ।

Key to New Royal Readers
 No. II. 2nd edition is out and
 can be had of the Printing Com-
 pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

ଜାତୀୟତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଉତ୍କଳସମିତୀ
 ଉତ୍କଳସମିତୀ ମରମତି ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ପାଞ୍ଚାଶିକାଳୀ ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
 ଜଗତରେ କି ସୁଦୂର ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ିମରମତିର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବରମଧ୍ୟୁ । ଯାହାକି କରକାରୀ
 ଦେବ ପ୍ରତ୍ୟାଶାକାଠାରେ ଉତ୍କଳସମିତୀ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ଖାସକେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସଦର କଟକ ଗୌରୀଗଡ଼ିକାର ଶ୍ରମଣ
 ବାବୁ ଗୌରୀଗଡ଼ିକାର ଶ୍ରମଣ ବସା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରବୋଣା, ବ-
 ଲଦ, ରେସମା ଓ ଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗ୍ୟସ୍ତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଳ୍ପ ପୁରତ ଏକ ଏକ
 ନିଶ୍ଚିତ ଦରରେ ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଉତ୍କଳ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଦେଖା ଅଛି ଲାଗୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁକାଳ-
 ଶରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖ୍ୟା । ଯେତେବେଳେ ଦର-
 ଦାନ ବରଦାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବକଳ
 ଦାନ ଦେଖି ଚାହଁ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ଯାଉକେ । ସମସ୍ତ

ପ୍ରାଦେଶିକ ପଞ୍ଚରେ ଏବଦର ବାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଣା କିମ୍ବା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାଦେ-
 ମାନେ ଜିଜିଷ୍ଠ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିକେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅନ୍ଧ ଅଟଇ ।

ଜଗତ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲରୁ ଜାହ-
 ଶୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ପନ୍ଦରାଶି ଚାନ୍ଦିନୀ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ ବେଲୁ-
 ଯେଏକଲ ତାହାରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

ଜିଜିଷ୍ଠ ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଧିକମ୍ପେ ଯେକସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲଲ ଓ ଦେଲ ଯେକସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ଯେକସୀଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
କଦସା ବାବଜ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଫୁଲସଦେହ ବାବଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ଚୁଲିକାଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ନାଲିସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଫାକସୀନୋଟପେପର ଓ ଲିପାଫା	୧ ୧ ୫ ୧/୨
ତାକବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଲିପାଫା ସରସା ସଂ୧୦୦୫୦୧/୮	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସଂ୧୦୦ ୫ ୦ ୧/୮	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ବାଲିବାଗଜ ୧୨ ପଗ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ସୀତାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାରୁ ଅଧ-	
ବୋଉଲ ଜଳରେ ପକାଇ	
ତୁରନ୍ତ ପରେ ଶୁଦ୍ଧି	
କେଲେ ଉତ୍କଳ ସିଦ୍ଧାଲ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ଶ୍ରୀଲ ୫ ୦ ୧/୮
ସାଲିକ ଯେକସୀଲ	ବା ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ରବର	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ହଂସପତ୍ନୀ ତଲମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଲୁଗା କଲମ (କଦ) ସରସା	୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ନିରାସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ବଜ୍ରମାଗଜଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ବାଉଁଶର ଚୁଲିକା ସରସା	୧
(କଦସାବାଲ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮

ଏକଲ ସଧ ରସ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
କଦାଫିରା ସରସା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ବେଲୁସାର ବେଗ	
ରୁଦ୍ରସରସ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ମନିବେଗ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ମୁଗୁନପଥର ଫୁଲପିଡ଼ିକା ଓ	
ରୁପେଲକକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୨
ଲେକେଶ୍ୱର	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୪
ମେଲସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ସାଗୁଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ଫୁଲଦାଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଦେବାଲଗିରୀ ଯତାକସା	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଏକଲ ଏକତାକସା	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ସେଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଅବସେଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଲାସ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ସାକସଗଜୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
କଳାକସା ସର୍ବ କସ	୧ ୧ ୫
ପିତାକର ଏହାରୁ କୋଶିପି	
ପାତରେ ଲାଗି ନିଅଁକର	
ଜରଲାଇ ହୋଠା ଶରତ	
ଫାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦ ୧/୮	
କଟକ } ଅରୁକସର ମର	
ତୈଳୁକ ବଜାର } କମ୍ପାନୀ ।	

ଉତ୍କଳସମିତୀର ଉତ୍କଳସମିତୀ ଉତ୍କଳସମିତୀର ଉତ୍କଳସମିତୀ
 ଜଳିକିର ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା ।—
 ପ୍ରଥମଥର ସଦାସେ

ଧାତାପ୍ରତି	୫ ୦ ୧/୮
ଅଧସ୍ତମରୁ	୫ ୧/୮
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ	୫ ୧/୮
ମହା ବୌଦ୍ଧି କଞ୍ଚାପତ୍ର ସେତେ ସୁଦ	
ଦେଲେ କହିଲେ ଶ୍ରୀ ୫ ୦ ୧/୮ ରୁ ଉଣା ଦେବ	
ଚାହିଁ ।	
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-	
ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ	
ଅଧିକ ଦାନର ସଦାସେ ସରସା ବନୋବସ୍ତୁ	
ହୋଇଯାଉକ ।	
କଞ୍ଚାପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ କଞ୍ଚାପତ୍ରସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-	
ବାକୁ ଦେବ ।	

କଟକ ଏହି ଉତ୍କଳସମିତୀ ସଦର କଟକ ଉତ୍କଳସମିତୀର ଉତ୍କଳସମିତୀ
 ଉତ୍କଳସମିତୀର ଉତ୍କଳସମିତୀ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପଠାଯାଉଅଛି ।

କରମାଳା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଦି ୨୮ ମ
ପ ୨୯ ଦିନ

ଦା ୨୨ ରବି ମାସେ କରମାଳା ପତ୍ରିକା ୧୯୧୯ ମସିହା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପତ୍ରିକା ୧୯୦୦ ବାର ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ନିମ ନାଶିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯

ପଞ୍ଚାବେଶ୍ ୪ ୨୯

ଏହି ମୋହନମସ୍ୟାସୂତ୍ରେ ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଭୃତ୍ଵପତ୍ରିକାର ନାମା ପ୍ରାଚୀନେ ଶାନ୍ତିପତ୍ରିକାର ଭୃତ୍ଵ ଦେବାରୁ ବିଶେଷ ପୂଜ୍ୟ ବନିତୋ-ବସୁ ଦୋରଅନ୍ତ । ଏକଥାଟା ମସ୍ୟାମାନ ମାନ-କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତମା ବିଦା ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ନୁହନ୍ତି । ଏତେବଳ ଉନ୍ନତ ମୁସଲମାନ ସମ୍ଭାରରେ ଶୁଭ ଅସୁସ୍ଥଲେ ଏଣିକି ବିଦେଶ ବଢ଼ିବା ବ ସୁଖିନୀର ଫଳ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ? ଶୁଦ୍ଧ-ବିଶେଷ କେତେବେଳେ ଭଲ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଶାନ୍ତି ନିବାରଣ ଦେବା ଉଚିତ ।

ସିନାର ନିଷେଧ ଦେବାରୁ ମହାଜନମାନଙ୍କର ଅନେକ କ୍ଷତ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । କାରଣ ଉକ୍ତ ଅନେକ ଧୂଳି ସେମାନେ ଯେତେ ରୂପା ବିଦେଶରୁ ଖରଦ କର ଥାନ୍ତି ଅନ୍ତରୁ ତାହାସବୁ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ହାହି । ସରକାରବାଦୀଙ୍କର ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶିକ କ୍ଷତପ୍ରକାର ଭଦେଶରେ ସେହି ସବୁରୂପା ଦେବାର ସ୍ଥିର କର ଅନ୍ତରୁ ମାତ୍ର ଠିକ କେତେ ମୂଲ୍ୟରେ କେତେ କିଛି ଜାହାଜ୍ଞ । ଫଳତଃ ଏଥିରେ ମହାଜନମାନଙ୍କ ଶକ୍ତିର ପରି-ମଣ ଉତ୍ତମା ହେବ ।

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । କରମାଳା ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସବ୍ୟାଧାରଣ ସକ୍ଷେପ ଜାଣି ପାରିବେ ।

—୩—

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୁରୁଦେବୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ-ବିଦା ଉପଲକ୍ଷରେ ଦେଖି ପଠାଇବା ଉଚିତ-ଗରେ କରୁକତାରେ ସାଧାରଣସଭା ଦୋର ଦେବା ଅସ୍ତ୍ର ଦେଉଥିବାର ସାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ଅନ୍ୟକୁ ଅନେକ ସହୁତ ଅନେକ-ଦେଲୁ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବାଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀମଦାମଣୀ ସର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡା ପି, ଅର, ଇ ୪ ୧୦୦୦୦ ଶ୍ରୀମତୀମଦାମଣୀ ବାଦୀଙ୍କୁ କର-ଭଙ୍ଗା ୪ ୩୦୦, କରକୋଲରସଣା ମୁଦାମନ-ଦାକ୍ ୪ ୩୦୦, ଉମରୁଦେବମଦାମଣୀ ବାଦୀ-ଦୁର ୪ ୨୦୦ ରଜା ସର ସୁରେନମୋହନ-ଠାକୁରଙ୍କ ପରବାଣୀୟ ମହାମାନଙ୍କେ ୪ ୩୦୦ ଦେବା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବିଜୟଦେଶର ସମାନ୍ତ-ନିହାଳୀମାନଙ୍କର ଏମନ୍ତ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ-ଦେବା ବଡ଼ ଶୁଭଫଳ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଏହା ଯେ ଅନ୍ତ ଅନ୍ତର ସହର ସଥା-ପ୍ରାଳରେ ମୁଖ୍ୟତ ଦେବ ଏଥିରେ ଅସୁମାର ସଦେବ ହାହି ।

ବାଲେଶ୍ଵର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣିତସା-ଦେବ ବଳତମାସ ତା ୮ ରଖିବୁ କିଛି ପ୍ରକାଶ କରି ସେହି ଫଳ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ସାଧା କଲେ । ପ୍ରସ୍ତାନକାଳରେ ସମସ୍ତ ଅନେକ ଉତ୍ତମା ବିଦାୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅବାସ ସମ୍ଭାବନାହାରେ ପାଠକଙ୍କୁ । ସବ୍ୟୋଗୀ ସଥାଥା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗାନ୍ଧେବ ମତୋଠସୁ ବଡ଼ ଦମ୍ଭୁକ ଏକ ଶାନ୍ତିସୂଚକ ହୁଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଶେଷକାଳରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା-କର ଚରସଂସ୍କାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦେଲ । ବାର୍ଷି-ପାଳ ଏକପ୍ରାଳରେ ଉତ୍ତମା ଏହାକର ଚେଲଣା ବିଶେଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦେବ ମଧ୍ୟ ?

ଶୁଭ ଭବତାର ଅପସରରେ ଓଡ଼ିଶାସଂସ୍କର-ସମିତର ଗୋଟିଏ ଅଧୀକେଷକ ଦୋରଅନ୍ତା । ସମିତର ସଦକାଣ୍ଡ ସେକେଟିଣ୍ଡ ବାଦୁମଧୁସୁଦନ-ରୁଟ ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ସଦନ ଦେବାରୁ ତାକୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାରଣା ବନ୍ଦୁ ସାଧୁଚରଣସୂତ୍ରେ ଓ ବାକୁ ବିଦାତାମର ଏହି ଜନଜଣକମଧ୍ୟରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଦେବେ ତାହାକୁ ଉକ୍ତ ଅଦେଶ-ବିପଦରେ କିମ୍ପା କରବା କାରଣ ସେକେ-ଟିଣ୍ଡକୁ ଅନୁମତ ଦଅଗଲ । ଏପର ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟସାଧନସମ୍ପରରେ କିଛି ଏ କରମାଳା ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ସେସ୍ତ ଲକ୍ଷିତ କରମାଳା ଉପସ୍ଥିତମେଣକ ପ୍ରଭୃତ କରମାଳାରେ ସୁଧକତ ଅଟେ ବି ନା ତାହା ଦେଖି ଅବଶ୍ୟକ ମତ ସଂଶୋଧନସୂତ୍ରେ କରମାଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ସଦ୍ୟମୁଖୀକୁ ଦେଖାଇ ପ୍ରକାଶ କରବାର

ବର୍ଣ୍ଣାସୁ ଦୋଷ ଅହାଳତରୁ କରମାଳାକ ନକଟକୁ ଏବଂ ସରକାରର ଯୋଗ ଉତ୍ତମଥା ବିପ୍ରୀତ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିମତ ପ୍ରାଣିତା କରଅଛନ୍ତି । କୁଣ୍ଠ ଦମିତଳ

ସରକାରୀ ଟାକସାଳରେ ମହାଜନମାନଙ୍କର ଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେବା ସକାଶେ ରୂପା ନିୟା-

କ୍ରମାନ୍ତେ ଯେଉଁ ଉପୋକ୍ତ ଦେଉଥିଲେ ଉକ୍ତିଅ
 ମକର୍ତ୍ତମେଧ ତାହା ପାଠକର ଚର୍ଚ୍ଚିତମାନଙ୍କ
 ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରମୋଦ ବନ୍ଧୁ ସମ୍ପର୍କରେ ବନ୍ଦୀୟ
 ମକର୍ତ୍ତମେଧଙ୍କ ସହିତ ସମସର୍ଗ ବନ୍ଧୁମାନୁ ଭକ୍ତ
 ସରକୁଳର ବାଦାର ଅଛି । ବନ୍ଧୁମାନ ସେ
 ସବୁ ଜଣାକେ କୁଣ୍ଡପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଉଦ୍ଧ-
 ରିତୁ ଅଛି କେଉଁ ଜଣାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦେ-
 ବାର ଉଚିତ କେବଳ ଏକି ପ୍ରଶ୍ନ ଦୋଇ-
 ଅଛି ଏମନ୍ତ କୁଦେ ଅଛି ବା ଅମଗ୍ନର
 କୃତ୍ରିମ କୁଣ୍ଡମାନେ କରନ୍ତେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର
 ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଲୋକଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡ
 କରବାକୁ ହେବ, କୁଣ୍ଡ ବନ୍ଧିବାର ସ୍ଥାନ, କୁଣ୍ଡର
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୋଇଅଛି ।
 ଏସବୁର ଉତ୍ତର ପାଇଲେ ମକର୍ତ୍ତମେଧ ବନ୍ଧେ-
 ଲତା ବନ୍ଧବେ ଏବଂ ଭରମା ଦେଉଅଛି ଉତ୍ତର
 ଶେଷ ସଳ କୁଣ୍ଡପ୍ରଥାର ବେଦେଇ ଉଦ୍ଧ-
 ପ୍ରତ ଦେବ ।

ସୁଖରଥସାଗର ବକରଣ ସ୍ଥାନାନୁରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ଦକ୍ଷିଣାଦି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ନ
 ଦେବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ରହି-
 ଶର ଏବଂ ଏହାପାଇଁ ଦାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟାପକମାନଙ୍କର
 ଦୋଷ ବସ୍ତୁସାଧ ପାରେ । ମନ ଅମେନାଦେ
 ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଅଶାନ୍ତରୁ ପାଖୀ ଦେଖି
 ଏବଂ ଗର ଗୋବିନ୍ଦଦାମରୀର ଦୂର୍ଘଟନା ସୁରଣ
 କର ପ୍ରଣା ପତ୍ତିଅରମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଚାର
 ଦେଲ ନାହିଁ ତେ ଏତେ ଲୋକଙ୍କୁ ନିରାପଦ-
 ରେ ବର୍ତ୍ତନ ବନ୍ଧୁର ପାରିବେ । ଉକ୍ତମଧ୍ୟରେ
 ଦର୍ଶନ କରୁଲକା ପ୍ରଣା ପତ୍ତିଦାଶଙ୍କ ବାହୁବଳ
 ଉପରେ ଉତ୍ତର ଏବଂ ଉତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କର
 ଲବ । ସେପ୍ରକାରେ ସେମାନେ ସମ୍ଭାଳ ନ ପାର-
 ଶକାର ରହିଲେ ସେପ୍ରକାରେ ଅଛି ବାଦାର
 ଅସୁର ? ମୁକ୍ତ ସଂ ଦାର୍ଯ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ସମସ୍ତ କର
 ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମନରେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ବର
 କରବାଦାର ସୁବିଦେତନାର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧୁ-
 ଶକ୍ତି । ରଥରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରବା
 ରଥସାଗର ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ଣ୍ଣକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତାହା
 ସେପ୍ରକାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଲବ ଦୋଇଅଛି ସେପ୍ର-
 କାରେ ବାଦାର ଉକ୍ତ କରବାର କାରଣ ନାହିଁ ।

ସରଦସ୍ତ ବାସିଦ ସାତେ ତନଟିକା ସୁଧରେ
 ସାତେ ତନଟିକା ଟିକା ଉକ୍ତିଅ ମକର୍ତ୍ତମେଧ
 ଏହି ଦେଶରେ ଶୁଣ କରବାର ପ୍ରିୟ ନର

ଉକ୍ତି ଅନୁକ୍ରମରେ ଉକ୍ତିର ବନ୍ଧୁମାନ ପ୍ରକାଶ
 କରାଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନେ ରାଜ ଦେବାକୁ
 ଲକ୍ଷା କରନ୍ତେ ସେମାନେ ଅଗାମୀ ମାସ ତା ୧୯-
 ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ଅବେଦନ କରନ୍ତେ ଏବଂ ବ-
 ରାଜରେ ଦେବେ ତାହା ଅବେଦନସମ୍ପର୍କରେ
 ଲେଖିବେ । ପାଞ୍ଚଗଣ ଟିକାର ନୂନ ବାଦାର
 ଠାରୁ ନିୟାୟିକ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହିମାନଙ୍କର
 ଅବେଦନସମ୍ପର୍କ ମଧୁର ଦେବ ସେମାନେ ତନ-
 କପ୍ତରେ ଟିକା ଦେବେ । ଶେଷ କପ୍ତ ଅଗାମୀ
 ଅଦୋବର ମାସ ତା ୧୯ ରାଜ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ
 ଅଛି ।

ଶରଦସ୍ତ ସାତେ ଶୁଭଟିକା ସୁଧର ରାଜ
 ଅଗାମୀ ସେପ୍ରକାରେ ମାସ ତା ୧୯ ରାଜରେ ଅଦାୟ
 ଦେବାର ମିଥ୍ୟ ଅଦାୟ ଉକ୍ତିଅମକର୍ତ୍ତମେଧ
 ବନ୍ଧୁମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତ ସେହିମାନଙ୍କଠାରେ
 ସାତେ ଶୁଭଟିକାଅପ୍ତିସର ଲୋକ ଅଛି ସେ-
 ମାନେ ଉକ୍ତି ଚାରିଖରେ ବନ୍ଧୁକାବାଦରେ
 କୋଟି ଦାଲଖ ଭଲ ଟିକା ଦେବେ । ଉକ୍ତ
 ଚାରିଖ ଉତ୍ତରୁ ଅଛି ସୁଧ ବନ୍ଧୁମାନ ଚାହିଁ ।
 ସେହିମାନେ ଲକ୍ଷା କରନ୍ତେ ସାତେ ଶୁଭଟିକା
 ଲୋକ ବଦଳରେ ସେହି ନୂନର ସାତେତନ-
 ଟିକା ପ୍ରମିସରଲୋକ ଲୋକ ପାରିବେ ।

ଦର୍ଶନାକରଣର ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁବା ଶ୍ରୀ
 ଓ ତାହାର ଅନୁବନ୍ଧୁ ଚନ୍ଦ୍ରାଦି କନ୍ୟା
 ଜନାମାମିସର ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ବନ୍ଧୁମାନେ ହିନ୍ଦୁ-
 ମାନଙ୍କ ଗରେ, ବୁଲ ଶିକ୍ଷା ଦଅଛି ସେମାନଙ୍କ
 ଶିକ୍ଷାରେ ପତ୍ତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଅନ ଦେବାନଗି କରବ
 ଗାକୁ ଶୁଭରେ । କନ୍ୟାର ସ୍ୱାମୀ ଅନେକ
 ସକାଳରେ ଏକଥା ଜାଣି ପାର ଅପଣାର ଶ୍ରୀ
 ଗାଉଡ଼ା ବାରିଶ ଅଦାଲତରେ ନାଲିସ କଳ ।
 ଗାମ୍ବୀର ପରମ୍ପରା ଗାମ୍ବୀର ବଡ଼ ଓ ଶେଷ
 ବଡ଼ ମାଲିକାନା ଏବଂ ମିସ୍ ଏକ୍ତ ଅକ୍ତ କନ୍ୟାକୁ
 ଅଣି ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ କଲେ । କନ୍ୟାର
 ବନ୍ଧୁ ବଂ ଚର୍ଚ୍ଚ ସ୍ୱାମୀ ତାହାର ଉତ୍ତର ଥିବା
 ଧାଗରେ ଲାଗାକୁ ଶାନ୍ତିକାର ନାଲିସ କର-
 ଅଛି । ଶେଷ ଦୁଇମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଦା ଜଣାରେ
 ସେ ଶ୍ରୀ ରୁହେ ଏଥିର ମାମାସା ନ କେଉଁକୁ
 ପାତ୍ରୀ ଓ ପାତ୍ରୀ ମାନେ ସେ ପିଲକୁ ବନିରେ
 କରାଇ ଅପଣା ପରକୁ ନେବାର ତେଜ୍ଜା କର-
 କେ ଅପ୍ତସମ୍ପର ଲୋକମାନେ ପିଲକୁ ଉତ୍ତାର
 ନେଇ ଅଛି ଏବଂ ଗାମ୍ବୀରେ ଘେନ ଶୁଭ ବ-
 ଲେ । ଏହି ଦାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧା କେମେମା ବୋଲ

ପୁଲିସରେ ନାଲିସ ଦେବାକୁ ବନ୍ଧାର ସ୍ୱାମୀ
 ଓ ଅନ୍ତ ଦେବକ ଜଣଙ୍କୁ ପୁଲିସ ଗିରଫାର
 କରୁଛନ୍ତି ଦେବାରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବକ
 ଉଦ୍ଧରଣରେ ବଡ଼ ଧୂମ ଧାମରେ ମଦଦମା
 ରୁଲୁ ଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍ଧୃ ପକ୍ଷରୁ ବାରିଷ୍ଟର ନ-
 ଯୁକ୍ତ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଗାମ୍ବୀର ଏବଂ ବଦ-
 ମାଲିକାନା ଜବାନୁର ସମ୍ପାଦକମାନ-
 କରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଅଛି ତାହା ବଡ଼
 ଉଦ୍ଧରଣକର ଅଛି । ମଦଦମାର ଶେଷ
 ଜଣା ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
 ଦୁଁ । ଅପାରଣ ଏକି ଦୋନପାଇପାରେ ସେ
 ଏପରି ଲୁକରେ ଦାର୍ଯ୍ୟକଲେ ମିସରମାନଙ୍କ
 ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରକା ଉକ୍ତି ଉଦା ଦେବା କିମ୍ପ
 ଅଛି ଉକ୍ତ ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏ ଦେଶର ସରକାର ଅସୁବ୍ୟବସାୟ ରହିବ
 କରବାକାରଣ ବନ୍ଧର ପାରମିନେଧ ସରକାରେ
 ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବ ବନ୍ଧୁକର ହେଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ
 ଅଲୋକେ ଅବଧ ଦାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ପ୍ରକାଶକ
 ତ ଦେବାର ଦେଖି ପାରିଲେଉକ୍ତ କଟେ
 ସଦା ଓ ଏବଂ ସାତେ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବନାସାରେ
 ଶାନ୍ତି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଲଥା ଉପସ୍ଥିତ କରନ୍ତେ
 ସରକାରୀ ଉଦ୍ଧରଣକର ଓ ଏବଂ ସାଦେବକ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତି ଏକ ସଂଖ୍ୟେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ
 କଲେ । ସଂଖ୍ୟେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଏହି ତ ଗୋଟିଏ
 ସରକାର ଦମିତକ ନିସ୍ତୁ ଦୋଇ ନମୁନିଶିବ
 ଉଦ୍ଧୃମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦେଇ ସଦା (୧)
 ଦେଖା ଗଜାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧରଣ ସହର ଉଦ୍ଧର
 ଅସୁ ବ୍ୟବସାୟ କେ ଦୋଇ ପରେ ବ ନା ?
 (୨) ବ୍ୟବସାୟ ବନ ଦେଲେ ଲୋକର ଗଜ-
 ସ୍ତବ ଅପ୍ରା ବସର ଦେବ ? (୩) ଏକାଦେ-
 ଲକେ ବ୍ୟବସାୟ ବନ ନ ରହି ଉତ୍ତର କହି
 ପଦବର୍ତ୍ତକ ଦୋଇମାନେ ବ ନା ? (୪) ଅସୁ
 ଶାନ୍ତିଦାତାବ କେବଳର ବ ଉଦ୍ଧାଳକୁ କେଉଁ-
 ଅଛି ଏବଂ ଅସୁ ବନ୍ଧାର ସମ୍ପର୍କେ ବାରିଶ-
 ବାସିନର ଅନୁପଦ ବସ ? (୫) ଅସୁ ବ୍ୟବସାୟ
 ହେଉ ଦେଲେ ଗଜବର ଯାହା ସତ ଚେକ
 ତାହା ସେମାନେ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ବ
 ନା ? ଏହି ସଂଖ୍ୟେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କେ ୮୦୦
 ତର ସରକାର ମତ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ତାହା ଉଦ୍ଧାଳ
 ଦୋଇଅଛି । ଉପସ୍ଥିତ ବସି ଏ ସବୁ କରୁର
 ଶେଷ ଦେବାକୁ ଅନେକ ସମୟ ଲାଗିବ ଏବଂ
 କେତେକ ଅସୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଛି ଉକ୍ତ ବ୍ୟବ-

ପ୍ରା ଦେବ ନାହିଁ । ଅତିଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ହାବ-
ନାହା ଉତ୍କଳ । କାସ୍ତବରେ ପାରିଲିନିଶ୍ଚୟ
ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ କଳ୍ପ ଭରତରସ୍ୟା ହୋଇଥିଲା ।
ଏଥର ବାସକୁ ଅସିଲ । ଅର୍ଥାତ୍ ସତ୍ୟକଥା
ବିବେଚନା ହୋଇ ଗୋଟାଏ ନିଶ୍ଚିତ ହେବ
ଯେ ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମତ ମାନବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖରସହସ୍ର ଅନ-
ଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଚଳନ୍ତମାସ ଉ ୧୨ ରଖରେ
କଲିକତାର ସ୍ୱରାଜ୍ୟର କବୀର ଅବଦୁଲକରୀ-
ଆଦି ଜାଦାଦୁର ସି, ଅଇ, ର ଦୁର୍ଭାଗରେ
ସ୍ୱର୍ଗାଦେବତା କରୁଅଛନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଏକ-
ମାସପୂର୍ବରୁ ଏକାକର ସାମୁଦ୍ରିକ ହୋଇଥିଲା
ମାତ୍ର ଏପରିକି ବୋଇ ସେ ନିଜେ କା
ଜାହାଜର ବଜ୍ରକାଳମାନେ ଜାଣିପାର ନ
ଥିଲେ । ଅବସ୍ଥାତ୍ ଶ୍ରେଣ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ପ୍ରାଣ-
ବାସୁ କାହାର ଗଲା । ନବାଦ ସାଦେବ ସନ-
୧୮୮୮ ଥାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲେ
ସୁରସ୍ତ ଚାହାଜର ବସୁର ବ ୨୫ ଶି ହୋଇ-
ଥିଲା । ଚାହାଜର ପିତା କଲିକତା ସ୍ୱପ୍ନମୋ-
ଚିତ୍ କରେ ଓ ଗଲ ଥିଲେ । ସୁବଳ୍ପ ପାରସି
ଅରବ ଓ ବସୁର ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାଇ ମନୁଷ୍ୟକର
କରୁରୁ ନବାଦ ସାଦେବ ପ୍ରଥମେ କଲିକତା-
ମାନରସାର କରେ ଅଧ୍ୟାପକ ହେଲେ ଏବ
ଉତ୍କଳରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଗତସୁବୁଷ୍ଟ
ଦୁଃଖ ଅବର୍ଷପୂର୍ବକ ଶ୍ରେଣୀକରେକର ନ-
ସୁରୁ ହେଲେ । ଏହି ପଦରେ ଉତ୍କଳରେ
ସର୍ବ ଅର୍ଦ୍ଧ ଓ ବୃଦ୍ଧିକର କରି ଶ୍ରେଣରେ
ନାହିଁର ଅବକାର ଲେଖାଏ ବସେଷ ସେନ୍ଦ୍ର
ପାଇଲେ ଏବ ନାନା ଉପାଧିବାସ ସମ୍ମାନ
ଦେଲେ । ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷତଃ
ଫଳମାଳମାଳକ ଉପକାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସର୍ବଦା
ବଳ ଥିଲେ ଏବ ସ୍ୱଧର୍ମରେ ଦୃଢ଼ ଆଇ ଅପର-
ଧର୍ମପ୍ରତି ବିଦେଷ କରୁ ନ ଥିଲେ । ରାଜଦ୍ୱାରେ
ଚାହାଜର ବିଶେଷ ସମ୍ମାନ ଥିଲା ଏବ ଏବ
ସମସ୍ତରେ ବଡ଼ଲଟ ସର୍କାର ମଦସ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲେ । ସେ ଏମନ୍ତ ଉଦ୍‌ଦାର ମିଷ୍ଟକାଣୀ ଏବ
ସର୍ବକରମାସୁ ଥିଲେ ସେ ହୁନ୍ ଓ ଦୁମଲମଳ
ଚାହାଜୁ ସମାନରୂପେ ଅବର କରୁଥିଲେ ।
ଏମନ୍ତ ଲେକର ମୁନ୍ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖର କଥା
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସରମେସର ଏକାକ ଅସ୍ତାର
ମଲ୍ଲକରୀୟ ଏବ ଏକାକର ପରିଚାରିକର
ସାମୁଦ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ଯାହିକକଷ୍ଟ ।

ପୂର୍ବ ରଥପାଶାରେ ଏଥର ପେପର ଯାହା
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ସେପର ହୋଇ
ନାହିଁ । ପୂର୍ବ ନୂଅକଲେବର ଅଧିକା ଗୋବିନ୍ଦ-
ଦ୍ୱାଦଶୀ ସମୟରେ ଯାହିକ ସଂଖ୍ୟା ଏକଲକ୍ଷ
ବା ଉତ୍କଳରେ ଥିଲା । ଏଥର ଦେବ
ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ଦୁଇଲକ୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନ ହେଉ-
ଅଛି । ଭେଲ ଏବ ଜାହାଜର ସୁବିଧା ଏବୁଦି-
ର ନାହିଁର ଅଛି । ଜାହାଜ ଅପେକ୍ଷା
ଭେଲର ସୁବିଧା ଅନେକ ଅଧିକ ଏବ ଏଥର
ପଶ୍ଚିମାସାହି ବିଶେଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ଭେଲରେ କଲିକତାକୁ ଅଧି ପ୍ରୟୋଜନମତେ
ଜାହାଜ ନ ଥାଇ ଗଜାକୁଲରେ ବ ୨୫୩୪
ବା ୨୮୮ ନ ପଡ଼ି ରହି ଯେ ବସ୍ତୁ ଭୋଗ କରି
ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବଶ୍ୟାସୁ । ଗିଲ ବଜ୍ରକାଣୀରେ
ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖରକଥା ପଢ଼ିଲେ ସାପ୍ରାଣହୃଦୟ
ଚଲିବ ଦେବ । ସଦସ୍ତ୍ର ଯାତ୍ରା ବର୍ତ୍ତମାନର
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ବର୍ଷାଋତୁରେ ବେଦଲ ଅକାଦୁର-
ସ୍ତାକରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ ଏବ ରାଜକାଗ୍ରାଣ ନ
ଥାଇ ଉପବାସ ରହିଲେ ଏକର ନୂତନ ସୁଲସ
ମିତ୍ରକସିପାଲିଟାର ବଡ଼କଣା ହେବୁ ମଳମୁଖ
ଭ୍ୟାନ କରି ଯାଇ ନଥିଲେ । ଏ ସମୟରେ ଗ୍ରେର
ବଦମାଏବ କେଲେ ଲେକର ସକଳାପ କର-
ଅଛନ୍ତି କରୁବାର ନବେ ଶେଷରେ ଯୋଡ଼କରି-
ପ୍ରତ୍ୟକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଗାଟ ଖୁଲକି ଶକ୍ତି
ଦେବାରୁ ରହିବାର ହିତଏ ସୁବିଧା ହେଲା ।
ମାତ୍ର ଜାହାଜରେ ଚଢ଼ିକା ପ୍ରାଣ ସଗୟ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଜାହାଜରେ ଏକେ ଯାତ୍ରା
ଚଢ଼ିକାକୁ ଖାଇଲେ ଯେ ଜାହାଜଅପାରେ
ସମ୍ପାନ ନ ଥାଇ ମାଡ଼ିପିଟିଲେ । ଜାହାଜଅବ
ନିଶ୍ଚୁର ମାତ୍ରରେ ଅନେକ ଲେକର ରାଜପାତ
ହୋଇଅଛି ଏବ ବସୁର ଦୁଅର ହେବୁ ଯାହି
ଜନରେ ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମି ଗ୍ରୀଣ ବିଶଲ ଅଛନ୍ତି । ମନ-
ରରେ ଉତ୍କଳ ଦର୍ଶନ କଲଦେଲେ ଯାହିମାନେ
ବେଶ ପ୍ରକାର ଖାଇବାର ଦେଖାଅଛି । ଏଥର
କଲିକତା ଠାରେ ଜାହାଜରେ ସେବସ୍ତୁ ଭୋଗ
ହୋଇଗଲା । ଜାହାଜର ମାଲିକମାନେ ସୁ-
ନୋବସ୍ତୁ କରୁଥିଲେ ଏପରି ଦେବେ ଘଟି କ
ଥାନ୍ତା । ସେମାନଙ୍କ ଅଗାଧଧାନତା ଓ ଅନାୟ-
ଲେକରୁ ଯାହିମାନେ ଏକେ ଦୁଃଖ ଲଭିଲେ ।
ଜାହାଜର ଠିକ କାହିଁ ହିତକ ଦିପ୍ତାଗଲ ଓ ହିତକ
କଟି ବ ୨୮୮ ନ ଯାହି ପଡ଼ି ରହିଲେ । ସେହି
ଜାହାଜରେ ଯେତେ ଲେକର ଯିବାର ଚାହୁଁ ଅଛି

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକ ହେଲେ । ଏହି ସବୁ ଅନିକାର୍ଯ୍ୟ
ଘଟଣା ନୁହଇ ? ଏବ ଅଧିକାରୀ ବ ଜାହାଜ-
ଅମାନେ କାପୀ ଦେବେ ନାହିଁ । ଏସବୁ ବିଷୟକୁ
ଚଦନ୍ତ ବର ଉଚିତ ବିଶ୍ୱର କରବା ବାରକ
ଅମ୍ଭେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ
କରୁଅଛୁ ।

ସିଲକସରଭସ-ପଦ୍ୟ ଶ୍ରୀପତ୍ନୀ ।

କଲିକତା ଟାଉନହଲ ଗୁଡ଼ରେ ଚଳନ୍ତମାସ
ତା ୧୨ ରଖ ରୁଧକାର ଏକ ବିଷୟକ ହୋ-
ଇଥିଲା । ନଗରକାଣୀ ହୁନ୍ ମୁସଲମାନ ଏବ
ମୋର୍ସିସରର ନାନାସ୍ଥାନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନେ ସବ-
ସକା ପ୍ରାୟ ଦୁଇସହସ୍ରାଧିକ ନେଇ ସନକେତ
ହୋଇଥିଲେ । ସିଲକସରଭସ ସଂଖ୍ୟା ବିଲଭ
ଏବ ଭରତବର୍ଷରେ ଏକକାଳରେ ଗୁଣ୍ଡଫ
ଦେବା ବିଷୟକ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଯାଇଲମେଣ୍ଡ-
ସକରେ ଶ୍ରେଣୀ ଗାଲସାଦେବକଦ୍ୱାରା ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇ ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବ
ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା କାରଣ
ଦାଉସଅବକମନସକୁ ଅବେଦନକରୁବାର ଏବ
ଥାଲସାଦେବ ଓ ଚାହାଜ ସମର୍ଥକତାସୁ ଭର-
ତବଜ୍ଞ ସରମାଳକୁ ଅଧ୍ୟବାକ ଦେବା ହୁ-
ଦେଖରେ ଏ ସର ବିସିଥିଲା । କଲିକତାର
ସେହିପ ଶ୍ରେଣୀ ମେଦତା ସାଦେବ ସର କସିକା
ଏବ ଉତ୍କଳରେ ଚାହାଜର ସଦାନୁଭୂତ ଥିବାର
ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ବାନୁର୍ଯ୍ୟ ସାଦେ-
ବକ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ମହାସକା ସର କେଧାଗାନ୍ତ
ମୋଦନ ଠାକୁର ସହାପରପଦରେ ବରତ
ହୋଇ ସରକର ଉଦେଷ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।
ଉତ୍କଳଗୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ ଗାଲସାଦେବ ଓ ଚାହାଜ
ସର୍ବକମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟବାକ ଦେବା ଏବ ଦାଉସ
ଅବକମନସକୁ ସିଲକସରଭସ ସଂଖ୍ୟା ବିଲଭ
ଏବ ଭରତବର୍ଷରେ ଏକା ସମୟରେ ଗୁଣ୍ଡଫ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକାୟ ଅବେଶମାନ ଶୀଘ୍ର
ପ୍ରକ୍ତର ଭରବାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ସଥାଶ୍ରେଣୀରେ
ଧର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ଉକ୍ତ ଅବେଦନପକ ଶ୍ରେଣୀକୁ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟକ ସାକରେ ଶ୍ରେଣୀକ ଦେବ ଏବ
ଏ ସହାର କାର୍ଯ୍ୟକରଣର ପ୍ରକାଶିମାନ
ଶ୍ରେଣୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ମହାସୟ ସାକର କରି ଶ୍ରେଣୀକୁ
ଗାଲସାଦେବ ଏବ ଚାହାଜ ସର୍ବମାନଙ୍କ ଚଳ-
କଳ୍ପ ଏବ ବିଲଭ ଓ ଭରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ
ନିବଟକୁ ପଠାଇଦେ । ଶ୍ରେଣୀକୁ ବାନୁର୍ଯ୍ୟ-
ସାଦେବ ମହାସକା ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଲ, ବାହୁ

ପଢ଼ି । ସୁଖର ସେବକମଳର ବଧା ଦେଖିବ
 ଥାଇ ସାମାନ୍ୟ ହେଲି, ଛାମୁଳୀ, ବୋହିଅ,
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାବାରୁ ଜୋରୁଥିଲି ସେ ଟା ୧୩
 ପାଇଗଲ । ତନ୍ତୁ ଏସମୟମଧ୍ୟରେ ସାଧିନୀକେ
 ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ସଜୋରରେ ପର୍ଯ୍ୟ ହର-
 ନାରୁ ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କର ମୁଖାଭିଷେକର ରାଜମାନ
 ମଳକ ଓ ବିକଳି ଦୋର ପାଇଥିଲ । ପ୍ରଭୁଙ୍କର
 ଏପରି ବସ୍ତ୍ର ଗତ ଗୋବିନ୍ଦବାଦ୍ୟାଠାରୁ ଅଳପ-
 ଯ୍ୟନ୍ତୁ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ବସନ୍ତ ଶୁଣିଲୁ ସାଜା
 ମଧ୍ୟ ବହୁଜାଲିନିଦେଖା ନ ଥିଲା । ଅଟାମ, ଚକା-
 ର ମିଠାଇକଞ୍ଚେଡ଼ା ଏମାନେ ଉଲ୍ଲସାବର ଦୁବ-
 ବୁରୁପଲସାରେ ବଳିକର ସକା ସେମାନଙ୍କ
 ନିକଟରେ ପଦାର୍ଥର ଅଭାବ ହୋଇଥିଲା । ସେ-
 ଥେ ସାଜା ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଅଧିକାଂଶ ପତ୍ନୀ ସ୍ତ୍ରୀରୁ ଅଧିକା, ମଏକ, ଦିଅ,
 ତଳର ବସେଣ ଅଧିକା ପଡ଼ିଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କରେ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଉଲ୍ଲସାସ ସାଜି ବାଡ଼ାର
 ଗଲେଣି ଏବଂ କେତେକ ସାଜୁଥିଲୁ । ଅଳ୍ପ
 କେତେକ ମଧ୍ୟ ଅସୁଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୨ ରଖ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ତଳହୁଡ଼ି-
 ଉକ୍ତ ରଥ ଟଣା ଦୋର ମାଉସୀମାଙ୍କ ଛକଟିରେ
 ଲାଗିଲା । ଅପରାହ୍ଣରେ ମାଳିଣ୍ଡେଟ ପ୍ରଭୃତି ଦା-
 ନାମଗାନେ ପୂଜାବଳ ପରଶ୍ରମରେ ଶ୍ରୀକ୍ରମଦୋର
 ଅବସର ନେବାରୁ ରଥଟଣା ବନ୍ଦ ହେଲା ।

ତା ୧୨ ରଖ ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ମାଳିଣ୍ଡେଟ, ପୁଲସ
 ଏବଂ ମହାବୀର ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ସୁଲଭାଦେବୀଙ୍କ
 ତଥା ଟଣାଦେବୀ ଏବଂ କରେନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପର୍କକଟ-
 ଠେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲା । ଅପରାହ୍ଣରେ ବଜ୍ର-
 ରଥ ଟଣା ଦୋର ବାପଅଣ୍ଡା ପଶୁଖରେ
 ରହିଲା ।

ତା ୧୮ ରଖ ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ବର୍ଷାର ଅଗମ-
 ଦେଇ ସୁଲଭାଦେବୀଙ୍କ ରଥ ଅବରୁର ଥାଇ-
 ଥିଲା । ଅପରାହ୍ଣ ବେଳରେ ବଳହୁଡ଼ିକ ରଥ-
 ନିକଟରେ ରହିଲା ।

ଅନ୍ୟ ତା ୧୯ ରଖ ଦେବସ୍ୟାମୀ । ଅଳ-
 ନିଶ୍ଚାଠାରୁଗଣୀ ଶୁଣିଲୁମନିରକୁ ସାଧିକାଜିନ-
 କାପଦେବୀଙ୍କର ରଥ ଶୁଣି ହେଲ ଅସନ୍ତି ।
 ତନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକନ୍ୟାଅଦେବୀଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଗା ୧୩ ଯା
 ସମୟରେ ରଥ ଟଣା ଦୋର କଳମଣ୍ଡିନିକଟରେ
 ଥିବାରୁ ସେହିଠାରେ ହେଉଅସ୍ୟା ନାର୍ଯ୍ୟସମ-
 ଥା ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଅସମ୍ଭାବକ କର୍ମପୁରୁ ପାଦେବ ଉପାସନା କ୍ରମେ
 ପାଦେବର ଉତ୍ତରେ ବିଭବମାଳ ହେଲେ । ସନ୍ତାନ ପଞ୍ଚା
 ସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ତହିଁ କର୍ମକଳରେ ଭଲ ବହଳ ।
 ଏ ସମ୍ଭାବନେ ହୁଅଏକଥର ଶିଳି ପାଟି ହୁଡ଼ା ଅର୍ଥୋ
 ବୁଦ୍ଧି ଚୋରମାଳ ପାଦେ । କେତେ ଅଧାର ହେବା-
 ଉଇ ବହୁପଦ ଏବଂ କେତେ ପଦ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
 କଳପଗୁଣପଦ ଏ ସମ୍ଭାବନେ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ହୁଇଥିଲେ
 ଲେବୁକ୍ତ ବାଜି ସପତ୍ନୀ । ଉତ୍ତରଠା ଉତ୍ତର ସାମାନ୍ୟରେ
 ଦେଖା ଦେଖାଅଛି ।
 ଏଠା ନିବନ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସେବ
 ସୁବକ ସାଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ସୁଦ୍ଧା ଉପାଦେ ଶ୍ରୀକ୍ରମ
 ଉପାଦେ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଏଠାକୁ ଅପେକ ।
 ତଳର ଯେ ଅପରାହ୍ଣର ପାଦମ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଉପାଦେ
 ସାଦେବ କର୍ମକଳକୁ ଚୋରମାଳ ଏପକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଏକ ସୁଦ୍ଧା କଳହୁଡ଼ିକ ଚାପ ବାଡ଼ାରୁ ଅନୁଗ୍ରହ
 ଯେ ଅସୁଅଛନ୍ତି ।
 ସମାମି ମନକମାର ନୋଅପମପା ସେବ ହେବ ।
 ଉପାଦେବରୁ ସୁବକ ବାଜା ବଳି କାହିଁ ।
 ଚୋରମାଳର ପଦମାତା କୁର ଏବଂ କଳହୁଡ଼ିକରେ
 ଅନୁଗ୍ରହ ଗାଧିବା ଅଛନ୍ତି । ସିମକକୁ ଓ ଦାକୁ କେତେକଦ-
 ମତାଗାତୁ ଚାପୁରମାଳେ ଏବଂ ଧର୍ମୀ ବଳ ମାତ୍ରପଦପଦ
 ଏମାନଙ୍କ ଉପାଦେବରୁ ଅପେକା ହେବାକୁ ସୁଦ୍ଧା
 ଅଛନ୍ତି ହେଲେ ।
 କରୁଅସ୍ୟାମ ସାଜା ସୁବକ ଦେବ ଅଧିକାରୁ ପ୍ରଦାନ
 ଏଠାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ ବାଡ଼ାର ବହୁଅଧାରୁ ପାଇଅଛି । ଏଠା-
 ଘୋଡ଼ା ଓ ମହାବୀର ଦୁଇରେ ଯାହିବକ ସାମା ମାଣି ।
 କଳିକତା-କେତେକ ।
 ତଳର ସୁଦ୍ଧା କେବଳ ବାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ-
 ଏବଂ ତଳ ନର ଅଧିକା ଟଣା ଗାଡ଼ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ସୁବକରୁ କର୍ମକଳକେତେ ଓ ଚୋର କରେବୁର
 ମିଶ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସେବ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି କର୍ମକଳ-କୃତି
 ଓ ଦେଖି କରେବୁର ପଦରେ ଉପାଦେ ହେଲେ କଳୁ ଅଧିକା-
 ଶ୍ରୀକ୍ରମରୁ ସୁବକ ମାଳିଣ୍ଡେଟ ଓ କରେବୁର ପଦରେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କଳହୁଡ଼ିକ କେତେକଦେବୀଙ୍କର ଅଧିକାର ବାକୁ ମୋହନ-
 ମୋକେ ଚୋଧୁର ସୁଦ୍ଧା, ହୁଇମାମର ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ବସ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କାଳହୁଡ଼ିକକେତେକ କେବଣୀ ଉପାଦେବୁର
 ବାକୁ ମୋହନର ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଏ ପାଦେବୀଙ୍କର ମିଶ୍ର
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀକ୍ରମରୁ ମିଶ୍ର ଯେ, ଏବଂ, ଏକ, ଉପକ ଶ୍ରୀକ୍ରମ
 ସୁବକ ପଦରେ ଏକଦେବୀଙ୍କର ଉପାଦେବୁର ବାକୁ ହୁଇଅସ୍ୟାମ
 ଦାଦେବୀଙ୍କ ବହୁ ମିଶ୍ରପଦରେ କର୍ମକଳପଦରେ ଉପାଦେ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କେତେକ ସାପ୍ତାହିକାକ୍ରମ ସମ୍ଭାବନାରେ କର୍ମକଳିଠ
 କାଳିମାଳେ ଉପାଦେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ବାକୁ କାଳିକଦେବୀ ସୁଦ୍ଧା ଚୋର
 ଘୋରକଦେବୀ ସୁଦ୍ଧା
 ମହାବୀର ବ୍ୟାଧାରୁ ସୁଦ୍ଧା
 ଦୁର୍ଗେ ମହେନ୍ଦ୍ର ଅବରୁର ଚାଳିମ
 ବାକୁ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ବୁଦ୍ଧ

ସୁବକ ଉପାଦେବୁ
 ବାକୁ ବ୍ୟାଧାରୁ ସୁଦ୍ଧା
 ଦାନଦେବୀ ବ୍ୟାଧାରୁ ସୁଦ୍ଧା ସୁଦ୍ଧା ମହାବୀର
 ବାକୁ ସୁବକାପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ମହାବୀର
 ବୁଦ୍ଧାଧାରୁ ସୁଦ୍ଧା

କାଳିକ ପ୍ରଦାନରୁ ମନୁମୋହର ଏକ ଏକ, ଏକ, କର୍ମ-
 କଳରେ ଚୋରମାଳର ଉପାଦେବୁର ସୁଦ୍ଧା ଏକ ଏକ-
 ଉପାଦେବୁର ଯେ ଏ ମହାବୀରୁ କର୍ମକଳ ଉପାଦେବୁର ବ୍ୟ-
 ଉପାଦେବୁର ଏକ ଓ ଉପାଦେବୁର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏକ
 ଉପାଦେବୁର ଉପାଦେବୁର ଚୋରମାଳର ଉପାଦେବୁର
 ଏକ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ସୁବକାପ୍ରଦାନେ କରୁଅଛନ୍ତି ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ମହାବୀରୁ କର୍ମକଳ ଉପାଦେବୁର ଅଛନ୍ତି ।
 କର୍ମକଳ ଉପାଦେବୁର କୋରକର୍ମକଳର ଅଳ୍ପ ଘଣ୍ଟି
 କେତେମାତ୍ର ତା ୧୩ ରଖେ ଓ ୧୩ ଟା ଦେବ କଳୁ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତଳରୁ ଅନୁଗ୍ରହ ବାକୁ ହୋଇଅସ୍ୟାମ
 ଚୋରମାଳେ କରେବୁର କାଳିକ ହୁଇଅସ୍ୟାମ ଦେବ କେତେ ବାଡ଼ାର
 ଗାଧିଲେ ନାହିଁ ।
 କଳହୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରୀ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ସେ ଉପାଦେବୁର
 ତା ୧୩ ରଖ ସମାପନସମୟରେ ଦୋର ବୁଦ୍ଧାଧାରୁ ହେବୁରୁ
 ହୋଇଅସ୍ୟାମରୁ ଉପାଦେବୁର ବାଧାଧାରୁ ଅଧିକାର
 କାଡ଼ାର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ସୁବକ ଅଧିକା ଉପାଦେବୁର । ଉପାଦେବୁ
 କାଡ଼ାର ଅଳ୍ପ ଦୋରକୁ ଧୁଡ଼ି ଏକ ମାତ୍ର ହେଉଅ ସୁବକାପ୍ର
 ଦେବେ ବ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏବଂ ଦୋରକମାର କ୍ରମାବଳ ବୁଦ୍ଧା ସୁବକାପ୍ରଦାନ
 ସୁବକାପ୍ରଦାନ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ମାହିପକାମିପକାପ୍ରଦାନ ସେଠାରେ
 ସୁବକ ଓ ସମାପନ ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦେବୁର କେତେ କାଳ
 ହେବ । କର୍ମକଳରୁ କର୍ମକଳ ସମାପନେ ଏପକ୍ଷ ଦୋର
 ହେଲେ । କେତେକଦେବୀ ଏପକ୍ଷ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ଉପାଦେବୁର
 ଉପାଦେବୁର ଦୋର ସୁବକାପ୍ରଦାନ କର୍ମକଳ ସାଧାର-
 କେତେକଦେବୀ ଏ କର୍ମକଳରେ ଅନେକେ ଅପକ୍ଷ
 ହୋଇଅସ୍ୟାମ ସମାପନିଲା । ବାଡ଼ାରକ ଅନେକଦେବେ
 ଉପାଦେବୁର ଉପାଦେବୁର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଅସମ୍ଭାବକ କର୍ମକଳରେ ମହାବୀରୁ ଦୋର ଅଧିକା ହୋ-
 ଉପାଦେବୁର କର୍ମକଳରୁ ମାମକ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ହେଠା
 ସିଦ୍ଧିକରୁ ହେଉଅ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ଏକଦେବୀଙ୍କରୁ କର୍ମକଳ
 ଉପାଦେବୁରୁ ସୁବକାପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।—କର୍ମକଳକେତେ
 ବୁଦ୍ଧାଧାରୁ ।
 କର୍ମକଳର ଏପକ୍ଷକେତେକ ସୋରାକଣୀ ମାମକ ସୁବକ ଓଡ଼ିଆର
 ଉପାଦେବୁର ମାତ୍ରକାପ୍ରଦାନ ମହାବୀର ଉପାଦେବୁର ଦେବୀ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କର୍ମକଳରୁ କର୍ମକଳରେ ଦୋର ଏକଦେବୀଙ୍କର ଏକ
 କାଳରେ ଦୋ ୧୨ ଟା କର୍ମକଳରୁ ପୂଜାକାର କର୍ମକଳ
 କେତେକଦେବୀ । କର୍ମକଳର ଅଧିକାରୀ ।
 କର୍ମକଳରୁ କର୍ମକଳରୁ ସୁବକାପ୍ରଦାନ ମାତ୍ରକେ-
 ତେକ କର୍ମକଳରୁ କର୍ମକଳରୁ ମାମକାଳେ ବାକୁ ଦୋର-
 ଏକ ମାତ୍ର ଓ କର୍ମକଳରୁ କର୍ମକଳରୁ ମାମକରୁ ଦୁଇ ଓଡ଼ିଆର
 ମଧ୍ୟରେ କୋରକେତେକଦେବୀଙ୍କର ମତ ହେଉ ହେବାକୁ ମାତ୍ର-
 କୋରକ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । କୋରକାଧିକେତେକ ଅଧିକା ମାତ୍ର-
 କୋରକ କର୍ମକଳରେ । କେତେକ ବାକୁ ଉପାଦେବୁର
 ଓଡ଼ିଆରମାମକର ଏପକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କର କର୍ମକଳ କର୍ମ
 ଅଛନ୍ତି, କର୍ମକଳର ବଧା ।

ବଜ୍ରାପନ ।

Sita-mai-ki Andira

ସୀତା ମାଉଁ କି ଅଣ୍ଡିରା

ଅଭୂତ ରକ୍ଷଣ, ଅଭୂତ ଦାଣ୍ଡ, ଅତି ତମଜାର ଦକ୍ଷତା, ଏପରି ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ-ଭାଷାରେ ଅବଧ୍ୟ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବାଳ-ବୃଦ୍ଧକଲତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୪୦୯୭ ମାତ୍ର
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀସ୍ତ୍ରୀମୁଦ୍ରାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ

କାହ୍ନବାବେଶ୍ୱରୀ ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀସ୍ତ୍ରୀମୁଦ୍ରାଳୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କଟକସହର ଚାନ୍ଦିନୀଚୂଡ଼ାରେ ସଜା
ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ହୋତାସନ ଶୁଣୁ ଉକ-
ତକଟକରୀ ଉପପଢ଼ାପଞ୍ଚାଳର ଦୋରାଳ
ପଦ୍ମାବୋଠା ବିକ୍ରୟ ବସୁଦେବ ଯଦ କେହି
ଖରଦ କରବା ସବାଶେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରେ
ତେବେ ସେ ସେଥିର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ଭ ସହଜ ପ୍ରିୟ
କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଫକୀରମୋଦକ ସେନାପତି
ଉପପଢ଼ା ସଜାକ ମେଲେକର
ପୋଷ୍ଟାଫିସ ଗାଧପୁର
କଟକ

WANTED

A Second master for the Dhenkanal M. C. E. School, on a salary of Rs. 30. per mensem, for over 2 months. Preference will be given to P. A's with some experience in teaching. Applications with copies of testimonials should reach the undersigned, before the 29th Inst.

OMES CH. SARKAR,
Dhenkanal } Secy, Dhenkanal
The 20th July 1893 } School Committee.

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳଲିଖକବୃତ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ୪୦୯
ଶ୍ରୀ ସୀତାଳାଥ ସପ୍ତକ ଦ୍ୱାର ସଲଳ । ଅପର-
ପ୍ରାୟମେଷପଞ୍ଚାଶ୍ରମିକ ସୁଧାର୍ଥ ଏହି ପୁସ୍ତକ
ସଙ୍କଳିତ ହୋଇ ଅଛି । ଉତ୍କଳଲିଖକବୃତ୍ତ ଗାଠ
କ ନିଜ କେବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଗାଠ

ବିଲେ ବାଳକମାନେ ଉଚ୍ଚଦାସପଞ୍ଚାଶରେ ଅଧିକ
ନମ୍ବର ରଖିପାରିବେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକର ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ନୂତନ-
ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି ।

ସରଳଭୂଗୋଳପାଠ (୫ମ ସଂସ୍କରଣ) ୪୯୯
ସୁନ୍ଦର ଜ୍ୟାମିତି (୩ୟ ସଂସ୍କରଣ) ୪୦୫
ଲିପିମାଳା (୨ୟ ସଂସ୍କରଣ) ୪୩

ଅମ୍ଭର ସିଦ୍ଧସ୍ୱାକର୍ମଶୁଣ୍ଠା ଶମତାପ୍ରାପ୍ତ ଗୋ-
ମାପ୍ରା ସୋମନାଥ କାନୁକଗୋଇ ଓ ନାସୟଣ
କାନୁକଗୋଇ । ସା । କଥା । ଲେଖି । ପ୍ରା ପୁସ୍ତ-
କଦ୍ୱାରା ଓ ବୁକବନ୍ଦୁଦାସ । ସା । ଲେବନସ୍ତର
। ପ୍ର । କୋଠଦେଶ ଏମାନେ ଅମ୍ଭର ଶତ-
ଜନକ ବାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ସ୍ତ୍ର ୧୦୦୦ ଛୁମ୍ପ
୪ ୧ କ ଠାରୁ ବରଖାସୁ କରୁଅଛୁ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀସ୍ତ୍ରୀମୁଦ୍ରାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ସର୍ବଜିତ ଅଭିନୀମ ଗୁଡ଼ସିଦ୍ଧ
କଟିଦାର । ପ୍ର । କୋଠଦେଶ ଓ ଗେର ।

ଶ୍ରୀମତୀ-ଅର୍ଥପୁସ୍ତକ
ସୁନ୍ଦରାଠ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ସଂସ୍କ-
ରଣ—ଅର୍ଥପୁସ୍ତକ ଅର୍ଦ୍ଧଅଣା ମୂଲ୍ୟରେ
ଏବଂ ପରଶୁରାମଚା ଏକଅଣା ମୂଲ୍ୟରେ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀସ୍ତ୍ରୀମୁଦ୍ରାଳୟରେ ଓପମପ୍ର-
ସନ୍ନ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ଶ୍ରୀମାଳମଣି ଶର୍ମା,
କାମରା

ଏକଦ୍ୱାର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ କରାଇ
ଦେଖାଇ ଅଛି କି, କାଲେଣ୍ଡରସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ
“ଶ୍ରୀରମଚନ୍ଦ୍ର” ଟୋର ନିମନ୍ତେ ତାଣେ ଉତ୍କଳ
ସମ୍ବନ୍ଧଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତ ଅବତ୍ୟକ । ପ୍ରାଥମିକେ
ଅପଣା ଅପଣା ଅବେଦନପତ୍ର ଚଳିତ ଜୁଲାଇ-
ମାସର ତା ୩୧ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ସାଧାର-
କାହମାଳକଠାରୁ ଆସଣା ୨ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରସହ
ପଠାଇବେ । ଯେଉଁମାନେ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ
ବ୍ୟାକରଣ ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧଲିଖକ ବି-
ଳାହାଣି ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ କରୁବାର
ଅବସ୍ୟକ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଦେବନ ମାସିକ
ଟ ୨୦୯ କା ଅଟେ । ଯୋର ଗୁଡ଼ରେ ପ୍ରଣିତକୁ
ବାସପୁର କଥାସିଦ୍ଧ ।

ଶ୍ରୀ ହିମେଶ୍ୱରୀନାଥ ଗୋଷ୍ଠ
ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେ
ତତ୍ତ୍ୱେଣ ସେକେଟସ୍ତ
ସମ୍ବନ୍ଧ ସମିତ, କାଲେଣ୍ଡର ।

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଭାଳତେର ସଜାକର ମନୁସୂତ୍ରଜା
ଯେତେ ବିଭବର ଦେବୀର ଧର୍ମ ତାହା ଶେଷ
ହୋଇ ପିତାକୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା-
କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ବିଶ୍ୱମସାହେଦଂକ କଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳପ୍ରଦେଶରେ ଏକ ୨ ଫୁଲ୍ଲ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲିଆର ଯାରେ
ଏ ଚଢ଼ିକା କେବଳ ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚର୍ଚ୍ଚି
ଇତ୍ୟାଦି ଉଷାକୁ ବା ଧର୍ମଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିହ୍ନ
ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦାଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସରଳ ବସୁସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷେ ପଞ୍ଚରେ ସମାନ
ଉପଦାସ୍ୟ ବୋଲି ପୁସ୍ତକରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଥରେ
ପଞ୍ଚାଶ କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।

ଉଦରମୟ, ପାଚସୁଳାରେ ବ୍ୟଥା, ମଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବଳ, ଲୋକକ ଉତ୍କଳ ଉଦରର ପରପୁ-
ଶ୍ଚିତା ଓ ଶୀତତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ତାପୋ-
ଦଗ୍ଧ, ଶ୍ୱାସାମାନ୍ୟ, ଶ୍ୱାସ, ବୋଷ୍ଟକକତା, ବିବନ୍ଧ
ଚର୍ମସ୍ୱେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସରଳପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧକ ଓ
ପୈତ୍ତିକ ପୀଡ଼ାରେ ଏହି ବଢ଼ିକା ଅମୋଗ
ଔଷଧ । ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପରସାର ଓ ଦେହସୁସ୍ଥ୍ୟ-
ସରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିତଦାୟ ।

ଶ୍ରୀକୋସ୍ତାକର ସରଳକଳର ଉତ୍କଳ-
ଜାଣିକାୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଫଲୁ-
ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୪ ୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
୪ ୦ ୫୦ ଅଟଇ । ତାକର୍ଣ୍ଣୀ ପୁଅଲ ଦେବା-
କୁହେବ ।

New School Books, JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary.
Webb's Condensed Dictionary.
Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.
 Royal Readers No. 1 to IV.
 Manual of Geography.
 Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing Company, Burgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟର ଇତିହାସ ଓ ମୂଳିକ ଅର୍ଥ-
 ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଶୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ମୂଳିକ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
 କମ୍ପାନୀର ପତ୍ରିକାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ମାତ୍ର ।

Key to New Royal Readers
 No. II. 2nd edition is out and
 can be had of the Printing Com-
 pany's Press, Cuttack.

Price 3 Annas only.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

କାଳପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳ୍ପ ଶୁଭକର୍ତ୍ତା
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମନମତ ଦେବା ଓ ସତ୍ୟ ସମ-
 ସ୍ଵରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାର ଭଲ କଲୋଚନା ଏ
 କର୍ମରେ କି ଅଧିକାରୀ ଅମ୍ଭେ ଉତ୍କଳମରମତିର
 ଚାର୍ଯ୍ୟାଦିମ୍ କରୁଛୁ । ଯାକାଳର କରକାର
 ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାମାତାରେ ଭଲ କଲେ ସମସ୍ତ
 କାଣ୍ଡି ସାଧିବେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ବଡ଼ର କଟକ ଚୌଧୁରୀକଲାର ଶ୍ରୀମୁଖ
 ବାଟୁ ଗୌରୀପୁରର ସମ୍ବନ୍ଧ ବସା ସଲକୁରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ତନ୍ତୁକୋଣା, କି-
 ଲତ, ରେସମା ଓ ଗୋର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୋତକମ୍ପୁ ପୁରୀ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
 କିଛି ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ରୂପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉଦ୍ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର-
 ମତରେ ଏହା କିଛି ସୁବିଧା । ସେହେତୁ ଦର-
 ଦାର ରାଜ୍ୟର ସର୍ବସମ୍ବଳନା ନାହିଁ । ଦେବଳ
 ଦାଳ ଦେଖି ରହି ଉପରେ ମୁନପା କପି ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ଯାଉବେ । ସମସ୍ତ

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏବଂ ଛାଡ଼ାଉଠାରୁ ଅଧିକ
 କା ଉତ୍ତା ନିୟା ସାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ପୁସ୍ତକର
 ରାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜିନିଷ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତିକ୍ଷା ଦେଖିବେ ମେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
 ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟାସଲକୁ ତାକ-
 ଯୋଗେ ପୁସ୍ତକ ସପାଯାଏ ଏବଂ ଛୁଟା ପ୍ରତି
 ଅନୁରାଗ ଚାହୁଁଥିବା ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ-
 ଶେଷରେ ତାକରେ ପୁସ୍ତକ ସପାଯାଉ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥାନ ।

ଉତ୍କଳର କାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷମେଠି ପେଟସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଲଲ ଓ ନେଲ ପେଟସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ପେଟସାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ନକସା କାଗଜ	୧୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୯
ଫୁଲସକେପି କାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ଲୁଗାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ଲାଉସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଫାଲସାମୋଟାପେପର ଓ	
ଲମ୍ପାଫା	୧ ୧ ଟ ୧/୨
ତାକକାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଲମ୍ପାଫା ସରସା ୧୦୦୦ଟା/ଗୋ	୧୨ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦୦ ଟ ୦ ୯/୯	ଗୋ ୧୨ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଫାଲକାଗଜ ୧୨ ପକ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ସାହାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ସୁଗ୍ରୀ ଏକାକ ଅଧ-	
ଗୋରଲ କଲରେ ପକାଉ	
ଦୁଇକର ପରେ ଶୁକ୍ତି	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧାଲ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ	୧ ୧ ଗ୍ରାଲ ଟ ୦ ୯/୯
ସାଲଟ ପେଟସାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
କର	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଦୁଃସମ୍ପା କଲମ	ଗୋ ୧୨ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଲୁଗା କଲମ (ନକ) ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ଲୁଗା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଏକକ ଉତ୍କଳମାନବକାମ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
କାକଦୁଧକ ଉତ୍କଳ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
(ଉତ୍କଳବାଲ) ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨	

ଏକକ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
କାକାଫିଆ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
କୋରସାଲ ବେଗ	
ଲୁଗାସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ନକକେକ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ମୁଗାମଧ୍ୟର ଫସ୍ତାପୁକା ଓ	
ଓପେନକସାଗାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
ଲେହେପୁର	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
ମେଲସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୯
ସାଗୁଳ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ଫୁଲଦାମ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୯
ଦେବାଲଗିର ଯତାକସା	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
ଏକକ ଏକତାଲଅ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
ସେହ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
ଅସରୋସ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୨
କାକ	୧ ୧ ଟ ୦ ୯/୯
ସାହମଗଣ୍ଡା	ଗୋ ୧ ଟ ୫/୯
ଦଲାରଖା ସର କର	୧ ୧ ଟ
ପିତାକାର ଏକାକ କୌଣସି	
ସାହରେ ରଖି ନିଅରେ	
ଉତ୍କଳର ଦୋଠା ଶର	
ଫାଟରେ ଲାଗାଇ ଦେଲେ	
ସାଣ ସଜିବାବ ବର ଦେବ ସେ ୧ ଟ ୦ ୧/୨	
କଟକ } ଅରବିହାର କର	
ଫାଟିକ କଟକ } ବିକ୍ରୀମା ।	

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବିକ୍ରୟକାର ଉପାଦେୟ ବର୍ଣ୍ଣା
 ଭଲ ଲିଖିତ ରୂପେ ଆସିବ ଦେଲିଅଛି, ସତ୍ୟା ।—
 ପ୍ରଥମଥର ସବାସେ

ଧାତାପ୍ରତି	୧ ୦ ୯/୯
ଅଧସୁମ୍ଭ	୧ ୧/୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ	୧ ୯/୯
ମଡ଼ି ଚୌଖି ବିକ୍ରୟକ ସେତେ ସୁଦ୍ଧ	
ଦେଲେ ଭବିଷ୍ୟ ଶର୍ଣ୍ଣା ୧ ୦ ୫/୯ ରୁ ଉପା ଦେବ	
କାହିଁ ।	
ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସବାସେ ଶର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଥମ- ଥରର ଦେବା ଓ ତୁଲସୀ ସତ୍ୟାକମେ ଦେବ ଅଧିକ ଦରର ସବାସେ ସୁଲଭ ପ୍ରଦାନକମ୍ପୁ ହୋଇପାରିବ ।	
ବିକ୍ରୟକର ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକସଙ୍ଗେ ପଠାଇ- ଦାକୁ ଦେବ ।	

କଟକ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବଡ଼ର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବିକ୍ରୟ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ସବାସେ ମୁଦ୍ରା ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୩୦
୧୯୦୦

ପା ୨୧ ରବି ମାସେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ (୧୯୦୦) ଗଠିତ । ୨୧ ଶ୍ରାବଣ ୧୯୦୦ ମସିହା ୧୯୦୦ ମାସ ଶୁକ୍ରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାବେସୂ ୫ ୮

ଏଠାରେ ଅନୁମାନେ ଉଦ୍‌ବେଗରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଗୁହାର କରୁଅଛୁ । ମାଟି ପଞ୍ଜୀର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାର କେତେ ଜିଲ୍ଲାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଧୋଇର ସମାଦ ଅସୁଅଛି । ଗର ସପ୍ତାହରେ ହାଲେଖରରେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଜଳ ପାଉଥିଲା ।

ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ସଂହାରୁ ନୁହେଁ ଅଲଳ କାଷ୍ଠ ହେବାଦ୍ୱାରା କଲିକତା ବଜ୍ରକାରର ଦେଖାୟୁ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଶର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚି ପାଇ ଇନ୍ଦ୍ରିୟା ଗତସ୍ଥିମେଣୁ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଭରସା କରୁ ସରକାର ଏଥିର ସହଜର କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳସାହେବଙ୍କର ଦେଉଳକୁ କବଳ ଦେବା ସମ୍ପାଦ ଠିକ୍ ଅଟେ ! ସେ ଗର ନଜୀରବାର ଅନୁଗୁଳରୁ କେଉଁଠିକୁ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ମ ଚଳନ ନେଇଥିବେ । ବାଲୁ ନଦକଣୋର ଦାସ ସ୍ୱା ବାଦୀରୁ ଅନୁଗୁଳକୁ ଫେର ଅସୁ- ଅଛନ୍ତି ।

କେଲିକାପେସ୍ ପାଣ୍ଡି ଏଲକା ବେଲଖୋଲି ପ୍ରାମର ଜଣେ ଶ୍ରୀମା ଏବଂ ମାତା ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଭ୍ରାତ୍ର- ବୋଧୁ ଜିଜ୍ଞାସୁ କର ପ୍ରଥମେ ଭ୍ରାତ୍ରବୋଧୁ ପୁସ୍ତକାଳରେ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତର ପ୍ରବେଶ ବଳ ।

ଅନ୍ୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟାଙ୍କାକୁ ଧରଣକୁ ଯାଇ ଟଣା- ଟଣିରେ ଭଲଭଣ ପ୍ରାଣ କରାଇଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ।

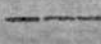
ରୁଚ୍ୟୋଷିକ ବ୍ୟାଧିଦେହେ ନମନ୍ତେ କଲି- କତାରେ ସେଉଁ ଦେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେହୁଅଛି ବଦାୟୁ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତମହାମାନଙ୍କର ଏଥିରେ ବିଶେ- ସ ସାହାଯ୍ୟ କରବାର ଦେଖାଯାଏ । ପୁଣ୍ୟ ପେର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧି ଏ ସପ୍ତାହରେ ମୁରସିଦାବାଦର ନଦୀକ ବେଗମ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ମହାସକ ମାତା ଶିବସୁନ୍ଦରୀଦେବୀ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନୁକାଳୀଦେବୀ ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବା ଦେଇଥିବାର ସମାଦ ପାଇଅଛି ।

ଅନୁମାନକ ଏକଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ଗର ଦାଲି ଅଗ୍ରବୃଦ୍ଧ ବାଳରେ କଲିକତାରୁ ବହାର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଏ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ବାକିପୁରରେ ପଦ୍ମ ସେଠାରେ ଭଗବତ ରହନ୍ତେ । ଅସନ୍ତା ଶୋ- ମବାର ଦରବାର ଦେବ ଏବଂ କନୋବସୁ- ଦାର୍ଯ୍ୟ ଯଜ୍ଞାକ ସମ୍ପରରେ ନାତା କଥାରେ ବିଶ୍ୱର ଦେବ । ଚର୍ଚ୍ଚିଭ୍ରାତ୍ରୁ ମୋକ୍ଷଫଳପୁରରେ କଳିକତା ଅବସ୍ଥିତ କର ଅନୁମାନପ୍ରାକ ସର୍ବକର୍ମ- ପୁକ୍ତ ଅଗମି ମାସ ତା ୮ ରକ୍ଷ ପ୍ରାଣକାଳରେ କଲିକତାକୁ ଫେର ଅସିବେ ।

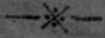
ପୁଣ୍ୟ ଯାତ୍ରୀମାନେ କଲିକତାରୁ ଅସିବା- ଦେଲେ ଜାହାଜରେ ଯେପରି ବସ୍ତୁ ପାଇଥିଲେ ଏଠାରୁ ସେଇସିଦା, ଦେଲେ ସେଇପରି ବସ୍ତୁ ପାଇବାର ଗୁଣା ଯାଏ । କଥିଲ କୁଥିଲ ଯେ ଜାହାଜଅମାନେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲିକତାକୁ ଯେକି ଯିବାର ଅଶା ଦେଲ ଜାହାଜରେ ଚଢ଼ାଇ ବାଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧଦେଇ ଅଛୁ ସାଣି ନେ- ବାପାର ଫେର ଅସିବାରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ ବାଟ- ରେ ଦେବା ଦରକରରେ ପଦ୍ମ ଅଛନ୍ତି । କଲି- ମାଜକ୍ଷେତ୍ରକର ଏ ପଦ୍ମରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଗର ଶରବାର ବଜାୟୁ ନୁହନ ଅର୍ଥାତ୍ ପରବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ପ୍ରଥମ ଅଧି- ଦେଶନ ହୋଇଥିଲା ମାନବର ବାଳକର୍ଯ୍ୟ- ସାହେବ ଏବଂ ଦରଭଜାର ମହାସକା ଗୁଡ଼ା ଅଛୁ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସରାପର ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ମାକତୋକେଲ ବାଦା- ଦୁର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ରତା ଦ୍ୱାରା ନୁହନ ସହିତମାନଙ୍କୁ ସମାଦରପୁକ୍ତ ଅହାର କର ଅନୁମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ କହିଲେ ଯେ ଦେଶାୟୁ ସହ୍ୟକ ସାହାଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା- ବାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଅଧିକ ଦେବାର ଅଶା କରନ୍ତି । ଅଧିକେଶନରେ ବେତେକ ବିଷୟରେ ପ୍ରସ୍ତୋ-

ଭର ଓ ମିତ୍ରତାପାଇଁ ଭଲର ଅବତାରଣା ହୋଇଥିଲା ।

ଏଥର ବୃଷ୍ଟିମାନ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଭରଣୁ ଜଳ ଭାଜିବାଦ୍ୱାରା ଖେଳର ହେତେ ବ୍ୟାପୀତ କରିଥିଲା କାହାର ମନରୁ ପାଶୋର ଯାଇ ନାହିଁ । ଶୁଣିମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ପରଶମ ଓ କୌଶଳ ଭର କୌଶଳିମତେ ଧାନ ଦୁଣି ବା ଗୋର ଅଧିକାର ଧୂମି ଅଧିକ କଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତଳାକ୍ଷେପ ଏକପ୍ରକାର ଜଳି ଅସିଥିଲା । ଅତୀ ଥିଲା ଯେ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠସାଧ୍ୟାଦ୍ୱାରା ପା- ଚଲେ ବିଅଳା ଦୁଗ୍ରଗତ ହେବ । ଏବେ ପ୍ରାୟ ୧୯୫୯ ଦେଲ ଜଳର ବେଶା ନାହିଁ । ଅଧିକ ସରସ୍ୱାର ରହିଅଛି । ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଅନେକ କଣ୍ଠ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଚୁର ବୃଷ୍ଟି ନ ହେଲେ ବିଅଳର ଅଶା ଶୁଭବାଲୁ ହେବ । ଅଦ୍ୟତ୍ତେ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଦେଖି ଲୋକେ ଯାହା ଅଧିକା କରୁଥିଲେ ତାହା ଘଟିଲା । ଗଣିକମାନଙ୍କ କଥା ଠାକର ନାହିଁ ।

ଇଷ୍ଟବୋଷ୍ଟା ରେଳବାଟର ପ୍ରଥମଅଂଶ ବେଳକାହାଠାରୁ ବୋଦାବନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଫିଟିଥିଲା । ଏହି ବାଟର ଅପର ଅଂଶ ଗୋଦାବରୀଠାରୁ ଇନ୍ଦ୍ରାନଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋ- କନଥା ଏବଂ ଇସାବଦିନ ଗାଣାମାନଙ୍କ ସହର ସବୁରୁ ମା ୧୯୨୭ ଇଲ ଚଳିତମାସ ତା ୧୫- ୧୬ ଚଳିତବର୍ଷ ମାଲ ଯାତାଯାତ ନିମନ୍ତେ ଫିଟିଅଛି । ଏହିମାସ ଶେଷ ସରକ ଏ ବାଟେ ଯାହା ଶମଳାଗମକ କରିବେ । ଅସନ୍ତା ଦୁସମ୍ଭା- ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଭର ମା ୫୭ ଇଲ ଫିଟିବାର ଅଶା ଅଛି । ଏରୂପେ ସନ ୧୯୧୪ ସାଲ- ଅରମ୍ଭରେ ବେଳକାହାଠାରୁ ମା ୨୨୩ ଇଲ ରେଳବାଟ ଫିଟିବିବ ଏବଂ ସେହି ସମୟଠାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଶାସନରେ ଏଥୁର କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଉଚ୍ଚପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳ ଅଧିକାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ମା ୨୦୦ ଇଲ ରହିବ ଏବଂ ତହାର ଅଭବ ନ ହେଲେ ଅତି ଦୁର୍ଲଭ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯିବ ।

ଶ୍ୟାମ ଓ ପ୍ରାଣସ୍ତମ୍ଭରେ ମିନାମ କରମ୍ଭୁ- ଶରେ ଯୁକ୍ତ ଦୋରସାଧିପୁତ୍ରୀର ସମ୍ପାଦ ନିଲଇ । କପୁରସ୍ତବ ପ୍ରାଣସର ଯୁକ୍ତକାଳ ମିନାମ କରମ୍ଭୁର କଳ ସାରହୋର ବାବକ

ଦୁର୍ଭିଲ୍ଲ ମୋଲ ଭଲଭାରୁ ଉଦ୍‌ୟପଲରେ ଖୁଲି ଫଏରହୋଇ ଫରଫିକ ପସଲ କ ୫୫୫ ଦର ଓ ଶ୍ୟାମପସଲରୁ କ ୩୦ ଶ ଦରାଦର ହୋଇଅଛି । ବାବକଠାରେ ଥିବା ଫରସି- ଦୁଳ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଦେଶ ନ ଥିବାପ୍ରମେ ପ୍ରାଣସର ଲୋକେ ଗୋଲ ଭଲଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣେ ଫରସି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶ୍ୟାମଠାରୁ ଶ୍ୟାମପସଲରୁ ଗୋଲ ଭଲଭାରେ ସନ ୧୯- ୫୭ ମସିହା ସଜରଣୁ ହୋଇଥିବା ଦେଖୁ କୈଫିୟତ ଭଲବ କରିଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦନକର ଯେ ଫରସିମାନେ ଅନେକଟକା ଶକ୍ତିପୁରଣର ଦାମ ଭର ଦୁର୍ଭବକମଧ୍ୟରେ ଭର୍ତ୍ତିର ଭରୁର ନ ଦେଲେ ଯୁକ୍ତକରକା ମର୍ମରେ ଶ୍ୟାମକୁ ପଡ଼ି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ପଡ଼ର ଭରୁର ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ । କପୁରସ୍ତବ ଯେତେ ଦୋ- ଲରେ ଯୁକ୍ତ ଦେବ ତେବେ ତାନର ସମାଜ ଶ୍ୟାମର ସାଦାସ୍ୟ କରିବେ । ଇଂରଜ ଗବର୍ଣ୍ଣ- ମେଣ୍ଟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନାହାନ୍ତି ।

ଗର ଶୁଣିବୁବେଳେ ଛାଠପୋଡ଼ାକଣ୍ଠ ସା- ମାନ୍ୟ କରୁବା ଏବଂ ଲୁଅଖିଅ ଧାରରେ ଜଳ ଯାଇ ନ ଥିବାବେଳୁ ସୁଖ ଯାନ୍ତି ମାନଙ୍କର ଜଣା ଶାରିରେ କିଛି କଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥିଲା ମାଟ ଫେରୁକ୍ତା ସମୟରୁ ଅନେକ ଯାହା ଏକାବେଳେ ସୁଖରୁ କାହାର ଅସି ଏବଂ ନଦୀବନ୍ଧି ଅଧିଅଶୀରୁ ବଳିଯିବାରୁ ଛାଠପୋଡ଼ା ବାଟରେ ପାର ହେ- ବାର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଛନ୍ଦନର ଯାହା ଦୁର୍ଭଗାର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ଅଧିକା ପଲସା ଓ ଲଞ୍ଜ ଦେଇ ସୁଦା ସଦକରେ ପାରହୋଇ ପାରଲେ ନାହିଁ । ଅଧେ ପାଣିରେ ପଶି ଲୋକା ଧରୁଧର କରବାରେ କେହି ଉଜା ଅଧିକ ଗଢ଼ା ପାଇଲେ ଅଥବା ଗଣ୍ଡିର ଦୁର୍ଭଲେ ଏବଂ କେହି ଶତ୍ରେପୁର ଲୁଣିପାଇ କୌଶଳିମତେ ପ୍ରାଣ ଲେକ ଅସିଲେ । ଶେଷକୁ ମିତ୍ରକପିପାଲିଟୀର ବର୍ମଗୁଣମାନେ ବା- ଠରେ ଜଳି କରି ଅଧିକା ଲୋକା କଷ୍ଟକୁ ବରବାରେ ବାଟ ପାଇର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇ- ଗଲା । ଯାହା ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଦେବା କଥା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ମିତ୍ରକପିପାଲିଟୀ ଯଥା ସମୟରେ ବାଟକାଳକୁ ଅକଟ କରି ଅଧିକ ଲୋକା ସୋଗାରବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲେ କାହାର କଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ପୁସର ରଥଗଡ଼ା ଉପରେ ସରକାରଙ୍କର ଦେବେବର୍ଷ ଦେଲ ଗୋଟାଏ କଟକଣା ଅଛି । ରଥଗଡ଼ା ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ସରକାର ଇଞ୍ଜି- ନାୟର ଯାହା କମ୍ପୁ ଥିବାର ସାହିତ୍ୟିକଟକ ଦେଲେ ଠାକୁରମାନେ ବିଜେ କରବାର ଅନୁମତ ଅଧିକ ନାହିଁ ଏବଂ ରଥଗଡ଼ାରେ ଇଞ୍ଜିନାୟର ଭକ୍ତ ଦୋଷ ଦେଖାଇଲେ ତାହା ସଜାଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ଏହି ନିୟମନୁସାରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ଇଞ୍ଜି- ନାୟର ରଥ ପଞ୍ଚଣା ଦର ସାହିତ୍ୟିକଟ କଷ୍ଟ ଏବଂ ଏ ଘେନ ସମୟରେ ମନରର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦକ୍ତ ଦରଭରରେ ପଡ଼ିଛି । ଉତ୍ତରକମେ ଏ ବର୍ଷ ମନରପ୍ରସ୍ତୁତକର ସେପର ବହି କଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଇଞ୍ଜିନାୟର ମଲସାଦେବ ଦେଉଁ ସାହିତ୍ୟିକଟ ଦେଲେ ଚିହ୍ନରେ ଲେଖି- ଥିଲେ ଯେ ରଥ ଚାଲିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ଭକ୍ତ ଉପରେ କ ୨୦ ଶରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଏକାବେଳେ କରଲେ ଲୁଣିପଡ଼ିବ । ଏଥୁ ରଥରେ ମଦାପ୍ରଭୁ ବିଜେ ହେବା ମାତ୍ରକେ ୩୫ ଶର ଯାହା ଚଳି ଗଲେ ଏବଂ ତମଗତ ଅନେକ ସୁତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମାଜର ରଥକୁ ପିତା ଅଧିକା ଲୁଣିଥିବା ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ କ ୫୦୦ ଶରୁ ଲଗା ରଥ ଉପରେ ନ ଥିଲେ । ଅନାୟାସରେ ରଥ ସେ ଶର ସହିଲ ଏବଂ ମାତ୍ରକେଟି ସୁଲସ ସାଦେବମାନେ ସୁ କରୁଲେ ଦେଖିଲେ । ଅନେଗାକେ ପରୁରୁ ଏହୁପତ ସାହିତ୍ୟିକଟ ସକାଶେ ମନରର ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଧିକରୁ ପରବର ବରଦା ଭରବ କ ?

ସାକସରର ବୃତ୍ତପୁଷ୍ପ ମୁନସଫ ବାବୁ ଗୋ- ଶାଳଚନ୍ଦ୍ର ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ପେଠା ଦାଲସୁଲର ସମ୍ପା- ଦିବ ଏବଂ ସୁଲର ଉତ୍ତର ନିମନ୍ତେ ସକାଦା ସହିବାକୁ ଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର ଦେବା ଶତମତେ ଅବାସୁ ନ ଦେବା ଓ ଦେବାଦ୍ୱାର ପ୍ରସ୍ତୋତ- ମାତ୍ର ସାଦାସ୍ୟ ନ ପାଇବାରେ ସେ ପ୍ରାଣସୁ ଓ ଶରମାନଙ୍କ ମୁନକଗଣ୍ଡରୁ ବହୁ ଦେବା- ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ଦରବାରେ ଓ ଶରମାନେ ଏକମତ ହୋଇ କରୁର କଲେ କ ମୁଲକ- ଶରରୁ ଯାହା ମିଳିବ ତାହା ଉଗରମାନେ ନ ନେଇ କାରଲଭଦେଶର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନକଟରେ ଜମା କରିବେ ଏବଂ ମାସମଧ୍ୟରେ ସେତେଟକା ହେବ ଚିହ୍ନ ଏକଶ୍ରମ ବାରଲଭଦେଶର ବନ୍ଧୁ ନିମନ୍ତେ ରୁଣି ଅବଶିଷ୍ଟ ଦରଭର ସୁଲର ସାଦାସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ହେବେ । ଏହି ନିୟମ ଓ ଶ-

ଲମାକେ ଅବଧ ପାଇ ଅପସନ୍ନ ହୁଏ ଏବଂ
 ଦ୍ଵାର ପ୍ରତିପାସରେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦୦୦ ବୁଲିବ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ସ୍ଵଳ୍ପତ ସେଠା ସଫଳତା
 ତଳ ଦାମେ ଦାକୁ ମହମୋଦ୍ଦିନୀଦେବୀ
 କଲକତ୍ତାମେ ବଦଳାଇ ମୁଲିପତା ଗରୁ ମୁଲ
 ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦେବା କାରଣ ମୁଲିପତା
 ଲକ୍ଷ ଅନୁସେଧ କରବାରେ ସେମାକେ ଅନ
 ଲସହୁତ ସମ୍ମତ ହୋଇ ମୁଲିପତା ଖର୍ଚ୍ଚା ନ
 ଲେଇ ନାମରାଜ୍ୟରେ ରଖାବାରୁ ପ୍ରାୟ
 ୫୦୦୦ ଜା ଜମା ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତରମତଳ
 ପରି ମୁଲିପତାକେ ସର୍ବଦା ଏହି ନିୟମର
 ଅନୁପାଳୀ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ
 ସେଠା ସୁଲର ଅହୁର ଉତ୍ତର ଦେବ ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଫଳତା
 ଲକ୍ଷର ଦାମେମାନେ ମହୋଦେବୀ ହେଲେ
 ବରଷା ହୁଅଇ ଓଠାକ ମୁଲିପତାକର ସହା
 ନୁହୁତ ଲକ୍ଷ ହୋଇପାରେ ।

ଉତ୍ତରମତଳର ଉତ୍ତରମତଳ ଗୁଣାକ୍ଷେପର
 ମା.କେତର ମଲେସା.ଦେ. ଅପଣା ଜମିଦାର
 ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଗୁପ୍ତ କେଲିଖାନା ରଖି ଚିହ୍ନରେ
 ଜୁଲିମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତରେ କିଏବ କରି ଅନାଦା
 ର ପ୍ରଦାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦାମ୍ କେ ହୁଏ ଦେଉ
 ସୁଲେ । ଏହି କେଲିଖାନାରେ ଚିହ୍ନିଥିବା
 ଜୁଲିକ ମଧ୍ୟରୁ ଏବଂ ଦମ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଗଣ୍ଡାମ
 ଦାମ୍ ହୁଏ ବୌଦ୍ଧି ସୁଯୋଗରେ ସମାଜ ଅଧି
 ସେଠା ଚୋପୁଟା ଦମିଶକରକ ଲକ୍ଷରେ ଲାଲସ
 ବରଦାକୁ ବଧ ମତ ବରୁରେ ମରେସାବେଦ
 ଅପସନ୍ନୀ ସାବସ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଏକମାସ କା
 ଲଦାସ ଓ ୫୦୦୦୦୦ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଲାଭଲେ ।
 ଏ ଦଣ୍ଡରେ ସାବେକ ଅପସନ୍ନ ହୋଇ ଦାଲ
 କୋର୍ଟରେ ଅଧିକରେ ମାଟି ବାଲକୋର୍ଟର
 ବ.କେତନାରେ ଅସମ୍ପିର ଅପସନ୍ନପ୍ରତି ଦଣ୍ଡ
 ବରୁ ଲକ୍ଷ ମୋଧ ଦେଲେ ସୁଲରୁ ଅଧିକ
 ତର ମିସ ଦେଲ । ବାଲକୋର୍ଟର ବରୁ.କ
 ମାଲ୍ୟବର ପ୍ରିମ ସେପ ଏବଂ ଟ୍ରେକିନିସ୍ତାନ
 ବାଦାକୁ ମାକେ ସେହି ନିଶ୍ଚି ପ୍ରକାଶ କରି
 ଅଛନ୍ତି ଚିହ୍ନରେ ମରେସାବେଦକୁ କାରି ଦାସ
 ରୁ ତରୋ ସହଦାର ବୋଲି ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଉତ୍ତର ମହମ୍ମଦେଠା ଦାସପ୍ରଥାର
 ଏକାନ୍ତ ବସେଧୀ ଥିବା ପ୍ରକେ ଲାଂସର ସହକ
 ରେ ଜଣେ ଇ.ପଲ ମାକେକର ଜୁଲିମାନଙ୍କୁ
 ଦାମ ପରି ବ୍ୟବଦାର କରିବା ଏବଂ ଏବେ ଦ-

ନ ବାଦା ଅବ୍ଦ ନ ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ଅପସନ୍ନ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମାଲ୍ୟବର ବରୁ.କପ୍ରମାକେ
 ଅହୁତ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହି ଉଚ୍ଚତା ଦାମ
 ମେପସଲର ଗୁଣାକ୍ଷେପନକ ସପେ ଉତ୍ତର
 ପରିବର୍ତ୍ତନ କରବା ଅବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତିପନ୍ନ
 ହେଉଅଛି । ଅ ମମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁ
 ଓ ଦାଲି କାର୍ଟର ଏହି ନିଶ୍ଚି ବଜାୟ ଗର୍ଭି
 ମେସଲ ଦୁଖି ଅବସଣ କରବ ଏବଂ ଜୁଲିମା
 ନଙ୍କୁ ଏପ୍ରକାର ଅଭ୍ୟାଗୁରୁକୁ ରକ୍ଷା କରିବା
 ରୁଦ୍ଧେସ୍ୟରେ ଗୁଣାକ୍ଷେପନାଳ ସମସ୍ତରେ
 ପରଦର୍ଶିତ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ।

ସଂଯୋଧନା ସୁତ ।

ବଜାରରେ ବାଲକ ଅପସନ୍ନମାନଙ୍କ ଚରଣ
 ସଂଯୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଯୋଜିଏ ବଦଗଲୟ ଅଛି
 ଗୋଟିଏ ଅଲପୁରରେ ଏକ ଅଲକ୍ଷି ବଜାରବା
 ଗରେ । ଅଲପୁରରେ ସନ ୧୮୧୨ ସାଲରେ
 ୨୨ ପିଲ ବରୁ ଓ ୨୭ ଜଣ ଖଲସ ହୋ
 ଲଥିଲେ । ଦୈନିକ ଉପସ୍ଥିତ ୧୨୮ ଥିଲ ।
 ଏଠା କେଲିଖାନା ଅରମ୍ଭ ହେବା ବାଲକୁ
 ୨୭୩ ଜଣ ବାଲକ ଏଠାକେ ମିସ୍ତୁଦ ଖଟି
 ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ୧୮୮୩
 ସୁନବାର କେଲକୁ ପ୍ରେରତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 କି ୫୨ ଶହ ଚରଣ ମନ ଏବଂ କି ୧୮୦ ଶହ
 ଚରଣ ସଲ ଥିବାର ବସ୍ତୁର ହୁଅଇ । କେଲ
 ବଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ଶିକାକରଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ହେ
 ବର କି ୨୧ ଶ ବରୁଅଛନ୍ତି ।

ବଜାରବାଗର ବଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ସେହି
 ସନ ୧୮୧୨ ସାଲରେ କି ୨୧ ଶ ବରୁ ଏବଂ
 କି ୨୭ ଶ ଖଲସ ହୋଇଥିଲେ । ଏଠାର ଦୈନିକ
 ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୦ ଅଛଇ । ଏ ବଦ୍ୟା
 କମ୍ପଟି ଖଲସରୁଠାକୁ ବଡ଼ ମାତ୍ର ଆୟ ସେପକ
 ନୁହଇ । ଅଲପୁରଠାରେ କରଦମାକେ ଯେ
 କେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରଥିଲେ ଚିହ୍ନରେ ବାରବଜାର
 ଟିକା ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲ ବରୁ ଏଠାର ଲକ୍ଷ
 ସାକେ ଚଳିଥିବାର ଟିକାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ
 ଚାହିଁ । ବଜାରବାଗରୁ ଖଲସ ପାଇଥିବା
 କି ୧୨ ଶହର ଅବସ୍ତା ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଅଛି କି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ପୁଲ
 ବାର କାରଦଣ୍ଡ ଲକ୍ଷଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଦନ
 କି ୫୦ ଶ ବଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ଶିକାକରବା ବ୍ୟବ
 ସାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି । ମାଲ୍ୟବର
 ଶେଷଲକ୍ଷ ଯଥାର୍ଥ ଅନୁମାନ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ

ଜାଣିପସାର ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଥାହେତୁ ଖଲସି
 ବାଲକମାନେ ବଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ଶିକା କେଥିବା
 ବ୍ୟବସାୟକୁ ଲାକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାତ କରି ପାରୁ
 ନାହନ୍ତି । ଏଥିପରି ଏଣିକି ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାର
 ସେ ବ୍ୟବସାୟ ଲାକ୍ଷ୍ୟ ଲାଭା ଦୟାସିବ ।
 ବଜାରରେ ବଦ୍ୟା ଜାଣିପସାରେ ସେତେ
 ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିକଳ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ
 ବଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ଶିକାକେବାର ବ.କାକ୍ଷେ
 କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏଥିପାଇଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ
 ଚେଷ୍ଟାକରଣ କଥା କୁଟା ଯାଇଅଛି । ଏଥି
 ରେ ଅବଶ୍ୟ ବହୁ ସୁବଧା ହେବ କିନ୍ତୁ ସେହି
 ପ୍ରକାର ଉଲଟଚାକକୁ ସେ ପ୍ରାକାର ବ୍ୟବସାୟ
 ଶିକାର ଲ ଅହୁତ ଭଲ ହେବ ମୋପସଲରେ
 ଯାଦା ଦି ଲକ୍ଷ ସେବାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାରି ଅନ୍ୟବାର୍ଯ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷିଲେ ବହୁ ଲାଭ ଲାହିଁ ।

ମୋଦରମ ।

ଘୋର ବୃଦ୍ଧିକାଳ ପ୍ରାବଣମାସରେ ଲଅ ଓ
 ମୋଦରମ ସର୍ବମାନ ଏଅର ପଡ଼ିବାରୁ ହୁନ୍ ଓ
 ନୁସଲମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ମତରେ ବଡ଼ ହସ୍ତ ଥିଲ
 ସେ ବର୍ଗା ସର୍ବର ସୁଖ ଲାଭିଦେବ । ମାଟି
 ଲକ୍ଷକେବଦାନ ଅନୁଗ୍ରହକୁ ଉଦୟ ସର୍ବ ଶୁଣିଲ
 ପାଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦା ହୋଇଗଲ । ମୋଦରମସର୍ବ
 କି ୫୦ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଗର ମଜଲବାଇ
 ସେସ ବଳ ଅପସନ୍ନ କି ୫୦୦୦୦୦ ସମସ୍ତରେ ଏକ
 ଅଣା ସାମାଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରାୟ
 ଦଶାଏ ବାଲ ମେସ ଘୋଟି ରହି ରହି ଉଭୟ
 ଅଦାଶ ପରସାର ହୋଇଗଲ । ଫଳତା କୌ
 ଶସି ଦୈନା ବାଧା ନ ପଡ଼ିଲେହେଁ ଏଅର
 ମୋଦରମସର୍ବର ଅକମ୍ପର ଏ ଜଗରରେ ଅ
 ଉକ୍ତ ଉଣା ହୋଇଥିଲ । ଅଲକ୍ଷକ ଲାକ୍ଷ୍ୟ ଓ
 ରହି ସଙ୍ଗେ ଶଲିଟିନଅକ ଲାକ୍ଷପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧ
 ସୁଅକ ପ୍ରକୃତ ଏ.ସର୍ବର ବିଶେଷ ସମାକ୍ଷେପ
 ଦଢ଼ାଉଥିଲ । ଏଅର ଶଲିଟିନରେ ସବୁ କର ।
 ସହରବାଲକର ଅବସ୍ତା ଓ ବାକ୍ଷ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା
 ସୁନ୍ଠାରୁ ନିଶା ନ ଥିଲ । ମାଟି ଅବସ୍ତାର
 ବଳ ଓ ବାକ୍ଷ୍ୟର ଅବାର ଓ ରୁପ ସରୁଥିରେ
 ଅବଲକ ରକ୍ଷିକ ହେଉଥିଲ । ସାଧିକ ସଂଖ୍ୟା
 ପ୍ରାୟ ଅଠସଂଖ୍ୟ ଉଣା ସୁଲ ହେଉଁ ଉଦ୍ଧମ
 ଗୋବରେ କରଲକ୍ଷଣ ସେପରେ ଏମନ୍ତ ରଡ଼
 ହେଉଥିଲ ସେ ବାଟ ମିଳି କ ଥିଲ ସେଠାରେ
 ବୁଲବାବେଳେ ଦେହକୁ ଦେବ ଲକ୍ଷିପାର
 ଭେଣିତ ଥାଉ ବସନ୍ତ ଓ ବରି ପୁତା ସାଲ

